Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 118

Ljubljana, četrtek 19. maja 1927

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2408

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241

Nove izjave našega zunanjega ministra

Dr. Marinković je ob svojem povratku v Beograd podal novinarjem ponovne izjave o Mali antanti, o razmerju z Italijo, Madžarsko in sovjetsko Rusijo. — Tudi iz teh izjav odseva velika samozavest

Beograd, 18. maja. p. Davi ob 7.30 je prispel zunanji minister dr. Voja Marinković z ostalo delegacijo, ki je prisostvovala konferenci Male antante v Jachymovu. Na postaji sta dr. Marinkovića pričakovala njegov pomočnik Stevan Pavlović in novi načelnik presbiroja Hadži-Djordjević. V razgovoru z novinarji je dr. Marinković izrazil svoje zadovoljstvo, da je konferenca Male antante uspešno dokončala svoje delo in da se je povdarilo edinstvo Male antante. Na vprašanje novinarjev, ali se je na konferenci govorilo tudi o odpravi vojaške kontrole v Bolgariji, je doktor Marinković odgovoril: Naravno, o vsem tem smo govorili.

Novinarji so opozorili ministra na kampanjo, ki jo vodi Italija neprestano proti nam in so ga vprašali, ali je kaj novih momentov v odnošajih do Italije. Dr. Marinković je odgovoril, da v tem razmerju ni novih momentov.

Temelji Male antante neomajani

Popoldne ob 3. je dr. Marinković sprejel skupino beograjskih novinarjev.

Na vprašanje vašega dopisnika, kaj more izjaviti o konferenci Male antante, je odgovoril dr. Marinković: Kakor veste, je bila konferenca ena izmed rednih konferenc, ki se vršijo vsako leto. Posebnega pomena je ta konferenca zato, ker so od zadnjega sestanka konference bili razni veliki dogodki za katere nismo imeli možnosti za skupno stališče v direktnih razgovorih in ker je v zadnjih mesecih obstojala neka kampanja v listih, ki je hotela vedeti, da je potrebno vstopiti v nove kombinacije. **Konferenca je dokazala, da je to v temelju netočno.** Sicer pa, kdor je mogel logično misliti, je že v naprej mogel vedeti, da se kombinacija, kakršna je **Mala antanta, ne more razpustiti, dokler se ne bi izpremenila splošna situacija v Evropi. V svoji glavni liniji so ti rezultati taki, da se brez velike vojne, katere nihče ne želi, položaj ne more izpremeniti.** Novo ustvarjenje razmer v poslednjih letih ne more prinesti take izpremembe in politične kombinacije, kakršne so ustvarile kaprice nekih ljudi ali kaka diplomatska umetnost, nego tako, kakršno zahteva realnost življenskih interesov. Ni treba posebno mnogo govoriti, da se ugotovi naše soglasje v vseh velikih evropskih vprašanjih. Za nas je najvažnejše to, da je bilo soglasje toliko večje, kolikor smo mi bili zainteresirani v posameznih vprašanjih. Ako torej rezultati konference v Jachymovu nimajo nič senzacijonalnega, bodo vendar nedvomno prinesli razčiščenje politične atmosfere okoli nas, ker predstavljajo nemožnost kombinacij, ki so predhodno predstavljale oslabljenje Male antante. Samo oni, ki hočejo loviti v kalni vodi in vodijo politiko avantur, nimajo interesa, da se stvari stavijo na svoje mesto in da je situacija vsakomur čista. Smatram, ker je to bil rezultat, katerega smo mi ministri Male antante tudi pričakovali od te konference, da je ta rezultat popolnoma dosežen. **Sporazumeli smo se o merah, ki jih bomo podvzeli, da v bodoče ne pripustimo nobenih intrig naperjenih proti Mali antanti,** kakor je to bilo sedaj. V tem pogledu posebno računamo tudi na akcijo našega ti[illegible] in na njegovo pomoč, ki je tako srečno organiziran v novinarski antanti, da bo tudi ona pomagala. Njena pomoč bo zelo močna, ker se baš proti Mali antanti nekateri poslužujejo tiska.

Odnošaji z Italijo

Vaš dopisnik je vprašal zunanjega ministra, v kakem štadiju so naši odnošaji z Italijo ter ga je opozoril na komunike o dodatnem dogovoru med Albanijo in Italijo. Dr. Marinković je na to vprašanje izrazil svoj dvom, **da bi direktna pogajanja bila onemogočena ter izrekel uverjenje, da bo prišlo do direktnih pogajanj. Na vprašanje, ali so se direktna pogajanja pričela, je minister odgovoril, da se še niso.**

Gospodarske naloge Male antante

Na vprašanje nekega novinarja, ali se je na konferenci Male antante govorilo o gospodarskem sodelovanju držav srednje Evrope in ali je bil izdelan kak program, je minister odgovoril, da se ni napravil noben program, da pa so se pretresala vsa ta vprašanja, od katerih so mnoga odvisna od političnega stanja stvari v srednji Evropi ter se je sklenilo, da se stori potrebno, da se gospodarski odnošaji med državami srednje Evrope zboljšajo, najprej s sosedi, potem pa z drugimi državami, ter da se gospodarski odnošaji prilagodijo političnemu stanju. Ministri za zunanje stvari se bodo v svojih kabinetih angažirali, da se ob priliki gospodarskih pogajanj vodi račun o političnih momentih samih.

Na vprašanje novinarjev, kako stoji stvar glede carinske unije srednje Evrope, katero sta pokrenili Avstrija in in Madžarska, je minister odgovoril, da je to še vedno samo vprašanje bodočnosti.

Odnošaji z Rusijo

Na vprašanje vašega dopisnika glede priznanja sovjetske Rusije je odgovoril, **da je tu ostalo vse pri starem in da ima vsaka država Male antante proste roke.** Minister je dodal, da ni nobenih novih momentov glede odnošajev s sovjeti, kar pa se tiče trgovinskih zvez, da jih mi nismo imeli niti tedaj, ko je bila carska Rusija urejena in da menda ne bomo sedaj kupovali boljševiških brošur.

Beneševa izjava »Piccolu«.

Na vprašanje, kaj misli o izjavi dr. Beneša, ki jo je dal dopisniku »Piccola« in po kateri je dr. Beneš naši vladi svetoval zmernost v vprašanju odnošajev z Italijo, je dr. Marinković izjavil, da **ne veruje, da je bila taka izjava dana s strani dr. Beneša.**

Glede naših odnošajev z Madžarsko ni novih momentov.

Vaš dopisnik je še opozoril na današnjo »Samoupravo«, ki piše, da se bomo obrnili na velesile za intervencijo v italijanskem sporu in na konferenco veleposlanikov. Dr. Marinković je izjavil: Ne priznam veleposlaniške konference niti njene odločitve. Mi se ne bomo obrnili na velesile. Kar piše »Samouprava«, je njeno lastno mnenje.

Velika fašistična parada na Goriškem

Glavni tajnik fašistične stranke Turati pravi, naj bo pozabljeno vse! — V bodoče pa morajo biti «tujerodci» iskreni! — Parada se je izvršila baje brez incidentov

Gorica, 18. maja. l. Že v torek dopoldne in včeraj ves dan so prihajali v Gorico fašistični visokošolci iz vseh univerzitetnih mest Italije. Prišlo jih je kakih 13.000. V mestu je zavladalo veliko vrvenje. Oblasti so v izdatni meri poskrbele za javni red, tako da se ni dogodil noben incident. Fašistični visokošolci so bili nastanjeni večinoma v šolah in drugih večjih poslopjih. Odbor za sprejem jih je spravil precejšnje število tudi v Trgovski dom in v stanovanja slovenskih družin.

Veliko zborovanje, ki ga je sklicala fašistična stranka, se je vršilo danes dopoldne na Travniku. Glavni govor je imel glavni tajnik fašistične stranke posl. Avgust Turati. Naglašal je, da je zbral visokošolsko mladino Italije v Gorici, ker je hotel, da bi se tu na svetih tleh, s krvjo namočenih, poklonila spominu padlih ter se zamislila v preteklost in bodočnost. Bolj kot roko mora fašistična visokošolska mladina pripraviti duhove. Zato jo je poklical v Gorico, da tu spozna in se spomni na veliko tragedijo italijanskega naroda, ki se ne sme več ponoviti.

Turati, ki je v nadaljnem delu svojega govora napadal stari liberalni režim in poveličeval zasluge fašizma, je zaključil svoj govor z naslednjimi besedami: «Vrnite se domov in skrbite, da bomo lahko sporočili svojemu in vašemu vodji, da prisega učeča se mladina Italije, potem ko je videla in poljubila zemljo mučeništva, da bo vredna vsake preizkušnje, vsake nevarnosti in vsake svečanosti.»

Po zborovanju se je Turati podal v Ljudski vrt, kjer se je vršila velika fašistična parada. Defilirali so miličniki, balila, šolska mladina, visokošolci, sindikalisti in celo občinski načelniki iz vseh občin goriške pokrajine.

Popoldne ob 3.30 se je vršilo v Kanalu na trgu zborovanje fašijev, ki imajo svoje sedeže v slovenskih krajih goriške pokrajine. Zastopani so bili: tolminsko učiteljišče, učiteljstvo, šolska balila, del delavstva iz ajdovske predilnice in razni podeželski fašiji. Svirala je znana lokavška godba. Glavnega tajnika Turatija je s par besedami pozdravil mladi kanalski občinski načelnik. Posl. Turati je v kratkem odgovoru dejal, da bodi pozabljeno vse, kar spada v preteklost, za bodočnost pa zahteva Italija od tujerodcev samo iskrenost, sodelovanje in zaupanje. Italija je dovolj bogata na lastnih dovršenih dejanjih in mučeništvu, da tega od drugorodcev za preteklost ne zahteva. Kratko zborovanje je bilo s tem zaključeno. Turati se je nato podal v bližino ajdskega klanca k odkritju spomenika Robertu Luhlu, nato pa v Gradiško ob Soči k blagoslovitvi novega fašističnega doma. Mnogi visokošolci so tekom dneva odšli iz Gorice v Trst.

Darujmo za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Scotus Viator o našem sporu z Italijo

Beograd, 18. maja. p. «Vreme» objavlja izjavo Seaton Watsona o razmerju Anglije do jugoslovensko-italijanskega spora. Seaton Watson naglaša, da je angleška javnost veliko premalo obveščena o razmerah na Balkanu, vendar pa politični krogi v Londonu gledajo na razvoj dogodkov na Balkanu popolnoma objektivno in nevtralno, ne da bi se izpostavljali za eno ali drugo stranko. Če se skuša z gotove strani naslikati postopanje Anglije v drugi luči je to zadeva vesti onega, ki si tako neumorno prizadeva, da naslika položaj v taki luči. Obžaluje, da se more v Beogradu domnevati, da bi Anglija sploh prevzela tako vlogo. Glede okupacije Albanije s strani Italije in italijanske ekspanzije na Balkanu, je naglasil, da sicer ni pooblaščen podati kake politične izjave, vendar pa lahko mirne duše povdari, da bi Anglija tak akt nikakor ne sprejela ravnodušno. Tak akt bi spravil Društvo narodov, novi mednarodni red in moralno moč najvažnejše [illegible]dnarodne i[illegible]stitucije v težko krizo. Take krize si po njegovem prepričanju danes ne upa izzvati niti ena velesila. To bi pomenilo atako na Društvo narodov in na mednarodno pravo.

Prva seja nove avstrijske zbornice

Dunaj, 18. maja. s. Danes se je sestal novi parlament na prvo sejo. Za predsednika je bil izvoljen dosedanji krščansko-socijalni poslanec Miklas, za podpredsednika pa socijalni demokrat Edersch in velenemški poslanec dr. Waber. Nato se je vršila volitev glavnega odbora. Prečitan je bil dopis zveznega predsednika, v katerem sporoča demisijo celokupnega kabineta. Glavni odbor je nato poročal o volilnem predlogu za novo zvezno vlado. Nova ministrska lista je skoraj nespremenjena. Mesto dosedanjega podkancelarja dr. Dinghoferja bo prevzel pristaš kmetske zveze Hartleb, dočim bo dr. Dinghofer ostal v kabinetu kot minister brez portfelja. Pozneje, ko bo zopet ustanovljeno samostojno pravdno ministrstvo, bo najbrže prevzel ta resor.

Pred razpustom francoskega parlamenta?

Pariz, 18. maja d. V parlamentarnih krogih so razširjene vesti, da bo v najkrajšem času prišlo do razpustu parlamenta. V vladnih krogih se naglaša, da tvori razpust parlamenta edini izhod iz težav, v katere je zabredla vlada z reorganizacijo carin in s projektirano reformo volilnega reda. Zatrjuje se, da čaka ministrski predsednik Poincaré samo še na povratek predsednika Doumerguea iz Londona.

Pariz, 18. maja. s. Odbor za armado v senatu je s 15 proti 2 glasovom odklonil v zbornici sprejeti člen 1. zakona o organizaciji naroda v vojnem času.

Mednarodna gospodarska konferenca

Ženeva, 18. maja. d. Trgovinsko-politična komisija mednarodne gospodarske konference je sprejela poročilo redakcijskega odbora, s čimer je končana najvažnejša naloga te konference. Poročilo priporoča odstranitev vseh ovir v zunanji trgovini in sklenitev dolgoročnih trgovinskih pogodb na principu popolne in brezpogojne maksimalne ugodnosti. Metoda generalnih tarifov naj se odpravi. Svet Društva narodov naj naroči gospodarskemu odboru, da podvzame akcijo za izvedbo vseh predlogov in načel, ki jih navaja poročilo in naj stopi v stike s poedinimi vladami odnosno s prizadetimi zastopniki industrije, trgovine, poljedelstva in delavstva. Za sklenitev mednarodnih pogodb naj skliče Svet Društva narodov konferenco pooblaščenih zastopnikov vseh interesiranih držav.

Industrijski odsek mednarodne gospodarske konference je sprejel resolucijo, v kateri se zavzema za racijonalno organizacijo produkcije kot najvažnejši faktor za povečanje produkcije, za izboljšanje delovnih pogojev in za znižanje produkcijskih stroškov. Nadaljna resolucija priporoča ukrepe za poenostavljenje statističnih sestavkov.

Ruska delegacija zapusti Ženevo?

Ženeva, 18. maja. s. Ruska delegacija na svetovni gospodarski konferenci je prejela iz Moskve navodila naj odpotuje že pred zaključkom konference iz Ženeve, če ne dobi vsaj tega zadoščenja da konferenca v eni izmed sprejetih resolucij izrečno ugotovi, da obstojata v gospodarskih vprašanjih dva različna sistema. Zahteva moskovske vlade ni tako velika, kot je bilo sprva določeno. Po prvotni nameri bi bilo treba pri vsakem posameznem vprašanju izrečno ugotoviti specifično stališče sovjetske vlade. Vlada pa želi, da se načelno odloči, da so življenjski pogoji ruskega in evropskega sistema različni in da je treba vsled te razlike izvajati popolnoma drugačne sklepe. Tako izjavo smatra ruska vlada za upravičeno in umestno, ker so na drugi strani tudi ruski delegati pred konferenco brez ugovorov priznali kapitalistični sistem. V krogih konference ne verujejo, da bi bila grožnja z odhodom Rusov resna, temveč jo smatrajo le za pritisk. V ameriških krogih pa, ki so z ruskimi delegati v zelo ozkih stikih, ne smatrajo želje Moskve za pretirane in so jo pripravljeni upoštevati.

Angleško-francosko zavezništvo

Nove prijateljske enuncijacije z angleške in francoske strani. Dalekosežnost londonskih razgovorov kljub neoficielnemu značaju. — Obravnavajo se vsa vprašanja mednarodne politike. Velike slavnosti v Londonu

London, 18. maja (s-lo). Predsednika Doumerguea je danes svečano sprejela uprava mesta, ki mu je ob tej priliki razen zlatega pokala izročila posebno spomenico. Doumergue je prispel v spremstvu francoskega zunanjega ministra Brianda. Banketa, ki je bil prirejen na čast predsedniku francoske republike, sta se udeležila princa Henrik in Artur Connaugt ter 850 najodličnejših osebnosti londonskega mesta.

V svojem pozdravnem govoru na banketu je londonski župan naglašal **potrebo angleško-francoskega prijateljstva** ter prijateljska čustva, ki jih goji Anglija do velikega in prijateljskega naroda, najbližjega soseda angleške države. Povdarjal je možnost podpore v tej smeri od strani drugih narodov ter konec starih nasprotstev. Izjavil je, da bo ostal blagoslov miru zagotovljen v prijateljskih odnošajih med obema narodoma.

Doumergue je v svojem odgovoru naglašal, da vrača francoski narod prijateljska čustva, ki jih je izrazil lordmajor v enaki meri. Korenine teh čustev so zelo globoke. Francija in Anglija nista mogli preprečiti vojne, toda zmagali sta po zaslugi zvestega zavezništva, na podlagi katerega sta mogli posvetiti vse svoje sile skupni stvari in pridobiti na svojo stran tudi druge narode, ki so sledili njujinemu junaštvu in pravičnosti. Vsak prijatelj miru bi gotovo s skrbjo občutil dejstvo, če bi bilo to medsebojno prijateljstvo manj aktivno in zveza obeh držav manj prisrčna. Prijateljstvo med Francijo in Anglijo je treba ohraniti za vsako ceno, ker bi poslabšanje dobrih odnošajev med tema dvema državama pomenilo veliko nevarnost.

London, 18. maja (lo.) Včeraj je bila kraljeva dvojica gost na banketu, ki ga je priredil v francoskem poslaništvu predsednik Doumergue. Prostori poslaništva so bili za to priliko izredno bogato okrašeni z raznimi umetninami in dragocenostmi, ki so bile pripeljane iz Elizejske palače v Parizu v London. Davi se je predsednik francoske republike v spremstvu angleške kraljeve dvojice peljal v mesto. Na potu so velike množice entuzijastično pozdravljale francoskega predsednika. Nocoj bo predsednik gost zunanjega ministra Chamberlaina.

Pariški komentarji

Pariz, 18. maja d. Obisku predsednika Doumerguea v Londonu se pripisuje v mednarodnih političnih in diplomatskih krogih velika politična važnost Nedvomno je, da bo ta obisk kakor tudi sporedno se vršeči razgovori med francoskim in angleškim zunanjim ministrom v znatni meri pripomogel do še tesnejšega zbližanja med obema zapadnima velesilama.

Francoski in angleški tisk posvečata temu dogodku veliko pozornost. V komentarjih se naglaša, da se je ta obisk že dalje časa pripravljal in da zato ne bo težko, najti sporazuma v vseh točkah, ki stoje sedaj v ospredju mednarodne politike. Z ozirom na bližajoče se zasedanje Sveta Društva narodov pa je ta sestanek še posebno važen, ker se bo ob tej priliki razpravljalo skoraj gotovo tudi o vseh problemih, ki pridejo na dnevni red ženevskega zasedanja. Nedavni oster protikomunistični govor Poincareja se tolmači kot približanje Francije k protikomunistični fronti, ki jo snuje Anglija.

Tudi glede politike na Kitajskem se splošno opaža, da je Anglija osvojila metodo Francije, ki previdno čaka na nadaljni razvoj dogodkov. Zato se v političnih in diplomatskih krogih sodi, da bo prišlo v vseh teh vprašanjih, kakor tudi v vprašanju politike do Rusije do popolnega soglasja.

Veliko važnost polagajo politični krogi tudi na tkzv. baklanski problem, ki ga označujejo listi za trnjevo točko mednarodne politike. Že z ozirom na dosedanje prizadevanje Anglije in Francije, da se spor med Jugoslavijo in Italijo mirnim in sporazumnim potom likvidira, se splošno domneva, da se bodo razgovori v Londonu dotaknili tudi tega problema.

Eno glavnih vprašanj, o katerih bosta razpravljala Briand in Chamberlain, bo vprašanje stališča do Nemčije. Znano je, da so obstojala glede politike do Nemčije med Francijo in Anglijo precej različna naziranja. Angleški in francoski listi naglašajo potrebo enotnega postopanja, ki mora temeljiti na medsebojnem zaupanju in sodelovanju v onem duhu, ki je družil Anglijo in Francijo v svetovni vojni. Listi podčrtavajo v komentarjih, da je Francija napravila Angliji v zadevi protikomunistične akcije precejšnje koncesije in da je zato povsem naravno, ako bo tudi Anglija popustljiva napram francoskim zahtevam, zlasti, kar se tiče politike do Nemčije.

Pariz, 18. maja (pd.) »Petit Parisien« piše, da so napitnice angleškega kralja in predsednika francoske republike napravile na politične kroge izredno ugoden utis. Briand in Chamberlain imata sedaj priliko, da s pozitivnimi dogovori utrdita prijateljstvo med Anglijo in Francijo, ki je pogoj za ohranitev evropskega miru in varnosti vseh narodov.

Akcija za vzpostavitev habsburške monarhije na Madžarskem

Skrivnostni posli Habsburžanov na Dunaju. — «Odkritosrčni» komunike grofa Bethlena

Dunaj, 18. maja. d. Že dalje časa se govori o namerah madžarskih legitimistov, ki hočejo za vsako ceno vzpostaviti na Madžarskem habsburško monarhijo. V to svrho si predvsem prizadevajo, da bi izposlovali za Otona stalno bivališče na Madžarskem. Tozadevno se vrše zadnje tedne skoraj neprestana posvetovanja med madžarskimi in avstrijskimi monarhisti. Ugotovljeno je, da so se člani bivše habsburške dinastije zadnje tedne ponovno vozili na Dunaj in se po več dni mudili pri raznih izrazitih monarhistih.

Kakor izve «Abend», se je mudil minuli teden na Dunaju brat bivšega avstrijskega cesarja Karla, Maks Habsburg, ki je obenem varuh princa Otona. Njegova žena Frančiška Habsburg biva stalno na Dunaju, dasi ji je to po zakonu zabranjeno. Tudi Karlova stara mati, Marija Terezija je skoraj stalno na Dunaju, kjer ima več palač. Svoječasno je dobila od policije dovoljenje za krajše bivanje v svrho konzultacije zdravnikov. Nedavno je prispel na Dunaj tudi Albrecht Habsburg, in sicer z madžarskim potnim listom, glasečim se na grofa Freidecka.

Precej značilno je dejstvo, da se je nedavnega banketa, ki ga je priredil madžarski ministrski predsednik grof Bethlen na čast Albrechtu Habsburškemu, udeležil poleg španskega in italijanskega tudi avstrijski poslanik v Budimpešti. Avstrijski republikanski krogi posvečajo temu monarhističnemu gibanju vso pozornost in naglašajo, da bodo restavracijske načrte monarhistov znali za vsako ceno preprečiti.

Budimpešta, 18. maja. d. Potom korespondenčnega urada objavlja grof Bethlen daljšo izjavo o kraljevskem vprašanju.

Uvodoma ponavlja svojo izjavo, ki jo je nedavno ostro kritiziral grof Andrassy, da ne bo dovolil, da bi se to vprašanje v bližnji bodočnosti ali vsaj v doglednem času dovedlo do praktične rešitve. Ta izjava, naglaša grof Bethlen, nikakor ne predstavlja diktature, kakor to tolmači grof Andrassy, marveč je edino možno stališče vsake madžarske vlade, ki spoštuje obstoječe zakone in obstoječi pravni red. Ni samo pravica, marveč tudi dolžnost madžarskega ministrskega predsednika, da prepreči vsak neupravičen poskus spravljati kraljevsko vprašanje nepremišljeno na pot praktičnega uresničenja. Leta 1921. sprejeti zakon vsebuje določbo, da obdrži madžarski narod podedovano vladavino kraljevine nespremenjeno, da pa se zasedba prestola odgodi na poznejši čas in naroča ministrstvu, da stavi v primernem času tozadevne predloge. Tej imperativni določbi se mora vlada in vsak madžarski državljan brezpogojno pokoriti.

Imeli smo že priliko, končuje grof Bethlen, da skušamo praktično rešiti to vprašanje in biti bi morala skrajno lahkomiselna vlada, ki bi se, bodisi vsled svoje popustljivosti, bodisi vsled kaznjive brezskrbnosti tako daleč spozabila, da bi se igračkala z življenjskimi interesi madžarskega naroda s tem, da bi podpirala le možnost ponovitve dogodkov, ki so se odigrali pred sprejetjem omenjenega zakona l. 1920. (Karlov puč. Op. ured.)

Grčija izganja Ruse

Atene, 18. maja. d. Policija v Solunu je odredila izgon tajnika zveze tobačnih delavcev in šestih delavcev, ki so ruski podaniki in ki so osumljeni, da so vršili komunistično propagando. Policija utemeljuje svoj odlok s pojačeno komunistično akcijo v Makedoniji in v Solunu. Sovjetski poslanik v Atenah je vložil proti temu postopanju oster protest, nakar je grška vlada odredila, da se izgon do nadaljnega ustavi, sovjetskemu poslaniku pa je zagotovila, da bo zadevo objektivno preiskala.

Gladujoči otroci iz Hercegovine na Hrvatskem

Zagreb, 18. maja. n. Danes je mestna občina prejela obvestilo, da pride iz gladujočih krajev Hercegovine na Hrvatsko 1500 otrok na prehrano. Mesto Varaždin bo sprejelo na prehrano 100 otrok.

Radićev neuspeh v Bosni

Tuzla, 18. maja. p. Po instrukcijah vodstva Radićeve stranke je bila danes tu sreska konferenca za kandidate pri volitvah. Prisotni delegati so zahtevali, da se kandidirajo samo Bosanci po načelu: Bosna Bosancem. Vse prizadevanje vodstva Radićeve stranke, da bi bili kandidirani tuni člani vodstva iz Hrvatske, je bilo brezuspešno.

Uredba o razporeditvi kreditov iz Blairovega posojila

Ekspoze finančnega ministra v finančnem odboru. — Ostra kritika posl. Juraja Demetrovića. — Volitev Državnega odbora preložena

Beograd, 18. maja, p. Danes popoldne je bila seja plenuma finančnega odbora, na kateri so razpravljali o predlogu finančnega ministra glede razporeda potrošnje čistega dohodka od nominalnih 15 milijonov dolarjev Blairovega posojila. Minister je to uredbo predložil na temelju pooblastila za splošne državne potrebe, in sicer: 1.) kot posojilo za graditev železniških prog 7 milijonov dolarjev, 2.) za pokritje investicijskih izdatkov iz proračuna samega, tako da se izloči 30 milijonov dinarjev, ki so se porabili kot ojačenje kredita za dovršitev začetih zgradb. 3.) Za zgradbo državnega arhiva 63 tisoč dolarjev, dalje za povečanje proračunskih rezervnih kreditov 880 tisoč dolarjev, za izplačilo dolžnih invalidskih podpor 880 tisoč dolarjev, za izplačilo prejšnjih državnih obvez 880 tisoč dolarjev. Uredba stopi v veljavo, ko jo sprejme finančni odbor in se objavi v «Službenih novinah».

Finančni minister **dr. Marković** je o tej uredbi podal daljši ekspoze. Vlada se je držala načela, da naj se hitro pomaga gospodarskim potrebam. S vsoto 400 milijonov dinarjev se bodo gradile železniške proge, kjer so potrebne in bo dana prilika, da se zaposli veliko število nezaposlenih delavcev. Ko bo teh 400 milijonov dinarjev vrnjenih finančnemu ministru, jih bo porabil za izplačilo letečih dolgov. Od te vsote bo porabljenih 80 milijonov dinarjev za posle, ki so predvideni v proračunu. Za toliko se bodo zmanjšali prihodki pri gotovih taksah in dokladah. 33 milijonov dinarjev se bo porabilo za dovršitev objektov, ki se že grade, pa ni za to kreditov v proračunu. Dalje pravi minister, da je nujna potreba, da se zgradi državni arhiv, za katerega nimamo dosedaj nobenih prostorov. Tudi vsote, namenjene za invalide in leteče dolgove, so važne.

Načelno debato je otvoril **Juraj Demetrović**, ki je izjavil, da ga skrbi, ko čuje, da dobimo od številke 15 milijonov dolarjev efektivno vsega skupaj samo 11,715.500 dolarjev. Razlika znaša 3 milijone 284.500 dolarjev, kar je šlo za razne provizije. Dejansko dobimo od 30 milijonov dolarjev vsega skupaj samo 13 in pol milijonov dolarjev, torej gre 6 in pol milijonov dolarjev za razne stroške, provizije itd. Vse to dokazuje potrebo, da nam vlada enkrat sporoči, kakšna je pogodba in da vemo za pogoje, pod katerimi je bilo posojilo sklenjeno. Demetrović protestira, da se z uredbami izpreminjajo že obstoječi zakoni ter naglaša, da bo to škodljivo vplivalo na naš kredit v inozemstvu, ako že ne govorimo o kršitvi palamentarnih principov naše države. Nato kritizira razpored kredita 113 milijonov dinarjev, ki so prav za prav dispozicijski fond ministrstva. Mi nimamo pravice vršiti razpored investicij, to pravico ima samo Narodna skupščina. Demetrović zahteva, da se iz proračuna izvzamejo vse investicije, s čimer bi se proračun zmanjšal za več kot milijardo dinarjev. Zato pa naj se zmanjšajo narodu bremena. Finančni odbor ni pooblaščen, da dela ta posel.

Predlaga, da se o tej uredbi ne razpravlja in zahteva od finančnega ministra, da najprej predloži kraljevi ukaz in da objavi pogoje, pod katerimi je bilo posojilo sklenjeno. Dalje pravi, da Blairovo posojilo predvideva izgraditev proge Beograd-Jadransko morje in vpraša, kaj se bo gradilo, ker je prometni minister izjavil, da obstoji spor med njim in Blairovo družbo o graditvi te proge. Demetrović navaja nadalje, da znašajo naši leteči dolgovi nad poldrugo milijardo dinarjev in zahteva, da se ti dolgovi poravnajo. Med njimi so tudi taki dolgovi, ki so sramota za državo. So slučaji, da dolguje država posameznim uradnikom za neplačane plače po nekoliko tisoč dinarjev. Ti zneski za državo ne pomenijo ničesar, ti ljudje pa zato umirajo od gladu. Ta uredba ne odgovarja pozitivnim zakonom in Demetrović zahteva, da se stavi z dnevnega reda.

Finančni minister dr. Marković, izvzan po Demetrovićevem govoru, nava ja pogoje, pod katerimi je bila sklenjena druga tranša Blairovega posojila. Na koncu pravi minister, da bomo od druge tranše prejeli čistega 12 milijonov 750.000 dolarjev, da torej odpade na razne izdatke 2,250.000 dolarjev. Minister izjavlja, da se bodo proge gradile, ker je za to zadosti kritja. Od teh 2,250.000 bo šel 1 milijon za plačilo anuitet za prvo tranšo. Vsota 400 milijonov dinarjev za graditev prog nima nobene zveze z glavno vsoto 15 milijonov dolarjev. Teh 15 milijonov dolarjev je stavljeno na razpolago vladi odnosno prometnemu ministru. Jadranska proga se bo gradila, ko se v prometnem ministrstvu reši vprašanje načrtov odnosno ko se z Blairovo grupo dožene, kje bo šla proga Beograd — Jadransko morje. Minister govori za potrebo graditve več prog na Jadransko morje in za manjše proge, ki naj vežejo glavne arterije, med njimi posebno proge v Sloveniji.

Demetrović vztraja pri tem, da se mora prej objaviti ukaz o tem posojilu. Izdatke investicij sme vršiti samo Narodna skupščina. Nato je bil njegov predlog dan na glasovanje in ga je vladna večina odklonila. Govorili so še Pušenjak, Smodej, Žanić, nakar finančni minister dobi zaključno besedo in z ozirom na pripombo o kronskih upokojencih izjavi, da se je to vprašanje zavleklo vsled počasnega delovanja administracije. Minister obljubi, da bo urejeno najdalje tekom tega proračunskega leta. Po govoru radikala Vl. Miletića in dr. Svetislava Popovića je bila uredba sprejeta z 20 glasovi proti 9 glasovom Poleg vladne večine je za uredbo glasoval tudi zastopnik Nikićevega kluba Toma Kovačević. Seja je bila zaključena ob 20.30 ter bo prihodnja jutri popoldne ob 17.

Beograd, 18. maja, p. V današnji seji finančnega odbora je nastal zanimiv incident pri drugi točki dnevnega reda, ki je določila volitev članov za državni odbor. Ker v vladi še niso sklenili ničesar glede teh volitev, je podpredsednik Radonjić to točko stavil z dnevnega reda izjavljajoč, da za volitev državnega odbora finančni odbor nima «potrebnih elementov». Nastal je smeh na račun vlade in vladne večine. Opozicija vpraša radikale in demokrate ali se mar niso sporazumeli. Dr. Grgin odgovarja: To so naše interne stvari. Dr. Žanić vpraša: Čujmo kakšni so ti elementi. Demetrović: Vi itak vse odstavljate z dnevnega reda, tudi Narodno skupščino ste odstavili z dnevnega reda.

„Nadčloveški napori" poslancev SLS za železničarje

Stara klerikalna demagogija z «intervencijami poslancev SLS». — Kaj lahko pričakujejo železničarji od proračuna, ki ga je sestavila kleroradikalna vlada? — Nekaj odstavkov iz «Navodil za izvrševanje» kleroradikalnega proračuna.

Včerajšnji «Slovenec» si je privoščil novo kruto šalo z reduciranimi železničarji kakor tudi s trpini, katerim prete nove redukcije in katere čakajo morda že 1. junija zmanjšanja plač. Pod debelotiskanim zaglavjem «Poslanca SLS za železničarje» objavlja namreč brzojavko iz Beograda, v kateri pripoveduje, kako se je posl. Žebot v imenu jugoslovenskega kluba **informiral** v prometnem ministrstvu in pri posameznih načelnikih, kaj je z vestmi, da se bosta radi pomanjkanja kreditov omejila delo in obrat v železniški delavnici v Mariboru. Posl. Žebot je ugotovil po zatrjevanju «Slovenca» sledeče:

«Ministrstvo, kakor tudi glavno ravnateljstvo **sestavljata predloge,** da se krediti za delavnice in nabave v železniških obratih in posebno za delavce na progi v toliko povečajo, da bi odpadle redukcije in zmanjšanja plač. Vse je seveda odvisno **od dobre volje** ministrskega sveta in posebej finančnega ministra, ki morata pristati na zahtevo po naknadnih kreditih, sicer se redukcije in zmanjšanja prejemkov delavstva ne bi mogle omejiti».

Vse je tedaj «odvisno od dobre volje ministrskega sveta . . . sicer se redukcije in zmanjšanja plač ne bi mogle omejiti». S temi besedami je situacija dovelj pojasnjena. **Posl. Žebot ni mogel dati bivši kleroradikalni vladi slabšega izpričevala, kakor je storil s tem samopriznanjem.** Redukcije in zmanjšanja plač so bila po samopriznanju «Slovenca» seveda že tekom proračunske debate februarja in marca meseca, torej pod kleroradikalno vlado «odvisna od dobre volje ministrskega sveta» **in te dobre volje tedaj očitno ni bilo,** kajti da je tedaj ta dobra volja obstojala, bi sedaj ne imeli redukcij in zraven tega še novega Damoklejevega meča, ki visi nad našim železniškim delavstvom v obliki napovedanih novih redukcij in zmanjšanj plač!

Kako jalove pa so nade, o katerih poroča «Slovenec», se razvidi najbolje iz navodil, ki jih je izdal sedanji finančni minister dne 19. aprila t. l. pod D. R. br. 54.300. To so «Navodila za izvrševanje proračuna razhodkov in dohodkov za l. 1927.-28», torej za izvrševanje proračuna, ki ga je sestavila kleroradikalna vlada. Tu odreja finančni minister z ozirom na kredite in poštavke tega kleroradikalnega proračuna med drugim:

«Zato smatram za nujno, takoj poudariti absolutno in imperativno potrebo, da se izvaja ob izvrševanju tega proračuna v vseh resortih sistematično in razumno **varčevanje.** To varčevanje se more in mora izvajati v dveh smereh. Prvič: Vsak kredit, ki je odobren s proračunom, ni da bi se moral neizogibno tudi potrošiti . . . Drugič: Glede uporabljanja kreditov za redne državne potrebe, celo za one, brez katerih se normalno funkcijoniranje državnega aparata niti ne da misliti, je treba gledati kar najskrbneje na to, da se ukoristijo odobreni krediti striktno **le toliko,** kolikor je brezpogojno treba. - **da ni ogroženo poslovanje državnih naprav»** (Uradni list od 12. maja 1927.).

Že iz teh dveh odstavkov «Navodil za izvrševanje» kleroradikalnega proračuna je dovolj jasno razvidno, kakšna bo «dobra volja ministrskega sveta» in finančnega ministra posebej napram jalovim intervencijam klerikalnih poslancev. Zaman se trudi «Slovenec», da vara železniško delavstvo z «intervencijami» poslancev SLS, **če na je SLS zavozila pri temeljnem državnem zakonu, pri državnem proračunu in s tem proračunom postavila na tisoče železničarskih eksistenc na cesto.** Samo brezvestneži si dovoljujejo po tako pogrešeni politični taktiki še igro, da tolažijo reducirano delavstvo z brezuspešnimi intervencijami post festum!

V isti brzojavki «Slovenca» čitamo še sledečo poročilo: «Kar se tiče voznih ugodnosti za železničarje in njih svojce, dobivata železniško ministrstvo in glavno ravnateljstvo vsak dan številne proteste z vseh strani. Žal pa sedanji režim **ni posebno naklonjen** ugoditi upravičenim zahtevam delavstva». Tako poroča «Slovenec», dasi je njegova stranka še pred mesecem bila na vladi in bi bila z eno potezo peresa lahko železničarjem izposlovala te upravičene vozne ugodnosti železničarjev. Kako si drzne «Slovenec» govoriti o nenaklonjenosti sedanjega režima v tem vprašanju, ko pa je SLS v kleroradikalni vladi **to vprašanje sploh prezrla,** kakor je prezrla tudi ostala eksistenčna vprašanja našega delavstva, zasebnega uradništva itd., ker se je držala načela, da so strankarski personalni uspehi veliki župani, vpokojitev naprednih uradnikov, premestitve itd. več kot narodne koristi in interesi celih stanov . . .

„Kmetijski list" o napredni fronti

Zadnji «Kmetijski list» prinaša daljši članek o napredni fronti, v katerem se v principu postavlja na stališče absolutne potrebe napredne fronte. Želi si jo pa ne le kot tehnično jednoto za volitve, temveč kot nekako programatično politično koalicijo.

»Dogodki letošnjega leta v državi in Sloveniji že sami po sebi priporočajo in celo nujno zahtevajo združitev vseh neklerikalnih Slovencev na jasno določeni pozitivni osnovi. Ko so letos naši slov. klerikalci vstopili v vlado, so se takoj pokazali v vsej svoji naturi. Javnost so potom časopisja varali o »velikih uspehih«, ki so jih dosegli za Slovence. Danes se že jasno vidi, da teh «uspehov» nikjer ni. Svoje politične nasprotnike so preganjali, kakor so bili to vajeni delati na Kranjskem pred svetovno vojno.«

»V državi so sankcijonirali korupcijo, ker so v Beogradu osvobodili obtožene korupcijoniste, sankcijonirali so volilna nasilstva, ker so glasovali v parlamentu proti obtožbi ministra Maksimovića. Skratka, pokazali so se na vsej črti kot nemoralna stranka, ki ji za narod, ljudstvo ni nič. Kar so dosegli so dosegli samo za svojo stranko. Dali so svoje glasove za izplačilo 42 milijonov črnogorskim princem, niso pa znali vrniti Sloveniji niti ene pare od naših deželnih dokład ki so jih l. 1919 sami podržavili. S to svojo amoralno politiko so umazali znova slovensko ime pred Hrvati in Srbi in pred vsem svetom. Spravili so Slovence še ob zadnji košček ugleda.«

»Kmetijski list« prenaja na to k pozitivni vsebini napredne fronte, o kateri smatra, da mora biti jaka obramba Slovenstva in Slovencev ter da mora priboriti Slovencem zopet njihovo pošteno ime. To je točka, v kateri smo pač vsi napredni Slovenci složni Naravnost pogubna je bila klerikalna politika, ki je pošteno slovensko ime oblatila in s svojo kričavostjo v največjo slovensko škodo prepričevala ves svet, da smo Slovenci črni, od Rima odvisni in da nam ni za gospodarski in kulturni napredek. Klerikalna separatistična politika je nas Slovence v državi izolirala in nas potisnila napram Srbom in Hrvatom v drugo vrsto. S to politiko je treba temeljito obračunati in jo za vedno Pregnati iz Slovenije.

Kot drugo točko pozitivne vsebine Naprednega bloka navaja »Km. l.« demokracijo Nobena stranka v državi se ne more ponašati, da bi bila tako odločna pristašinja demokracije kakor so to napredne stranke v Sloveniji. Pravilno veže »Km. list« načelo demokracije z dejstvom, da je jedro našega naroda kmetsko in delavsko ljudstvo. To dejstvo je, če govorimo še posebej o SDS, naša stranka v svoji agrarni in socijalni politiki stalno upoštevala. Spominjamo tu le na njeno radikalno politiko v vprašanju agrarne reforme in na njeno socijalno politično delo v državni zakonodaji. Njena zasluge so socijalnopolitični zakoni, ki so po priznavanju mednarodnih socialnopolitičnih kapacitet taki, da stavljajo našo državo v prvo vrsto naprednih evropskih držav.

Prav zaključuje »Kmetijski list« svoja izvajanja s pozivom, da naj napredna fronta »omogoči sodelovanje vseh neklerikalnih Slovencev v boju proti nepoštenosti, politični nemoralij in izkoriščevalcem vere in cerkve, to je klerikalizmu«. To zlo je treba izkoreniniti, tako, da se o Slovencih ne bo več govorilo po državi in v inozemstvu, da so kolonija rimskega klerikalizma ter edino zatočišče reakcijonarnosti v Jugoslaviji. Z zmago naprednega bloka, pred katerim klerikalce že danes spreletuje strah, bi se mogla pri nas pričeti dovolj jaka in zato tem bolj sistematična politika za polno uveljavljenje Slovencev v naši državi. Res je: temu mora biti konec, da bi protiljudski reakcijonarni klerikalizem politikujoče duhovščine še nadalje predstavljal Slovence.

Spor med Ameriko in Nikaraguo še ni likvidiran

Newyork, 18. maja. V Nikaragui je prišlo do spopada med Američani in pristaši liberalnega prezidenta Sacasa. Pri spopadih sta bila dva ameriška mornarja ubita, dva pa težko ranjena. Ameriške čete so doslej zaplenile 6 tisoč pušk in 300 strojnic. Prezident Sacasa je izjavil, da se bodo liberalci vsakemu nadaljnemu poskusu razorožitve s strani ameriških čet zoperstavili z orožjem. Mehikanski kongresni odbor je pristal na predlog Costerikasa, glasom katerega bodo vse latinskoameriške države vložile skupen protest proti politiki Zedinjenih držav v Nikaragui.

Angleške obtožbe proti Rusiji

Notranji minister zahteva prekinjenje diplomatskih odnošajev, ker so sovjeti vršili v Angliji vohunsko službo. — Negativen uspeh preiskave? — Macdonaldova kritika. — Tudi Nemčija prizadeta?

London, 18. maja d. Na seji vlade se je razpravljalo o poročilu notranjega ministra o dokumentih, ki so bili najdeni pri hišni preiskavi v prostorih sovjetske trgovinske agencije »Arkos«

Kakor se zatrjuje, je notranji minister stavil predlog, naj Anglija takoj prekine diplomatske odnošaje s sovjetsko Rusijo, razen tega pa naj se izženejo vsi kompromitirani ruski državljani. Proti temu predlogu je nastopil zunanji minister Chamberlain, ki je predlagal odpoved trgovinske pogodbe in poostritev kontrole nad tujci, dočim o ukinitvi diplomatskih odnošajev ni hotel ničesar slišati. Poročilo notranjega ministra, ki pride v razpravo v spodnji zbornici, navaja da je Rusija vršila vohunstvo v angleški armadi, mornarici in zračni flotiji. Tudi v večjih angleških industrijskih podjetjih vzdržuje Rusija široko razpredeno vohunsko organizacijo. Nadalje navaja poročilo, da je vzdrževala sovjetska trgovinska agencija v svojih prostorih posebno pisarno za ponarejanje potnih listov. Na podlagi zaplenjenih dokumentov skuša notranji minister dokazati, da se je vse komunistično gibanje v Angliji financiralo iz Moskve.

London, 18. maja l. Izjava notranjega ministra, da so bili pri hišni preiskavi v prostorih Arkosa najdeni kompromitirujoči dokumenti, je v veliki meri razpršila razočaranje, ki se je včeraj pojavilo v konservativnih krogih z ozirom na vesti, da je ostala hišna preiskava brezuspešna in da policija ni našla iskanih in pogrešanih dokumentov. V vladnih krogih se namiguje, da vsebina najdenih dokumentov ne bo objavljena, ker je strogo tajnega diplomatskega značaja. Konservativni listi brez izjeme odobravajo in podpirajo akcijo vlade, le »Daily Express« zavzema zelo rezervirano stališče in piše, da rezultat preiskave ni tak, kakor pa so si ga gotovi krogi želeli. Liberalni listi in glasila delavske stranke naglašajo, da je vsa akcija, ki je imela prvotno značaj policijske zadeve, prešla na politično polje in zavzela značaj mednarodnega konflikta, ki lahko konča s polnim prelomom odnošajev s sovjetsko Rusijo.

London, 18. maja. Dasiravno je policija že včeraj zapustila prostore Arkosa, se člani sovjetske trgovinske agencije danes niso vrnili v svoje prostore. Prišlo je par nižjih uslužbencev, da spravijo posloje zopet v red. Ravnateljі posameznih uradov izjavljajo, da bodo šele v nekaj dneh lahko zopet pričeli z normalnim delom. Vsekakor pa bo Arkos potom sodne tožbe zahtevala od Anglije odškodnino.

Newyork, 18. maja d. Macdonald se je pred svojim odhodom iz Newyorka zelo kritično izjavil o hišni preiskavi v prostorih Arkosa. Med drugim je naglasil, da je bilo že davno vsakomur znano, da so stvari, ki jih je notranji minister odkril pri hišni preiskavi v prostorih Arkosa. Sicer morda ni bilo v redu, da so bili ti dokumenti shranjeni v teh prostorih, vendar pa je bila Anglija že leta 1924. v istem položaju. Vlada se je sedaj poslužila vlomiliskega orodja, da je storila to, kar bi bila že pred tremi leti lahko dosegla z običajnimi notami.

Berlin, 18. maja. d. V tukajšnjih političnih krogih so se danes razširile vesti, da je s preiskavo v Londonu prizadeta tudi Nemčija Med dokumenti, ki jih je iskala angleška policija je baje tudi angl.-francoski pohodni načrt proti Nemčiji za slučaj konflikta na francoski vzhodni meji. V Londonu obstoja bojazen, da bi sovjetska vlada te dokumente objavila. Te vesti pa doslej še niso potrjene. Zato še ni znano, ali gre v tem slučaju za francosko-angleški sporazum, ali pa samo za teoretične načrte generalnega štaba. Tukajšnji krogi so sprejeli to vest z največjo rezervo.

Usoda francoskih letalcev

Vse mogoče vesti o tragičnem koncu Nungesserja in Colija, ki pa se zdijo neverjetne

Pariz, 18. maja s. Po vesti iz Bostona je kapitan neke inozemske ladje zapazil baje 200 milj od obale Massasuchetsa na morju plavajoče razbite dele, ki so bili podobni krilom letala. Vsled teme, ki je med tem nastala, jih ni mogel dvigniti iz morja.

»Newyork Herald« poroča, da je posadka neke ladje za lov tihotapcev videla baje veliko letalo v višini 3000 čevljev severno rtiča Sable, ki je letelo proti vzhodu. »Chicago Tribune« naglaša, da so vse te vesti nepotrjene. »Havas« poroča iz Toulon sur Mere, da je neki ribič v mreži našel popolnoma zaprto steklenico, v kateri je bil listek z napisom: »12. maja 1927. Smo brez živil! Zbogom! Nungesser in Coli.« Menijo, da je ta vest samo neumestna šala, ker ni verjetno, da bi oba pilota, ako bi hotela kaj sporočiti, najprej javila, kje sta se morala spustiti v morje.

London, 18. maja (io.) Ameriški parnik Bellepiane poroča, da je včeraj 100 milj od ameriške obale videl predmet, ki je sličil peroti letala. Oblasti dvomijo, da bi to bilo del letala Nungesserja. Navzlic temu so oblasti odredile, naj ladje preiščejo dotični okoliš.

Debata o tiranskem paktu na pariški Sorbonni

k Pariz, 15. maja.

Akademsko društvo «Tribune internationale» je priredilo te dni veliko politično debato o tiranskem paktu. «Amfitheater Descaries» na Sorbonni je bil do zadnjega kotička zaseden.

Prvi bi bil moral govoriti Lujo Vojnović, znani jugoslovenski diplomat in publicist. Ker pa je bil Vojnović bolan, je svoje napisano predavanje izročil M. Vučetiću, ki ga je prečital. Vojnović je orisal zgodovinski postanek in razvoj albanskega naroda ter naglašal absolutno potrebo, da se albanski narod orijentira v smislu gesla «Balkan balkanskim narodom!», Jugoslavija je zadovoljna s tem, da Albanija vztraja na svoji absolutni neodvisnosti.

Nato je povzel besedo Ihsan Libohora, predstavnik današnjega režima v Albaniji in intimni prijatelj predsednika albanske republike, Ahmeda bega Zogu. Libohora je svoja protiizvajanja vtemeljeval s trditvijo, da Jugoslavija še danes nasilno tlači velik del albanskega naroda. Dejal je, da Jugoslavija stalno oborožuje bande na svojem teritoriju in da pripravlja oboroženo intervencijo proti neodvisnosti Albanije (!). Končno je izjavil, da je albanski pakt izključno stvar Italije in Albanije.

Italijanski fašist Manganaro je izjavil, da so izvajanja predgovornika Libohora točna in je takoj nato prešel v napad na Jugoslavijo. Trdil je, da je Dalmacija italijanska in da mora prej ali slej postati italijanska. Nesporazuma med Italijo in Jugoslavijo so krivi Hrvati (!), ki so bili Avstrijci in ki še niso mogli odložiti svojega avstrijakantstva. Svoja natolcevanja je končal z velikim slavospevom na Mussolinija in fašiste.

Govor fašista Manganarija je bil često prekinjen od strani nezadovoljnega avditorija.

Zadnji je govoril Politis, bivši grški zunanji minister. Politis je prišel do zaključka, da je po statutih Društva narodov italijanska teza nedopustna. Italija nima razloga, da odklanja intervencijo Društva narodov. Jugoslavija ima polno pravico, da predloži svoj spor z Italijo Društvu narodov. Politis smatra, da je tiranski pakt v nasprotju s statuti in programom Društva narodov in da je Italija s tem paktom postavila Albanijo dejansko pod svoj protektorat. Končno je Politis izjavil, da ni opustil nade, da se bo italijansko - jugoslovenski spor zaradi albanskega pakta rešil mirnim potom z direktnimi pogajanji med Rimom in Beogradom.

Z govorom Politisa je bila debata o tiranskem paktu in o razmerju med Italijo in Jugoslavijo zaključena. Pariški akademski krogi so zapustili Sorbonno s prepričanjem, da je italijanski fašizem skrajno nevaren evropskemu miru in da je tiranski pakt samo pretveza, s katero hoče Italija prodirati na Balkanu ter povzročati incidente v vzhodni Evropi. Obenem se je iz izvajanj fašista Manganarija razvidelo, da Italija s tiranskim paktom ne bo mirovala in da si je postavila mnogo širše cilje prodiranja severno Albanije, to je zavojevanja Jadranskega morja. Temu zavojevanju naj služi kot povod agitacija z «italijansko Dalmacijo».

Poljski legijonarji proti Sikorskemu

Lvov, 18. maja. d. Na glavni skupščini Zveze legijonarjev za vzhodno Galicijo je bila sprejeta resolucija, ki je v zelo ostrem tonu naperjena proti sedanjemu komandantu lvovskega zbora in bivšemu ministrskemu predsedniku generalu Sikorskemu. V revoluciji se naglaša, da razvija Sikorski protidržavno agitacijo in se aktivno udeležuje akcij fašističnega tabora. Resolucija je vzbudila v javnosti veliko senzacijo.

Nameravan atentat na Pilsudskega?

Varšava, 18. maja. V zvezi z aretacijami članov nacijonalistične organizacije «Narodna straža», se zatrjuje, da se je pripravljal atentat na Pilsudskega. Glavni inicijator tega napada, kapetan Bolonski, je bil izročen sodišču, dočim je bilo od ostalih aretirancev 6 po zaslišanju izpuščenih. Desničarski listi ostro protestirajo proti postopanju vlade ter ji očitajo, da hoče sama skovati zarote, ki niso nikdar obstojale.

Naraščanje Volge

Moskva, 18. maja. (be.) Volga narašča dnevno za 20 centimetrov in je dosegla štiri metre nad normalo. Odbor republike Volga je proglasil vojno stanje in mobiliziral vse vojaštvo za gradnjo nasipov.

Politične beležke

Klerikalna intervencija za miloščinarje

«Naši poslanci so danes intervenirali pri pristojnih ministrstvih, da se že vendar enkrat nakažejo miloščine oziroma pokojnine miloščinarjem bivše južne železnice, katere jim mora državna uprava na podlagi rimske pogodbe plačati.» S temi besedami priča «Slovenec» svojo obnovljeno demagogijo z upokojenci bivše južne železnice. «Da se že vendar enkrat nakažejo miloščine,» kaj ne, kako mili glasovi lista, ki je tekom februarja in marca, ko je bila SLS na vladi dnevno objavljal slavospeve o izrednih «uspehih» klerikalnih ministrov. «Slovenec» je tedaj očitno mislil, da bo slovenska javnost sita besedi in da bodo «miloščinarji bivše južne železnice» zadovoljni z njegovimi slavospevi. Naša javnost je tedaj po pravici pričakovala nekaj drugega, namreč dejanj. Med drugim tudi, da «se že vendar enkrat nakažejo miloščine oziroma pokojnine miloščinarjem bivše južne železnice.» SLS na vladi tega ni storila. Sedaj in potem, ko je SLS na vladi imela priliko, da pridobi Slovencem vsaj malo pravic, ki jih je ta stranka zapravila s svojo nezmiselno avtonomistično obstrukcijo, pa pošilja svoje poslance v Beograd naj intervenirajo v ministrstvih. Kaj pomagajo intervencije po ministrstvih in pri načelnikih, na vladi naj bi bila SLS nakazala pokojnine miloščinarjem bivše južne železnice in vsega prepira bi bilo konec! Čudno zato ni, da tudi miloščinarjem že presoda klerikalna demagogija.

Naši kraji in ljudje

Jugoslovensko-bolgarsko pobratimstvo

General Lazarov pozdravlja bodočo državno zvezo med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Listi so že na kratko poročali, da se je v nedeljo vršila v Sofiji nogometna tekma jugoslovenske in bolgarske državne reprezentance. Prva tekma se je igrala lani v Zagrebu. Bolgari so tedaj podlegli v razmerju 0:3. Za sedanje srečanje je vladalo tako v naših kakor v bolgarskih sportnih krogih izredno zanimanje. Letos je jugoslovenska reprezentanca dosegla zmago šele po najtršem boju in v zadnjih minutah. Jugoslavija je zmagala v razmerju 2:0.

Zmaga naše reprezentance je bila sprejeta v jugoslovenskih sportnih krogih, predvsem pa v Zagrebu in Beogradu z velikim navdušenjem. V torek je sportni Zagreb z visokimi državnimi in vojaškimi predstavniki kar najsijajneje pozdravil reprezentanco pri povratku v Zagreb. Na kolodvoru je bila vojaška godba, generali, župan itd. Običajni govori, cvetje, potem pa zakuska v mestnem »podrumu«.

O tekmi so naši listi kot rečeno že poročali sumarno, niso pa še zadostno naglasili manifestacij, do katerih je došlo povodom te tekme tako pri prestopu na bolgarsko ozemlje, kakor pozneje po tekmi na svečanem banketu v Sofiji. Naše igralce so bolgarske oblasti pri prestopu na bolgarsko ozemlje sprejeli z največjimi častmi in s pravim bratskim navdušenjem. V Ruščuku je igrala bolgarska vojaška godba našo in bolgarsko himno, vrstili so se navdušeni vseslovansko orijentirani govori, dame pa so obsule naše reprezentante s cvetjem. Enako navdušen sprejem je bil na sofijskem kolodvoru. Naša reprezentanca je stanovala v najrazkošnejšem sofijskem hotelu, v »Splendid Palace hotelu«. V Bukarešti izvojevani zlati pokal našega kralja je bil izpostavljen v elegantni trgovini na najlepši bolgarski cesti, na bulvaru Carja Osvoboditelja. Pomembne manifestacije pa so se vršile po končani tekmi na banketu.

Banket se je vršil v svečani dvorani Slavenske besede. Bolgarska nogometna federacija, ki je banket priredila, je izstavila nad 100 vabil na najugednejše predstavnike sofijskega javnega življenja. Na banketu je prvi pozdravil našo reprezentanco in ji čestital k zmagi komandant Sofije in znani general Lazarov. V svojem govoru je izrazil željo, da bi nekoč Srbi, Hrvati, Slovenci in Bolgari imeli svojo skupno državo. Bolgarskim nogometašem je priporočal, naj se vzgledujejo na svojih jugoslovenskih bratih. Svoj govor pa je zaključil s pomembnimi besedami:

»Sedaj ste igrali proti nam. Toda prepričan sem, da se bodo naši dečki v najkrajšem času borili poleg vaših s tujimi moštvi za čast istih sportnih in državnih barv. To čašo pijem za dolgo in srečno življenje Nj. Vel. kralja Aleksandra I., živel!«

Obenem je general Lazarov izročil soprogi kapetana jugoslovenskega moštva dr. Pandakovića šopek cvetk, ki so jih nabrale bolgarske devojke.

Bolgarskemu generalu je odgovoril pred sednik Jugoslovenskega nogometnega saveza dr. Demarchi z besedami:

»Vaše izjave o toplih simpatijah za naš narod so me globoko ganile. V imenu jugoslovenskih sportnikov delim željo spoštovanega generala in dvigam čašo na zdravje Nj. Vel. kralja Borisa.«

Sledili so še drugi govori, najpomembnejši pa je bil govor znanega slovanofila in bolgarskega znanstvenika Bobčeva, ki je dejal:

»Pred kratkim sem bil v Beogradu. Pri tej priliki sem slišal vzklike: »Živela Bolgarska!« Vpraševal sem, kdo je vzklikal, nakar so mi odgovorili, da so to dijaki. Ti vzkliki so me globoko ganili, zlasti, ker so prihajali od mladih ljudi. Na mladi generaciji počiva bodočnost. Naj mladina dokonča česar mi starejši nismo umeli. Deviza vašega grba »Samo sloga Srba spasuje« naj se izpremeni v »Samo v slogi je spas Slovanov!«

Med banketom je svirala kraljeva godba slovanske komade. Najlepši trenotek tega bratskega slavja je bil, ko so prisotni Srbi Hrvati, Slovenci in Bolgari skupno zapeli »Hej Slovane . . .«

Za pravico zatiranih

Ljubljana, 18. maja

Na dan, ko se je zbrala na goriških tleh fašistična visokošolska omladina iz cele Italije, da manifestira svoja stremljenja vpričo našega zasužnjenega naroda, svojih predstavnikov, samega tajnika fašistične stranke Avgusta Turattija in odposlancev fašijev iz cele države, so tudi naši visokošolci povzdignili svoj glas, da manifestirajo ljubezen do zasužnjenih rojakov onstran meje.

Na poziv Sveta slušateljev ljubljanske univerze so se zbrali danes ob 5. popoldne pred avlo univerze vsi visokošolci, da protestirajo proti kulturnemu zasužnjevanju našega naroda po Italijanih. Veličastnemu zboru akademikov so govorili akademiki gg. Iskra, Humar, Grahor in Karadjole,

Govorniki so naglašali da pomeni fašistična manifestacija v Gorici izzivanje našega naroda v Primorju. Italijani prirejajo tamkaj svojo parado le, da kažejo skoro ob meji svojo moč. Včeraj se je sestala komisija za poitalijančevanje slovenskih imen in sledili bodo nadaljni atentati na pravice našega naroda. Zborovanje v Gorici kaže, da hočejo fašisti še dalje uničevati vsak kulturni pojav med našim ljudstvom, potem ko so nam vzeli že vse šole, ko preganjajo vsako slovensko organizacijo. Prišel pa bo čas, ko se bo italijanskim mogotcem vse vračalo, saj ob Balkanu in njegovih pečinah so se zdrobile tudi že trše lobanje.

Na zborovanje akademikov se je utihotapil kot poslušalec tudi neki uradnik tukajšnjega italijanskega konzulata, ki pa se je, ko je bil spoznan, med žvižganjem in strahovitim hrupom zborovalcev brzo umaknil na cesto.

Zborovalci so po končanih govorih odkritih glav zapeli »Hej Slovani« nakar je večja skupina krenila skozi Zvezdo v Šelenburgovo ulico, kjer je prišlo do burnih demonstracij proti Italiji. Ob priliki demonstracij so stražniki aretirali cand. iur. Logarja, ki pa je bil pozneje na zahtevo Sveta slušateljev univerze izpuščen.

Kako smo preživljali potresno noč v Beogradu

Beograd, 16. maja

Ura je kazala 10 minut pred 4. zjutraj, ko me prvi sunek dobesedno vzdigne iz postelje. Tisti hip je bila pozabljena vsa bolezen, čeprav se že skoro mesec dni nisem premaknila v postelji. V trenotkih groze se menda prav na vse pozabi. Bolezen in vsaka jezica te mine, vsa filozofska primerjanja o vrednosti življenja in druge take reči izginejo iz glave. Ostane le eno: strah, da ne pogineš z željo po rešitvi. Nisem utegnila niti prebuditi vse v hiši, že me je drugi, še hujši sunek vrgel ob zid, katerega sem se krčevito oprijela, da ne padem. In gledam, ne, buljim v prizor v sosedni sobi. Tam je pohištvo oživelo in se premika kakor živo; stoli poskakujejo od tal, čaše žvenketajo, kakor da si nazdravljajo nevidne pošasti. Hiša se zibije, kakor da je skočila iz temelja, zidovje poka, vrata se sama odpirajo To so momenti, ko človek onemi od groze. Prevzela me je tedaj neka resigniranost, neko pomirjenje z usodo. In treba je bilo zbrati ogromno volje, da se zdramim iz te otrplosti in bežim z drugimi. Medtem so se že napolnile ulice s prestrašenim ljudstvom, kajti vse je bežalo na cesto, posebno iz visokih hiš, kjer smo občutili silo potresa mnogo bolj nego oni v prizemlju. Tu so se napol oblečeni ljudje prestrašeno povpraševali, če so vsi tu, če se ni nihče ponesrečil. Kljub močnemu valovanju pa ni škode v Beogradu, če se izvzame nekoliko porušenih dimnikov in sesulih starih barak.

Proti jutru je sledilo še več, čeprav slabejših potresnih sunkov, nakar so se ljudje počasi začeli vračati v svoje domove. I tu je bilo kaj videti. Zidovje razpokano, vse je pokrito z betim prahom, slikarija odluščena od zidu, slike na tleh. V shrambah povodenj. Tu so popadale s police steklenice z najrazličnejšimi tekočinami; vse leži razbito, pri sosedih se je celo podrla omara s posodo in oni so bežali iz stanovanja z vpitjem: »Pomoč, lopovi«, ker niso takoj pogoditi vzrok ropota in nemira in so pač mislili da je nekdo vdrl v stanovanje. Popoldne so že listi afištirali prve vesti o nesrečah v Rudniku in hudih posledicah potresa v Kragujevcu in Natalincih. Vznemirjenost je zelo velika. In kadarkoli pripelje mimo tovorni avto in potrese hišo, nehote zaigra srce v strahu, da se trenotki groze ne ponovijo. Izis

Jože Kalan †

Prvi civilni pogreb v Škofji Loki.

Dne 16. maja popoldne ob 18. se je vršil izpred stanovanja pri električni centrali pogreb pokojnega Jožeta Kalana, bivšega uradnika škofjeloške elektrarne.

Skoraj neopaženo bi zdrsnili zemeljski ostanki pod površino matere zemlje, da ni imel pokojni Kalan dobrih in zvestih prijateljev. Bil je mehak in dober v občevanju — odločen in neizprosen v svojem prepričanju, vselej pa je korakal vedrega obraza okrog priljubljene mu pisane Škofje Loke. S svojim velikim znanjem v elektriki in kemiji si je pridobil pokojni učencev, ki so ga poslušali in občudovali s spoštovanjem.

Če bi bil pokojnik imel na razpolago za eksperimente neobhodna sredstva, bi njegovo ime najbrže blestelo daleč preko naših mej. Že nekaj let pred Marconijem se mu je posrečil poskus, ki ga je pozneje spoznal za izum brezžične telegrafije. Poslednjo dobo se je pa posebno intenzivno pečal z višjo matematiko in optiko. Če ni pred svojo smrtjo ta genijalni čudak uničil svojih zapiskov, naj jih strokovnjaki pregledajo, ker ta študij gotovo ne bo zastonj in brez uspeha. Na žalost zaradi svoje skromnosti ta skriti učenjak ni ničesar publiciral, pa tudi potrebnih knjig si ni mogel naročati. Bil je sicer samosvoj, vendar pa rad v družbi in zelo delaven v odborih vseh naprednih društev. Načelen je bil do skrajnosti, do groba. Življenje pa mu je potekalo preprosto, skromno, dostojno. Bolezni zlatenici je dolgo kljuboval, a naposled je le omagal. In ko je na fari v zvoniku kladivo odbilo na bronasti zvon šestič, je v istem akordu zazvenela večno lepa pesem »Vigred« . . . dvignili so možje rakev, in prapor Sokola na čelu, premaknil se je žalni sprevod po pomladno zeleni livadi. K pokojnikovemu slednjemu počivališču pa je pristopil starološki sivi župan in dovršil pogrebni obred, nakar so se prijatelji poslovili od pokojnika s kratkim govorom. Naj bo ohranjen v lepem spominu!

Duhovniki in organisti

Iz vrst organistov, ki so notorično največji siromaki, smo prejeli ta-le dopis:

Mogoče se vam bo čudno zdelo, da vam kot organist pišem te vrstice. Pišem jih, da razložim žalostno stanje slovenskih organistov in da razgalim naše službodajalce, ki so napram nam brez srca. Uvideli boste, da zahteva že socijalni čut ožigosanje ljudi, ki imajo polna usta fraz o krščanskem socijalizmu, o ljubezni do trpinov itd., ne storijo pa nič niti za tiste, za katere bi bili najbolj dolžni in bi tudi najlažje kaj storili, t. j. za organiste.

Plače organistov so tako male, da ž njimi sploh ne moremo živeti. O kakem izboljšanju ni govora. Sicer se najdejo posamezni župniki, ki se brigajo za dobrobit organistov, toda takšni so bele vrane. Mnogo je župnikov, ki bi radi, da bi bil organist njihov hlapec. Ker se jim je učiteljstvo izvilo iz suženjstva, hočejo usužnjiti organiste. Duhovščina in njihovi listi veliko pišejo o delu za ljudstvo, brigajo se za vse mogoče, n. pr. za viničarje, cestarje, celo za babice (glej list »Pravico), za organiste pa nič. Duhovščina dobro ve, da vabi s tem ljudstvo v svoj tabor, kar prav pride pri volitvah. Treba je gesel, da se ubogo ljudstvo prevari. Za organiste pa se duhovniki ne menijo, ker si mislijo, da jim itak morajo služiti kot priganjači.

Koliko se n. pr. piše o socijalnem zavarovanju za delavstvo itd.! Kako se pa godi v tem oziru organistom? Organisti spadajo kot privatni nameščenci v zavarovanje pri Pokojninskem zavodu za privatne nameščence. A tu kaže duhovščina svoje pravo lice. Na vso moč se branijo župniki zavarovati organiste, vse mogoče ugovore navajajo, tako n. pr. da cerkev nima dohodkov za plačevanje premij, Sedaj so znašli še novo pretvezo. Kjer je namreč služba organista in cerkovnika združena, so se postavili na stališče, da je služba cerkovnika glavna, ker ta nič ne nese in torej cerkovnik ne spada v zavarovanje. Prav po farizejsko. Gorje pa organistu, ako bi se hotel pritožiti. Takoj je odpuščen. Nikjer nima organist zaslombe. Tukaj naj bi duhovščina pokazala, kako naj se izvaja krščansko socijalni program. Naj bi najprej poskrbela, da se pri vsakem organistu izvrši socijalno zavarovanje, potem pa ji bomo šele verjeli, da jim je res kaj za izboljšanje socijalnega položaja malega človeka. Dokler pa tega ne store, jim vsak lahko očita, da so navadni demagogi.

Ferad beg Draga vnovič pred sodiščem

V začetku tega tedna se je v Kosovski Mitrovici vršila nova obravnava proti Ferad begu Dragi, ki je bil že lani o Božiču obsojen na 20 let težke ječe. Njegovi zagovorniki so zahtevali, da se proces revidira in so tudi dosegli ponovno razpravo. V ponedeljek je stal Ferad beg Draga zopet pred sodniki.

Razprava se je začela s čitanjem pripomb kasacijskega sodišča, s katerimi je bila podkrepljena obnovitev procesa. Zatem je dobil besedo državni pravdnik, ki je izjavil, da ostaja v celoti pri svoji prvotni obtožbi, kateri nima kaj dodati. Za državnim pravdnikom so govorili tožencevi branitelji. Jovan Grubić iz Skoplja je zlasti povdarjal okolščine, v katerih je bil Ferad beg Draga aretiran. Aretacija je bila izvršena tik pred volitvami, ko so se formirale v južnih krajih male strankarske diktature za zaščito in obrambo osebnih ter strankarskih koristi. V takih razmerah je bil Ferad beg Draga aretiran in izročen sodišču.

Advokat in narodni poslanec Ignac Stefanović iz Kavadara je izjavil: »Dokler je Ferad beg sodeloval z radikali, so ga imeli vsi za domoljuba, ko pa je obtoženec odpovedal radikalno pokorščino, je bil aretiran in strpan v ječo ter mu ni pomagala nobena obramba.«

Ferad beg je po govoru svojih braniteljev vstal tudi sam, naglašal je svojo nedolžnost in dokazoval, da je bil srbskemu življu vedno naklonjen. Po končanih obrambnih govorih se je porota umaknila k posvetovanju in je po kratkem premisleku izrekla, da je obtoženec kriv, ker je kooperiral s sovražniki, pomagal soditi obešene Srbe in rovaril proti Srbiji.

Ferad beg je poslušal razsodbo bledega lica in trepetajočih rok, ko so ga odgnali iz dvorane, pa je vzkliknil:

»Na svetu je še druga pravica!«

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Ulica ženâ v Kairu

Senzacijonalne pustolovine v arabskih panterjih in Afriki. Originalni posnetki iz Kaira in afriških puščav!

Kino «Dvor». Telefon 2730.

Boj z bolgarskimi komitaši

Trije komitaši ubiti. — Več ranjenih.

Iz Kumanova poročajo, da so v nedeljo zjutraj zapazili pastirji v gozdu pri selu Dronki skupino 10 do 12 oboroženih bolgarskih komitašev, ki so se plazili po skriti dolini. Ob 9. dopoldne so ustavili nekega seljaka, kateremu so izročili 500 Din, da bi jim prinesel živeža iz vasi. Seljak je odšel v vas Orah, kjer je obvestil o zadevi predsednika občine in žandarmerijo. Zbrali so se seljaki in orožniki, ki so popoldne obkolili komitaše. Pričel se je boj na življenje in smrt. Zvečer je došlo ojačenje orožnikov. Kljub pozivu se komitaši niso hoteli udati. Na seljake in orožnike so zmetali okoli 15 bomb. V mraku se jim je posrečilo, da so se umaknili Na mestu boja so pustili enega mrtvega tovariša. Kljub gostemu mraku so jih naši zasledovali ter na begu naleteli na drugega obitega komitaša ,ki je podlegel svojim ranam. Preganjanje komitašev je trajalo celo noč. Alarmrane so bile vse naše žandarmerijske postaje, ki so takoj odposlale svoje patrulje, da so v vseh smereh zasledovale komitaše. V ponedeljek so našli v nekem gozdu še enega ubitega komitaša, ki je podlegel svojim ranam. Več ranjencev so komitaši odvedli s seboj. Žrtve so bile tudi na naši strani. Med bojem je padel žandarmerijski kaplar Milan Kostić, ki se je zlasti odlikoval s svojo hrabrostjo. Lažje je bil ranjen tudi žandarmerijski narednik Nikola Vukčević in član vaške milice Tasa Kostadinović, ki so ju prepeljali v kumanovsko vojno bolnico. Padli kaplar Milan Kostić je bil v torek v Kumanovem pokopan z vsemi vojaškimi častmi. Domneva se, da je to bolgarsko komitaško četo vodil zloglasni bolgarski vojvoda Manasije Gjormanovoki. Naše orožništvo komitaše še zasleduje ter so bile obveščene o njihovem vpadu vse obmejne postaje. Verjetno je, da se jim ne bo posrečilo pobegniti na bolgarsko stran.

Preiskava jareninskega umora se nadaljuje

Prvi sledovi za morilci. — Brezsrčnost neke ženske. — Aretacija dveh osumljencev

Maribor, 17. maja.

Morilci zakonskih Ferdinanda in Marije Nedelko v Jareninskem dolu so sicer še neznani, vendar je intenzivna in minucijozna sodna preiskava dognala že toliko dejstev in indicij za izsledovanje, da bodo krivci bestijalnega umora najbrže že v kratkem času prijeti in izročeni pravici.

Sodna komisija je dognala na mestu groznega umora več prstnih odtiskov, tako na sekiri, luči in kredenčnem nastavku v gostilni. Odtiske je posnel daktiloskop mariborske policije. Na ta način bo mogoče z lahkoto ugotoviti prave zločince. Kredenčni nastavek v gostilni sam je bil siloma odprt, kar se vidi na ključavnici, ki je bila odtrgana. Dognano je dalje, da si je morilec prižgal tudi luč ter z isto svetil po omari, v kateri je upal dobiti denar. Šel je nato z lučjo iz spalnice v gostilniško sobo, kjer je vlomil v kredenco. Tu je pustil luč nadalje goreti. Luč je videla goreti v gostilniški sobi najbližja soseda v jutranjih urah, med 4. in 5. uro.

Odhajajoč iz gostilne si je morilec odprl glavna hišna vrata ter skozi nje odšel na cesto. Vrata je pustil odprta. Kje je morilec prišel v hišo ponoči, se še ne more dognati. Mogoče skozi kako okno?

Značilno je postopanje prvih očividcev, ki so zapazili grozni umor. Okoli pol 4. zjutraj je šla Nedelkova soseda mimo gostilne. Opazila je v gostilniški sobi luč in vrata odprta. To se ji je zdelo sicer čudno, toda šla je mimo, ne da bi pogledala v hišo. Nekako ob istem času, le nekaj minut preje, ko je vaški pek Nedelku prinesel žemlje in kruh, je prišla zopet mimo neka ženska, ki je šla po opravkih v Maribor. Ta je stopila v odprto gostilno in govorila s težko ranjeno Marijo Nedelko **ki ji je celo pravila, «kako so bili ponoči nesrečni, da so imeli v hiši roparje in da tudi mož leži nekje zunaj težko ranjen.** Ta ženska pa je nato odšla naprej; kljub temu, da je nesrečna Marija Nedelko ležala napol nezavestna in vsa okrvavljena, ni alarmirala sosedov, da bi prihiteli nesrečni rodbini na pomoč. Mirno je pot nadaljevala proti Mariboru in tudi tu ni nikogar, osobito ne varnostnih oblasti, obvestila o tem.

Šele pekovski pomočnik, ki je nato zjutraj prinesel v gostilno kruh, a kateremu je Marija Nedelko z veliko težavo povedala, da so jih ponoči potolkli «ravbarji», je alarmiral sosede, na kar se je posestnik Alojzij Mihita vsedel na svoje motorno kolo in pohitel ž njim k Sv. Marjeti k orožnikom. Od tu je peljal enega orožnika na mesto groznega umora, drugega pa naravnost v Maribor k državnemu pravdniku.

Roparski umor se je moral po vseh zbranih indicijih izvršiti sredi noči, ko je bilo vse naokrog mirno in tiho. Nedvomno so storilci ožji poznavalci Nedelkovih razmer, ki so se dobro spoznali v hiši in gostilni. Obhodili so namreč samo tiste prostore, kjer je bil navadno shranjen denar, drugih pa sploh niso pogledali.

Danes popoldne se je vršila v Mariboru sodna obdukcija Ferdinanda Nedelka, ki je včeraj v bolnici podlegel težkim ranam.

Stanje žene Marije Nedelkove je opasno ter je malo upanja, da bi jo ohranili nedolžnim otročičem. V bolnici leži še popolnoma nezavestna.

Usodno sekiro, ki so jo našli v Nedelkovi hiši vso okrvavljeno, zlasti na ušesu, je sodna komisija vzela seboj kot corpus delicti ter jo shranila na sodišču. Na toporišču so vidni prstni odtiski. Vrezljaje na nogah je Nedelko najbrže dobil od žag, med katerimi je ležal v kuhinji nezavesten, ter si je noge obrezal pri gibanju ob posamezne zobe.

Danes so orožniki pripeljali v Maribor težko vklenjena dva moška ter ju izročili v sodne zapore.

Ta dva moška so orožniki kot osumljenca jareninskega roparskega umora prijeli v Št. Ilju.

Čebelica Maja in njene pustolovščine

(Prihodnji spored ZKD)

V soboto in nedeljo 21. in 22. t. m. prinaša ZKD najlepši film letošnje sezone »Čebelico Majo«. Ta, brez dvoma največji filmski umotvor sedanjosti, je prirejen po istoimenskem romanu pisatelja V. Bonselsa, čegar delo je prevedeno v skoro vse svetovne jezike; tudi Slovenci imamo krasen prevod tega dela izpod peresa priznanega našega pisatelja Vl. Levstika. Vsebina filma je razdeljena na 6 delov in je v kratkem sledeča:

Sredi krasnega parka stoji dvorec čebel; v njem kraljuje kraljica Jelena VIII. Vse je nemirno v palači, kajti v kratkem se ima roditi nova kraljica in vse čaka nestrpno na oni trenotek, ko se visoka dama prebudi v svoji celici in ko jo odvedejo na prosto. V tisti dobi se je rodila čebelica Maja. Vesela izleti iz panja in se pridruži čebelici delavki, da jo na njenem prvem izletu varuje, obenem pa razkazuje življenje in lepoto sveta. Toda mala Maja je željna avantur; zato zapusti svojo tovarišico, zleti sama v širni svet in doživlja eno prigodo za drugo. Spoznala je razne zemeljske pošasti, katerim je zrla s strahom v obličje, sklenila pa tudi prijateljstvo z nekaterimi ljubkimi prebivalci gozdov in livad ter se z njimi imenitno zabavala. Zašla je v past največjega sovražnika pajka in končno prišla v ujetništvo sršenov. Toda vselej ji je bila sreča mila in vsakokrat je ušla preteči smrtni nevarnosti.

Priporočamo publiki najtopleje ogled tega izredno ljubkega in poučnega filma; dvojni užitek bo seveda imel oni, ki je pred predstavo prečital knjigo »Prigode čebelice Maje«, katero je dobiti po izredno nizkih cenah v vseh knjigarnah. Oglejte si le slike v izložbenem oknu ZKD pri kavarni »Zvezda« in posebne razstave v knjigarnah Tiskovne zadruge in Kleinmayer & Bamberg. Sobotna predstava se začne ob 14.30, nedeljske se pa vrše ob 10.30 in 11. dopoldne. Vsled izredno visokih nabavnih stroškov je vstopnina zvišana za 1 Din tako, da znašajo cene sedežem 3 in 5 Din. Zanimanje za spored je ogromno, zato svetujemo vsakomur, da si nabavi vstopnice čim prej v predprodaji pri blagajni kina Matice.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Četrtek, 19.: «Bobrov kožuh». Gostovanje berlinskih igralcev v opernem gledališču. Izven.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 19.: «Pri belem konjičku». B.
Petek, 20.: ob 20.: «Bobrov kožuh» (Der Biberpelz). Gostovanje berlinskih igralcev.
Sobota, 21. ob 20.: «Ingeborg». Gostovanje berlinskih igralcev.

Gostovanje berlinskih igralcev. Danes zvečer gostujejo berlinski igralci v Hauptmannovi komediji «Bobrov kožuh», v kateri so imeli pri vseh svojih nastopih najlepši uspeh in želi najprijaznejše ocene. Predstava bo v opernem gledališču. Naročene vstopnice za to predstavo bodo na razpolago samo do 12. dopoldne, na kar posebno opozarjamo. Gostje, ki se vračajo iz svoje turneje po Balkanu, kjer so bili povsod navdušeno sprejeti, se pripeljejo v Ljubljano ob 1.45 popoldne. Na kolodvoru jih pozdravita v imenu uprave Narodnega gledališča gosp. upravnik inž. Kregar, v imenu Udruženja igralcev pa gosp. Danilo. Po sprejemu se podajo gostje v hotel «Union».

Gostovanje berlinskih igralcev v Mariboru se vrši v petek 20. maja. Na sporedu je «Bobrov kožuh», v soboto pa «Ingeborg». Za drugo predstavo so na razpolago še sedeži in stojišča, za prvo pa samo še stojišča. P. n. občinstvo se naproša, da dvigne rezervirane vstopnice najdalje do četrtka 19. t. m.

«Pri belem konjiču» v abonmanu. Na željo mnogih abonentov se bo dala šaloigra «Pri belem konjiču» tudi v abonmanu, in sicer prvič v četrtek 19. maja za red B.

Za gostovanje ljubljanske opere v Splitu vlada že sedaj veliko zanimanje. Prične se predvidoma v petek dne 27. maja in bo trajalo šest dni. Program obsega zaenkrat sledeča dela: Tannhäuser, Trubadur, Fidelio, Carmen, Madame Butterfly in Ples v maskah. Če bo gledališče izredno dobro obiskano, se bodo poleg navedenih oper vršile še predstave Figarove svatbe, Borisa Godunova in Cosi fan tutte. Operno osobje, ki bo gostovalo v Splitu, šteje 100 članov.

Ljubljanska opera na turneji. V nedeljo zvečer je priredila ljubljanska opera svojo prvo predstavo v sarajevskem gledališču. Na sporedu je bil Wagnerjev Tannhäuser. Kritike sarajevskega tiska so jako povoljne. V prvi vrsti hvalijo dirigenta Polića, ki je s posebno tankočutnostjo naštudiral in dirigiral overturo ter introdukcijo v tretjem dejanju. Mešan zbor je bil dober, moški pa izvrsten. Med pevci so se odlikovali posebno: ge. Žaludova, Thierry - Kavčnikova in Ribičeva ter gg. Betetto, Knittl in Holodkov. Slednjemu očita kritika nekoliko preveč patetičnosti. Gledališče na žalost ni bilo popolnoma razprodano. Drugi večer se je izvajala Puccinijeva «Madame Butterfly», v kateri je odnesla palmo ga. Lovšetova ter gg. Banovec, Mitrović in ga. Poličeva. Recenzenti sodijo, da je bila ta opera mnogo boljša od svoječasne uprizoritve zagrebškega gledališča. Tretja predstava je bila Bizetova «Carmen», za slovo pa se bo pel «Ples v maskah», nakar odpotujejo pevci v Dubrovnik.

Premijera domače opere v Zagrebu. Iz Zagreba poročajo, da se še v tekoči sezoni uprizori domačega skladatelja Luja Šafraneka - Kavača opera «Medvedgrajska kraljica». Opera ima tri dejanja.

Gledališki jubilej Tonke Savićeve v Zagrebu. Udruženje igralcev v Zagrebu javlja, da bo slavila članica Narodnega gledališča v Zagrebu ga. Tonka Savićeva dne 3. junija 50letnico svojega gledališkega delovanja. Jubilarka nastopi v Nušićevi komediji «Svet».

Sarajevska opereta v Skoplju. Sarajevska opereta gostuje sedaj v Skoplju, kjer animira skopljansko občinstvo z operetami: Grofica Marica, Dolarska princesa, Poljska kri, Geiša. Stambulska roža in sličnim blagom.

Dne 14. maja so bile izžrebane

sledeče srečke, kupljene pri Zadružni hranilnici r. z. z o. z. v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 19.

Po Din 2000.— sta zadeli srečki št. 40.526, 23.487.

Po Din 500.— so zadele sledeče srečke: 76.712, 76.725, 100.739, 3.722, 3.717, 15.482, 18.105, 18.142, 18.130, 18.190, 30.981, 30.903, 30.912, 30.911, 40.591, 40.549, 40.569, 40.590, 53.465, 53.444, 66.660, 66.604, 66.610, 66.639, 66.625, 79.040, 79.062, 91.732, 91.737, 91.784, 91.766, 91.747, 115.615, 115.637, 9.726, 11.544, 11.515, 11.534, 20.857, 20.877, 20.855, 20.890, 23.404, 23.432, 23.418, 34.188, 34.103, 34.176, 47.789, 47.761, 47.763, 48.576, 48.528, 59.365, 83.264, 83.203, 83.295, 83.243, 83.227, 86.397, 111.155, 111.150, 120.148, 120.138, 120.175, 120.122, 120.108, 38.708, 15.137, 15.122, 78.191, 78.188, 116.268 116.256, 9.153, 9.103, 9.136, 9.142, 48.676, 48.606, 48.681, 48.649, 48.691, 48.652, 70.446 70.436, 95.817, 95.843, 111.796, 111.758, 111.707, 111.820, 111.803, , 111.847, 121.504, 121.681, 15.395, 15.347, 18.765, 29.910, 29.923, 56.272, 83.898, 85.972, 120.664, 122.817. —

Izplačevanje dobitkov od 15. junija do 28. septembra t. l.

Nekaj neizžrebanih srečk za V. razred je kupcem na razpolago.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Domače vesti

* **Zanimanje za »Vodnikovo družbo«** je po nekaterih krajih na kmetih prav veliko. So vasi, kjer se je število članov pomnožilo za 50 do 100%, ponekod še za več. Prednjači v tem oziru, kakor smo že zabeležili, ljubljanska oblast, a tudi v mariborski oblasti je v zadnjem času opažati, da zanimanje za Vodnikovo družbo stalno narašča. Tako je na primer imela družba lani v Št. Lovrencu na Pohorju samo 7 članov, letos pa jih šteje 27. Lahko rečemo, da so člani »Vodnikove družbe« z malimi izjemami prav vsi, ki napredno mislijo in čutijo. Sv. Lovrenc na Pohorju si naj vzamejo za vzgled razni drugi večji kraji tako v mariborski, kakor v ljubljanski oblasti, ki se niso posebno potrudili, da bi članstvo »Vodnikove družbe« pomnožiti sorazmerno s številnostjo naprednega življa. Pri tem je seveda mnogo odvisno od agilnosti in požrtvovalnosti posameznih poverjenikov. Mnogo poverjenikov je, ki se z ljubeznijo in vnemo za dobro stvar žrtvujejo za družbo, zato imajo tudi velik uspeh, je pa tudi nekaj malomarnih in brezbrižnih, ki so pač prevzeli častno mesto poverjenika, ne store pa nič in drže brezbrižno križem roke in naj družbina pisarna tudi vsak teden piše opominjevalna pisma. Takšni poverjeniki so samo coklja za družbo. K sreči je teh le malo, a vendar prav ti delajo družbi velike neprilike. Pretežna večina poverjenikov pa se zaveda prevzetih svojih dolžnosti in tem bodi izrečeno zasluženo priznanje. Pripominjamo, da se »Vodnikova pratika« s pestro in velezanimivo vsebino, opremljena s krasnimi slikami že stavi, spisi za ostale knjige pa so že pripravljeni in se v kratkem takisto izroče tiskarni. Knjižni dar »Vodnikove družbe« za letos se bo lahko glede vsebine in opreme z uspehom kosal z lanskim.

* **Odlikovanje pesnika Vojnovića.** Na predlog ministra prosvete je kralj odlikoval z redom Sv. Save prvega razreda književnika in nacijonalnega pesnika Ivo Vojnovića povodom petinsedemdesetletnice njegovega rojstva in petdesetletnice plodnega književnega dela.

* **Napredovanje v državni službi.** Na podlagi čl. 33. in 57. uradniškega zakona so napredovali: Dr. Janko Gregorin, profesor realke v Ljubljani, v 4. skupino I. kategorije; Fran Ternovec, geometer pri okrožnem agrarnem uradu v Ljubljani, in Jože Sever geometer pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru, pa v 4. skupino II. kategorije. Predmetna učiteljica na tehniški srednji šoli v Ljubljani Filomena Senekovič je imenovana za učiteljico ročnih del na gimnaziji v Plevlju.

* **Smrt vojaka v tujini.** Poročajo nam: Umrl je v Strassengelu pri Gradcu in bil pokopan 14. t. m. pater Josip (prej Ferdo Gr.) Schiffrer, cistercijanec opatije Rein pri Gradcu, župnik v pok. in brat dr. Ant. Schiffrerja, zdravnika in uglednega našega somišljenika v Ribnici. Duševno zelo čil je bil literarno marljivo delaven. Nekaj časa se je bil ukvarjal s pravoznanstvom in je odtod naši starejši generaciji dobro znan. N. v m. p.!

* **Povišanje prispevkov za delavsko zavarovanje.** Ministrstvo za socijalno politiko je izdalo naredbo glede povišanja delavsko-zavarovalnih prispevkov od 5% na 6% v nezgodnem zavarovanju. Naredba velja od 1. januarja t. l. dalje. Naredba je objavljena v »Službenih Novinah«. Povišanje je ministrstvo dovolilo na intervencijo Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu.

* **Povišanje zdravniškega honorarja pri SUZOR-ju.** Ministrstvo za socialno politiko je dovolilo povišanje honorarja zdravnikom nastavljenih pri uradu SUZOR-ja. Povišanje je veljavno za vse pogodbene zdravnike.

* **Iz ministrstva šum in rudnikov.** V ministrstvu šum in rudnikov sta imenovana: za šefa kabineta Božidar Stamenković, inspektor generane direkcije šum, za šefa personalnega odseka pa Krstivoje Drajić, inspektor direkcije šum v Aleksincu.

* **Privatni izpiti na srednjih šolah.** V prosvetnem ministrstvu so končali sprejemanje prošenj za polaganje privatnih izpitov na srednjih šolah. Prijavljeni kandidati so že porazdeljeni po posameznih srednjih šolah in sicer po vseh šolah enako število. Izpiti privatistov pričnо začetkom meseca junija.

* **Imenovanje v glavni kontroli.** Z ukazom je imenovan za inspektorja pri glavni kontroli Radivoje Ristić, inspektor ministrstva za socijalno politiko.

* **Naša mesta.** Na prvi kongres Zveze mest Jugoslavije je bilo povabljenih 98 mest med njimi 34 mest, ki jih kot taka ne priznava načrt novega zakona o mestih, ki pa imajo danes že mestno upravo in mestno organizacijo. Vendar pa je še več mest, ki po svoji velikosti ter po svojem gospodarskem in administrativnem pomenu spadajo med naša mesta. Naj se torej začasni upravi Zveze mest priglase še vsa ona mesta, ki niso bila sprejeta v načrt novega zakona o mestih in niso bila povabljena na kongres Zveze mest, a žele postati mesta in biti v organizaciji. Uprava Zveze mest jih bo vodila v evidenci, jih povabila na prvo glavno skupščino Zveze SHS in predložila ministrstvu za notranje zadeve, da jih sprejme v načrt zakona o mestih ter tako postanejo pravo mesta.

* **Zbori.** Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Dvojna številka (za maj in junij) izide začetkom junija — Uprava še enkrat prosi vse lanske naročnike, ki še niso poravnali niti delne letošnje naročnine (40 Din), da to nemudoma store, ker drugače lista več ne bodo prejemali. Pevska društva in pevci, podpirajte svoj list!

* **Potni stroški državnih uradnikov.** V ministrstvu za trgovino in industrijo se dovršava pravilnik o potnih stroških in dnevnici za slučaj, kadar državni uradnik potuje na stroške stranke.

URE za birmance.

F. ČUDEN,

Ljubljana Prešernova 5.

* **Za rezervne oficirje.** Veljavnost začasnih železniških legitimacij (rumene barve) je z odločbo prometnega ministrstva podaljšana do 15. junija 1927; do tega dne dalje bodo veljale samo nove železniške legitimacije (bele barve), ki bodo overjene od prometnega ministrstva ter bodo kolkovane z 10 Din. Z ozirom na to se pozivajo vsi rezervni oficirji, ki so v posesti začasnih železniških legitimacij rumene barve, da jih vrnejo pododboru ter istočasno pošljejo znesek 10 Din za kolek. Oni, ki so že vrnili te legitimacije, naj naknadno pošljejo znesek za kolek, ker se zanje nove legitimacije ne bodo preje naročile. Isto velja za one, ki so na novo prosili za legitimacijo, pa je še niso prejeli. — Udruženje rezervnih oficirjev — pododbor Ljubljana.

* **V naročje prirode!** Društvo za narodovo zdravje v Ljubljani priredi skupno z Društvom za narodno zdravje v Lukovici ob priliki letošnjega praznovanja Zdravstvenega dne na praznik 26. t. m. prvi zdravstveni tabor na Limbarski gori. Program je naslednji: Ob 10.30 dopoldne cerkveno opravilo na Gori. Ob 11. govori župan Franc Cepuder: »O snagi na kmetih«, nato dr. Živko Lapajne »O pomenu ultravijoličastih žarkov za zdravje in bolezen«, končno dr. Ivo Pirc: »O higijenskem prerodu ljudstva«. Sledi odmor, zakuska in prosta zabava. Ob 14. povratek z Gore čez Kurnik v Lukovico, kjer se bo vršil ogled prvega Zdravstvenega doma v Sloveniji. Od 16. do 19. bo kinopredstava zdravstvene vsebine pri Vidicu. — Prijave sprejema Društ. za narodovo zdravje v Ljubljani, Resljeva cesta 10. (šolska poliklinika) in Društvo za narodovo zdravje v Lukovici. Udeleženci iz Ljubljane odhajajo z vlakom ob 5.30 zjutraj v Domžale, kjer bodo čakali vozovi za prevoz v Krašnjo.

* **Gradnja novega kolodvora na Sušaku.** Prometni minister je odredil, da se čimprej razpiše natečaj za oddajo gradbenih del novega kolodvora na Sušaku. Z gradnjo se prične tekom letošnjega leta.

* **Nabava sanitetnega avijona.** Beograjski oblastni odbor društva »Rdečega križa« je sklenil, da osnuje fond za nabavo sanitetnega avijona »Rdečega križa«. Kot prvi prispevek v to svrho je Teraziiski krajevni odbor daroval znesek 5000 Din.

* **Inspekcijsko potovanje admirala Price.** Komandant naše celokupne mornarice admiral Dragotin Prica se nahaja na inspekcijskem potovanju po Jadranu. Admiral bo pregledal pomorske instalacije v Boki Kotorski ter bo pri tej priliki inspiciral našo mlado vojno mornarico. V Dubrovniku bo pregledal našo pomorsko akademijo.

* **Naseljevanje Metohije.** Ministrstvo za agrarno reformo je sklenilo, da prične letos z naseljevanjem solunskih bojevnikov in dobrovoljcev v Metohiji. Klimatični in drugi pogoji so že preizkušeni.

* **Sekvestri nad madžarskimi posestvi odpravljeni.** Kakor doznavajo »Novosti« iz ministrstva pravde, se lahko sekvestri nad madžarskimi posestvi takoj razveljavijo brez vsake nadaljne procedure. Zadošča, da se lastniki posestev javijo v ministrstvu pravde, oddelek za sekvestre, ter z dokumenti dokažejo lastninsko pravico.

* **Velik vlom treh natakarjev.** Trije natakarji Svetomir Živanović, Ognjan Stafanović in Šmit Šišan so izvršili drzen vlom v prostore Prve obrtniške zadruge v Smederevski Palanki, kjer so ponoči navrtali veliko blagajno in odnesli 150.000 Din. Od vseh treh drznih vlomilcev je najzanimivejši tip natakar Ognjan Stefanović. Ta je podedoval po očetu lepo in veliko premoženje katero pa je v nekaj letih lahkomiselno zapravil. Doživel je mnogo delikatnih pustolovščin. Trikrat se je oženil, L. 1922. si je dal v svoji razsipnosti izdreti vse zdrave zobe ter jih nadomestiti z zlatimi. Vlomilcev še niso prijeli.

* **Represalije proti našim rojakom v Zadru.** Kakor javljajo iz Zadra, so tamkajšnje italijanske oblasti odvzele obrtne liste nekaterim našim rojakom. Med drugim je bilo zatvorjenih osem gostiln, katerih lastniki so bili Jugosloveni.

* **Požar v danilovgrajskem gledališču.** Kakor poročajo iz Danilovgrada v Črni gori, je v tamkajšnjem gledališču, ki je last društva »Jedinstvo«, predvčerajšnjim izbruhnil požar ki je uničil pozornico z vsem pohištvom, glasbene instrumente, biblioteko in vse, kar je bilo v gledališki dvorani. Škoda se ceni na 300.000 dinarjev. Energični gasilni akciji se je vendar posrečilo, da se je vsaj poslopje rešilo.

Dama, ki bo botrica

bo svojo obleko, kakor tudi obleko birmanke imela dovršeno lepo, ako se bodo vse potrebščine, svila, trakovi, gumbi, čipke itd. izbrale v najkrasnejši in bogati izberi pri tvrdki:

T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra c. št. 2.

Volneno blago

za moške in damske poletne obleke, moške površnike, damske plašče, dalje pralno in surovo svilo, crep de chine, v vseh barvah ter vse vrste belo blago nudi po najnižjih cenah

JOSIP ŠLIBAR, LJUBLJANA, Stari trg št. 21, poleg Zalaznika.

* **Pri zastajajočem telesnem odvajanju,** napetem telesu, odvečni želodčni kislini, glavobolu, razdražljivosti, občutku tesnobe, splošnih slabostih, utrujenosti pospešuje prirodna grenčica »Franz - Josef« brez truda in bolečin lahko izpraznitev. Najznamenitejši zdravniki tega stoletja so vodo **Franz-Josef** z velikim uspehom porabljali pri moških, ženskah in otrokih.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Ali že veste, kje ste solidno postreženi?** Velika izbira moškega sukna in razne vrste manufakturnega blaga pri Francu Pavlinu Gradišče 3, v Ljubljani. 714

* **Pred okuženjem** nas obvaruje Sanoform idealno desinfekcijsko in toaletno sredstvo. V zalogi v vseh lekarnah in drogerijah. 140

* **Tkanina »Eternum«,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana Tavčarjeva ulica 7.

Misterijozni sanatorij

MONSTRUM ? MONSTRUM

Misterijozni sanatorij

Iz Ljubljane

u— **Izročitev odlikovanja.** Kakor smo že poročali, je Nj. Vel. kralj Aleksander odlikoval primarija dr. Vinka Gregorača v priznanje zaslug za zdravniški stan in javno zdravstvo z redom Belega orla V. vrste. Na slavnostni seji zdravniške zbornice mu je predsednik dr. Rus v prisotnosti bivšega in sedanjega odbora z iskrenimi čestitkami izročil visoko odlikovanje.

u— **Dela za pretlakovanje Dunajske ceste** med Gajevo in Dalmatinovo ulico se prično v četrtek, dne 19. maja t. l. Predvsem se odstrani obstoječi tlak, nakar se prične z urejevanjem in pregledom telefonskih ter mestnih električnih kabljev, vodovoda, kanalizacije in plinovoda ter napravo raznih odcepov in priključkov na te napeljave. Cesta ostane vsled tega za vozni promet dalje časa zaprta dočim bo električna železnica do nadaljnega na tem delu še obratovala brez prestopanja.

u— **Prometno ministrstvo kupi »Ljubljanski dvor«.** Po vesteh iz Beograda je prometni minister izjavil novinarjem, da bo iz dovoljenih kreditov v znesku 175 milijonov porabil večji del za gradnjo stanovanj za železniške uslužbence, oziroma za gradnjo uradnih poslopij. Iz tega kredita je dovoljen tudi znesek 25 milijonov dinarjev za nakup »Ljubljanskega dvora« v Ljubljani, v katerem se nahajajo prostori direkcije državnih železnic.

u— **Lep pogreb.** Pišejo nam: V torek so pokopali soprogo g. kapetana Milana Kasparovića. Udeležba pri pogrebu je bila izredno velika, kar pač priča, da je imela pokojnica v Ljubljani širok krog znancev in prijateljev in da je njen soprog v našem mestu znana in priljubljena oseba. Pogreba so se udeležili orožniški komandant podpolkovnik Manigodić, ves oficirski zbor, številni orožniki, člani raznih sokolskih in drugih narodnih društev in mnogo odličnega občinstva. Pred bolnico in pred kapelico na Martinovi cesti so pevci zapeli dve, v srce segajoči žalostinki.

u— **Kolo jugoslovenskih sester** v Ljubljani bo imelo v četrtek 19. maja ob 16. uri redno odborovo sejo. 753

u— **Življenje in umiranje v Ljubljani.** Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je v dobi od 7.—14. maja rodilo v Ljubljani 24 otrok (16 moškega in 8 ženskega spola), med temi 2 mrtvorojenčka, umrlo pa je 9 moških in 9 žensk, skupaj 18 oseb in sicer 5 oseb za rakom, 4 za boleznijo na srcu, 2 za jetiko, 1 za pljučnico, 1 za ostarelostjo, 1 za prirojeno slabostjo, 4 osebe pa vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov. Izmed umrlih so štiri osebe dosegle starost nad 70 let, 3 pa so umrle v prvem letu starosti. Na nalezljivih boleznih so obolele 4 osebe: 3 na ošpicah, 1 pa na dušljivem kašlju.

u— **Neprevidna voznica.** Včeraj dopoldne se je na Gosposvetski cesti zopet primerila mala nesreča, posledica neprevidne vožnje. Ana D. iz Črnuč je privozila z enovprežnim vozom tako nagio proti Figovčevemu dvorišču, da je na hodniku zadela ob otroški voziček Frančiške Stanjkove, ki ga je prevrnila. Z vozička se je zakotalil po tleh tudi otrok in le slučaju se je zahvaliti, da otrok ni prišel pod kolesa. Nezgoda je mimoidoče pasante močno razburila in je morala neprevidna Ančka slišati marsikatero zelo ostro. Zapisal pa je slučaj tudi stražnik, kar znači, da voznica ne bo ušla brez kazni.

u— **Huda kri.** Pri balinanju rado pride do prepirov, včasih pa če je preveč pijače tudi do pretepa. Na Glincah v Kramarjevi gostilni sta se v torek dva igralca, preveč vneta za resnico in pravico, spravila nad mizarja Ivana Osvalda, ga pošteno premikastila, obenem pa mu raztrgala še 60 Din vredno srajco. Zadnjo besedo v zadevi bo sedaj govorilo sodišče. Tam bosta iskala pravico tudi dva stanovalca moški in ženska iz barak stare milarne v Šiški, ki sta se v torek obdelovala v prepiru kar s sekiro.

u— **Promenadni koncert muzike Dravske divizijske oblasti v »Zvezdi« bo danes,** v četrtek, od 17. do pol 19. pop. ker je godba v nedeljo drugod zaposlena.

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«** Redne pevske vaje ob pondeljkih zvečer za mešani zbor, ob sredah za ženski in petkih za moški zbor.

u— **Radioklub** bo danes v svojem lokalu zopet polnil akumulatorje. Člani naj izroče akumulatorje oskrbniku velesejma gospodu Logarju.

u— **Akademsko abstinentsko društvo »Treznost«** na ljubljanski univerzi vabi vse svoje člane in prijatelje na svoj sestanek v petek, dne 20. t. m. ob 14.30 v balkonski dvorani z dnevnim redom: Občni zbor akademske podzveze »Treznost«.

u— **Vinski bratje!** Dobro kapljico vinca pijete pod »Skalco«, Mestni trg 11. 755

u— **Policijske prijave.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvini, 1 sum tatvine, 1 prestopek bogokletstva, 2 telesni poškodbi, 2 prestopka nedostojnega vedenja, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 1 popadljiv pes, 1 prestopek sanitarnih predpisov, 1 zaplemba orožja, 1 pobeg od doma, 1 nezgoda, 1 prestopek stavbenih predpisov, 1 deložacija 1 izgred v baru in 9 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene in sicer: radi pretepa, suma tatvine in radi splošnega suma.

u— **Tatvine koles na dnevnem redu.** »Kolesarji« so postali letos takoj, ko je skopnel prvi sneg, izredno agilni, sedaj pa, ko postajajo dnevi vedno lepši, so tovrstne tatvine na dnevnem redu. Od novega leta sem je bilo v ljubljanskem policijskem okolišu ukradenih že okrog 40 koles. Kako drzni znajo biti ljubljanski kolesarji, je v pondeljek občutil tudi čevljarski moister Franc Prestor, stanujoč v Zg. Šiški 68. Zvečer se je pomudil dalje časa v bližnji Ledičarjevi gostilni, kjer je spravil v veži tudi 1500 Din vredno kolo, znamke Kinta, ki pa ga je zaklenil s ključavnico. Ko se je Prestor okrog pol 24. ure poslovil, ni kolesa več našel na mestu. Drzni tat ga je iz odprte veže enostavno odnesel in morda šele kje zunaj na polju snel ključavnico, da se je lahko peljal naprej. Več sreče je imel enako v pondeljek paznik Mirko Tabor z Viča, ki mu je tat snel s kolesa na dvorišču velikega županstva samo 60 Din vredno zračno sesalko.

u— **Tatinski drobiž.** Na neki novi stavbi Stavbne družbe na Mirju je bilo te dni ukradene na škodo delavcev več razne obleke in zidarskega orodja. Tatvino so baje izvršili neki odpuščeni delavci. — V stanovanje Minke Zemljič, stanujoče za Gradom 1, se je 16. t. m. medtem ko je odšla ona v drvarnico splazil neznan uzmovič ter ji ukradel iz odprte omare usnjato ročno torbico z nekaj denarja. Zemljičevo je tat oškodoval za 130 Din.

u— **Volno, bombaž** za strojno pletenje in ročna dela **dobite po najnižjih cenah** pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

Žrebanje srečk razredne loterije

40.000 Din dobila srečka 122.866, a 30.000 Din srečka 22.404.

Beograd, 18. maja. Pri današnjem dopoldanskem žrebanju razredne loterije so zadele:

40.000 Din srečka 122.866
30.000 Din srečka 32.404.

Po 4.000 Din srečki 2.835 in 71.674

Po 2.000 Din pa: 1.559 10.077 14.341 18.044
20.295 21.794 24.719 46.441 40.031 38.091
35.704 31.627 26.019 51.789 53.512 56.802
62.013 63.647 72.013 97.542 97.409 92.064
94.005 86.063 82.362 77.956 100.369 100.256
100.571 104.876 118.555 118.286 116.876
122.799 282 1.905 6.366 6.862 8.171 9.171
9.902 10.874 11.862 13.095 17.461 24.936
25.208 26.287 32.994 33.868 36.158 39.454
72.336 71.935 54.484 53.720 50.477 81.733
77.137 83.395 92.247 94.039 124.268 124.641
119.010 120.624 108.472 104.454 404.825
in 102.431 .

Hočete

hraniti pa tudi okusno jesti. Porabljajte torej samo

ZABELO MAGGI

Treba Vam je manj mesa in kosti, pa Vaše juhe, sočivja in omake so vendar krepke in okusne.

Zahtevajte izrecno „MAGGI" in pazite, prosim, na ime „MAGGI" na „rumeno-rdeči" etiketi.

Iz Maribora

a— **Nezgoda učitelja.** Včeraj je pripeljal v Maribor na mariški izlet šolarje od Sv. Trojice v Slov. goricah tamošnji šolski upravitelj g. Fran Goleš. Ko je g. Goleš razkazoval šolski deci mestni park, je vsled kratkovidnosti padel tako nesrečno čez žično ograjo, da si je pri tem dvakrat zlomil desno roko. Rešilna postaja ga je odpeljala v bolnico. Njegove šolarje pa je prevzel mariborski tovariš ter jih odpeljal domov k Sv. Trojici.

a— **Zopet škrlatinka.** Po nekaterih ulicah vise na hišnih vratih modri listki z napisom »Škrlatica. Vstop prepovedan«! Ena oseba je ta teden umrla na škrlatinki. V celem javlja mestni fizikat za zadnji teden 5 slučajev škrlatinke.

a— **Oficirski dom** ima v soboto 21. t. m. zvečer svoj zadnji družabni večer v tej sezoni v veliki kazinski dvorani.

a— **Nove porotne razprave.** Poleg že zadnjič javljenih so med tem razpisane še sledeče porotne razprave: 7 junija Mihael Šeruga in Franc Bračič, umor, 11. junija Jos. Šilak, umor. 13. junija Friderik Jarh, poneverba, 14. junija Edo Rup in Pavel Dertinek zloraba uradne oblasti, Štefan Majdič, požig Anton Hladen, umor. Skupno je doslej razpisanih 11 porotnih razprav, prijavljenih pa jih je še nekaj.

a— **Sokolska tiskovna pravda.** Pri mariborskem okrožnem kot tiskovnem sodišču je vložil Jugoslovenski Sokolski Savez tiskovno tožbo radi klevete proti kaplanu Ivanu Jeriču, uredniku Kleklovih »Novin«, ker je dolžil ta list Sokola brezverstva.

a— **Mezdni spor v tiskovni tožbi.** Pri okrožnem sodišču sta vložila eden proti drugemu tiskovne tožbe grof Ivan Herberstein, lastnik trgovine z avtomobili v Mariboru in njegov bivši uslužbenec Oto Peterman, ker sta si objavila v mariborskih listih »Poslano« radi spora v službenem razmerju.

a— **Oficirski dom v Mariboru** priredi v soboto 21. t. m. ob 21. svoj družabni večer na katerega se vljudno vabijo cenjeni gosti, ki posedujejo stalne pozivnice. Ker je ta prireditev takorekoč zadnja v letnem periodu, vabi k obilni udeležbi — Odbor oficir. doma. 754

Iz Celja

e— **Občni zbor »Srezkega gremija trgovcev v Celju«** je sklican za 24. maja ob pol 8. dopoldne v mali dvorani v »Celjskem domu« v Celju. Zborovanja se mora vsak član oziroma delegat, ki je prejel vabilo, udeležiti, sicer se bodo neopravičeni izostanki kaznovali po predpisih pravil.

e— **Pravica uporabe grobov.** Celjski mestni magistrat razglaša, da je na mestnem pokopališču pravica do uporabe grobov, pridobljena pred 20 leti, po kopališkem redu mestne občine celjske pravkar ugasnila. Stranke, ki imajo na imenovanem pokopališču grobove in jih želijo še v naprej obdržati, morajo plačati tozadevne pristojbine pri mestni blagajni najpozneje do 31. majnika t. l. Pristojbina obnovitve grobov znaša za nadaljnih 20 let za rodbinski prostor (3 grobovi) Din 375, za rodbinski prostor (Din 250), za grobove odraslih Din 75 in za grobove otrok Din 40.

e— **Šola Glasbene Matice v Celju** bo nastopila v celjskem mestnem gledališču dne 26, 27, 31. maja in 1. junija t. l. Pri II. javni prireditvi dne 27. t. m. bo nastopil pod vodstvom g. učitelja Cirila Preglja tudi mladinski zbor, IV. javna produkcija se bo pa vršila pod imenom »klavirski večer«.

e— **Razpis službe.** Mestna občina celjska namerava letošnjo kopalno sezijo nastaviti blagajničarko za obe mestni kopališči ob Savinji. Tozadevne prošnje z navedbo plačilnih zahtev je treba vložiti do 1. junija t. l. pri predstojništvu mestnega magistrata.

e— **Dobava peska.** Za razširjenje Benjamin-Ipavčeve ulice rabi okrajni zastop celjski 100 m³ peska. Javna licitacija bo v petek, dne 20. t. m. ob 9. dopoldne v pisarni okrajnega zastopa v Celju. Dražbeni pogoji so na vpogled v pisarni okrajnega zastopa.

e— **Mladinski izlet,** ki ga priredi celjska Sokolska župa, se vrši v nedeljo, dne 29 t. m. v Celju hkrati z razvitjem zastave sokolskega naraščaja. Zjutraj se vrši tekma sokolskega naraščaja in dece, dopoldne predavanje o pomenu majske deklaracije, popoldne pa na dvorišču mestne osnovne šole javen nastop Sokolstva, pri katerem svira železničarska godba »Sloga« iz Ljubljane.

Za birmance

Obleke lastnega izdelka po konkurenčnih cenah kupujete najceneje pri tvrdki: **JOSIP ROJINA,**
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.

Iz Kranja

r— *Seja kranjskega občinskega sveta.* V petek 20. t. m. ob 18. se vrši seja občinskega sveta kranjskega. Na dnevnem redu so poleg poročila finančnega odseka 3 prošnje za podelitev raznih koncesij, med temi ena za avtotaksi, druga za električno podjetje.

r— *Licenciranje bikov za kranjski okraj.* V petek, 20. t. m. ob 8. zjutraj se vrši na kranjskem živinskem trgu licenciranje bikov za občine Kranj, Hrastje, Stražišče, Sv. Jošt, Predoslje in Naklo odnosno Jezersko. K licenciranju so pripuščeni v prvih občinah samo biki pincgavske pasme, le za občino Jezersko biki maridolske pasme, kjer so edino udomačeni. Razdelile se bodo razne nagrade in sicer iz državnega prispevka po 3000 Din in iz prispevkov živinorejskih odborov v znesku nad 10.000 dinarjev.

r— *Ponovitev akademije pomladka Rdečega križa.* Včeraj ob 16. se je ponovila akademija pomladka Rdečega križa obeh osnovnih šol. Akademija je bila ponovno prirejena na čast materinskega dne z istim programom, kakor je bil izvajan na nedeljski akademiji. Prireditev je napravila najlepši vtis na občinstvo. Zahvala na lepo uspeli prireditvi gre agilnemu in požrtvovalnemu učiteljstvu. Akademije so se v lepem in častnem številu udeležili okoličani, zlasti šolska deca.

r— *Občni zbor kranjske gasilske župe.* Preteklo nedeljo 15. t. m. se je vršil občni zbor kranjske gasilske župe. Zborovanja se je udeležilo 23 gasilskih društev, od 28 vpisanih. Zborovanje je vodil načelnik župe g. Janko Sajovic iz Kranja. Poročila župnih funkcijonarjev, ki so izčrpno poročali o delovanju in poslovanju župe, so bila sprejeta z odobravanjem. Volitev novega župnega odbora se ni vršila. Pri slučajnostih je bil soglasno sprejet predlog za ustanovitev gasilske župe v tržiškem okraju. Izvedba ustanovitve te župe je prepuščena odboru.

Iz Novega mesta

n— *Materinski večer v Sokolskem domu.* Kolo jugoslovenskih sester in pomladek Rdečega križa priredi s sodelovanjem gimnazije in obeh osnovnih šol v soboto 21. t. m. ob 8. zvečer v Sokolskem domu materinski večer s prav izbranim sporedom: deklamacije, solospevi, dramatični prizori in orkestralne točke sokolskega mladinskega orkestra. O materi bo govorila ga. učiteljica Milena Sušnikova, vso režijo je pa prevzel učitelj g. Viktor Pirnat, ki nam je porok, da bo večer lepo uspel. Proslava se je imela vršiti že preteklo soboto, a se je morala prestaviti zavoljo nepričakovanih ovir na 21. maja.

n— *Nezgoda v Ključavničarski ulici.* Na Ljubljanski cesti se je splašil konj, last graščaka g. Roberta Grma iz Bajnofa, ter zdirjal z vprego vred po trgu Sv. Katarine in nato v Ključavničarsko ulico, kjer se je zaletel v kostanjevo drevo in nato takoj poginil. Žival je bila krasen eksemplar. Lastnik trpi precejšnjo škodo.

n— *Rekrutovanje letnika 1907.*, kakor tudi nadpregled starejših letnikov, bo za mestno občino 28. t. m. ob 7. zjutraj v poslopju državne realne gimnazije.

n— *Poročil se je* v Zagrebu g. Slavko Grom z gdč. Ljubi Ljubitovo. Oba sta iz dobrih domačih rodbin. Bilo sreče!

n— *Težka telesna poškodba.* V Toplicah se je ponesrečila učiteljica Mimi Kraigherjeva. Prepeljali so jo v tukajšnjo žensko bolnico.

n— *Za pogorelce v Rovišah.* K požaru v vasi Roviše poziva mestno županstvo občane, da darujejo za tamošnje pogorelce. Darove je oddati pri občinski blagajni.

n— *Iz stavbnega gibanja.* G. Štefan Vesel, posestnik in trgovec v Kandiji je predložil občini v odobritev načrt za postavitev vile na svojem zemljišču v Kandiji blizu živinskega sejmišča.

n— *Biljardni turnir* se prične jutri 20. t. m. ob 8. zvečer v kavarni Splichal. Udeležba bo velika, ker je mnogo zanimanja.

Iz Trbovelj

t— *Rezervni oficirji iz trboveljske občine* so priredili v Sokolskem domu družabni večer, ki je potekel zelo animirano. Pripominjamo, da imajo rezervni oficirji poleg družabnih večerov, ki jih bodo priredili od časa do časa, svoje oficijelne članske sestanke vsako prvo sredo v mesecu.

t— *Pojav tifusa.* V občinsko izolirnico je bil pripeljan 14letni Franc Koritnik iz Lok 429. Obolel je na tifusu. Bati se je, da se tifus zdaj v vročih dneh kakor običajno zopet razširi.

t— *Še k shodu SLS v Trbovljah.* Na naše poročilo o polomiji SLS v trboveljskem Društvenem domu nam je odgovoril «Slovenec», da je bilo na shodu, na katerem je poročal rudar Križnik, veliko delavstva navzočega in da je naše poročilo, da je bilo navzočih komaj 80 oseb, večinoma starih žen, netočno. K temu našemu vseskozi točnemu poročilu imamo pripomniti še to, da je bila udeležba na shodu tako slaba, da je bil shod otvorjen šele tričetrt ure kasneje po napovedanem času, v nemali meri po zaslugi zastopnika okrajnega glavarstva, ki ni mogel radi odhoda na vlak še dalje čakati na pričetek. Zaradi fiaska, ki ga je doživela SLS tudi ni «Slovenec» ničesar poročal o shodu in se je tega dotaknil šele potem, ko smo poročali o dejanskem stanju. Da se bolj poceni izreže, je objavil ob tej priliki, da je tudi SDS doživela velik polom 1. maja na Dolu, ko je dr. Bohinjec iz Ljubljane zaman čakal ljudi na napovedan shod. Ta novica je čisto na vdna laž, ker dr. Bohinjca 1. maja vobče ni bilo na Dol.

t— *Smrtna kosa.* Od 3. t. m. dalje so umrli: Frančiška Umes, hči rudarja, 4 mesece, Retje 52; Anton Belencier, poduradnik, 51 let, Loke 333; Ivan Potrata, sin rudarja, Loke 364 in Franc Mimetz sin rudarja, 15 let, Škofje-Riže 54.

t— *Koncert.* V Trbovljah priredi pevski zbor učiteljstva UJU koncert v Sokolskem domu v nedeljo 22. ob 15. popoldne. 750

t— *Rokotvorni tečaj učiteljstva* iz laškega okraja se prične danes in bo trajal do incl. 21. t. m.

Iz Ptuja

j— *Ptujska podružnica Jugoslovenske Matice* priredi v nedeljo 29. maja t. l. povodom desetletnice majske deklaracije pro slavo s sledečim vsporedom: Ob 10. dopoldne bo predavanje g. profesorja Aliča v Društvenem domu ter deklamacije; ob 11. pa povorka po mestu z godbo. Manifestacije se bo udeležila vsa mladina osnovnih in meščanskih šol ter realne gimnazije. Meščanstvo prosimo, da omenjenega dne razobesi zastave ter se v velikem številu udeleži proslave v spomin zgodovinskega dogodka, v katerem se zrcali krepka volja, samozavest in nacijonalna zrelost. Mladina praznuje obenem svoj «Mladinski dan».

Proti gripi, astmi, kataru

se inhalira SMREKOVO OLJE »TROLIST«. — Razpošilja vsaki dan po povzetju Din 15. »Trolist«, Logatec. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

NOGAVICE

„KLJUČ"
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravila moja žena Marija Bele na moje ime.

FRANC BELE.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 18. maja 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana (dvorec)	7.	765·8	14·0	76	NE 1	5		
	8.							
	14.	764·2	23·6	47	W 8	8		
	21.	765·3	14·5	62	W 4	5		
Maribor		764·7	19·0	65	SE 6	0		
Zagreb		765·3	18·0	69	WSW 4	1		
Beograd	8.	765·9	20·0	63	mirno	6		
Sarajevo		766·9	16·0	51	mirno	9		
Skoplje		767·5	18·0	72	mirno	2		
Dubrovnik		766·8	17·0	77	E 1	4		
Split	7.	766·7	10·0	66	mirno	8		
Praha		766·3	12·0	–	mirno	7		

Solnce vzhaja ob 4.29, zahaja ob 19.25; luna vzhaja ob 21.48, zahaja ob 5.5.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 23.8 C, najnižja 12.9 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: V južnih Alpah pretežno jasno, nekoliko hladnejše.

Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi z raznih strani. Nebo spremenljivo, a večinoma jasno. Temperatura od 16 do 23 stopinj. Morje mirno.

✝

Moj dragi brat

Jože

bivši uradnik mestne elektrarne v Škofji loki

je v noči od 14. na 15. majnika nenadoma preminul.

Pogreb se je vršil v ponedeljek, dne 16. t. m. na pokopališču v Stari Loki.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem dragega pokojnika, ki so ga spremili na zadnji poti, darovateljem cvetja, Sokolu za spremstvo, pevskemu zboru za ginljivo petje pri hiši in na pokopališču, izrekam iskreno zahvalo.

V Celju, dne 17. maja 1927.

Franjo Kalan, mag. računski svetnik.

Gospodarstvo

Produkcija slovenskih premogovnikov v marcu

Nazadovanje produkcije. — Znatne redukcije delavstva.

Produkcija premoga slovenskih premogovnikov je v marcu znatno nazadovala. V rudnikih Slovenije se je v tem mesecu nakopalo 147.554 ton premoga napram 168.021 tonam v februarju in 173.108 tonam v januarju. To nazadovanje produkcije je v glavnem pripisati nastopajoči poletni seziji, v kateri je poraba premoga vedno manjša. V razdobju januar - marec l. 1926. je bilo to nazadovanje še občutnejše, kajti produkcija se je takrat zmanjšala od 179.307 ton v januarju na 134.070 ton v marcu. Navzlic absolutnemu nazadovanju pa je letošnja produkcija v marcu za 13.484 ton ali 10 % večja kakor produkcija v odgovarjajočem mesecu preteklega leta.

Celotna oddaja premoga je znašala 146.750 ton (februar 158.963). Premogovniki so oddali železnicam 76.219 ton (82.835), brodarstvu 570 ton (632), industriji 47.228 ton (43.809), raznim strankam 9411 ton (15.424); sami so porabili 10.255 ton (11.790), izvozili pa so 3067 ton (3619). Predvsem je nazadovala oddaja železnicam in raznim strankam (za domačo uporabo), medtem ko se je oddaja industriji dvignila na 47.228 ton (napram 43.809 v februarju in 43.587 v januarju), kar je gotovo razveseljivo.

Število zaposlenih delavcev se je znatno skrčilo. Povprečno je bilo zaposlenih 8595 delavcev napram 9325 v februarju in 9432 v januarju. V prvih treh mesecih t. l. je bilo torej reduciranih preko 800 delavcev. Število zaposlenih paznikov je znašalo 257 (257), število zaposlenih uradnikov pa 272 (270).

Število zaposlenih delavcev je s tem doseglo dosedaj najnižje stanje, čeprav je letošnja produkcija večja od lanske. Tako je n. pr. lani padla produkcija v poletnih mesecih na 105.000 — 112.000 ton, število zaposlenih delavcev pa le na 8800 do 9000. Čeprav omogoča racijonalizacija v rudniških napravah zmanjšanje števila zaposlenih delavcev pri enaki produkciji, vendar se nam zdi, da so šli rudniki glede redukcij predaleč.

Tržna poročila

Ljubljanski živinski sejem (18. t. m.) Dogon 279 konj, 82 volov, 37 krav, 6 telet, 438 prascev za rejo. Prodanih je bilo 42 konj, 19 volov, 14 krav, 5 telet, 210 prašičkov za rejo. Cene za kg žive teže: voli I. 10—11, II. 9, III. 8, krave debele 5—7, krave klobasarice 3—4, teleta 12—14 Din. Prasci za rejo 200—300 Din komad.

Zagrebški letni sejem (18. t. m.) Dogon živine in dovoz krme sta bila precejšnja. Za izvoz so kupovali svinje, predvsem sremske, ter v manjši meri goveda, slednja za Avstrijo. Manjša partija konj je bila kupljena za Milan in za Slovenijo. Cene senu so močno nazadovale. Trgovina je bila v splošnem živahna. Cene za kg žive teže: voli domači I. 10.50 — 11, II. 8 — 9.50, biki 6.50 — 9, krave I. 7 — 8.50, II. 3.50 — 6.50, junci I. 8.50 — 10.25, II. 6 — 7.50, junice I. 8—10.25, teleta 10 — 12, svinje pitane domače 14 (zaklane sremske 18 — 18.50) Din. Konji tovorni in vozni 4000 — 12.000 Din za par. Krma: detelja 90 — 125, seno I. 50 — 125, otava 75 — 100, slama 50 — 75 Din za 100 kg.

Dunajska borza za kmetijske produkte (17. t. m.) V zvezi z nazadovanjem cen v terminskih kupčijah na inozemskih tržiščih se je tudi na dunajski borzi pojavila mlačna tendenca predvsem za novo pšenico in rž. Promet je bil minimalen, ker je konzum kril le najnujnejšo potrebo. Cene za promptno blago pa so ostale v glavnem neizpremenjene. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 44.50 — 45, madžarska Tisa (70/80 kg) 50.50 — 51; rž: domača 43.25 — 43.75, madžarska 42.25 — 42.50; turšica: 25 do 26; oves: domači 35.50 — 36.

Dunajski svinjski sejem (17. t. m.) Dogon 14.884 komadov, od tega 2780 iz Jugoslavije. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje I. 2.25 — 2.30, angleške križane 2 — 2.20, kmetske svinje 1.90 — 2.20, mesne svinje 1.80 — 2.20 šilinga.

= **Narodna banka prejela prvi obrok Blairovega posojila.** Narodna banka je te dni prejela na račun prvega obroka 30milijonskega dolarskega posojila 12,772.442 dolarjev, kar odgovarja izkupičku za nominalnih 15 milijonov dolarjev.

= **Zamenjava obveznic Vojne škode.** Iz Beograda poročajo, da je finančni minister podpisal pravilnik o zamenjavi obveznic Vojne škode, ki bo stopil v veljavo 15. junija. Po tem pravilniku bodo v bodoče v prometu samo obveznice po 5000 in 10.000 Din nominala. Obveznice se bodo zamenjale po številkah in serijah. Ta pravilnik bo izdan, da se olajša promet s temi obveznicami. — To poročilo je precej nejasno, ker je tehnično nemogoče zamenjati vse obveznice, če se hočejo obdržati dosedanje številke in serije, ne glede na to, da je mnogo ljudi, ki imajo manj kot 5 obveznic. Fakultativna izmenjav aobveznic po 5000 in 10.000 Din nominala pa je bila določena že preteklo leto.

= **Načrt pravilnika o odpiranju in zapiranju obratov.** Pred kratkim je bil v ministrstvu za trgovino in industrijo izdelan pravilnik o odpiranju in zapiranju obratov, ki je bil poslan v proučevanje vsem strokovnim organizacijam. Ker so te organizacije že predložile ministrstvu svoja mišljenja, bo ministrstvo za trgovino in industrijo te dni skupno s predstavniki ministrstva za socijalno politiko ugotovilo definitivni tekst tega pravilnika.

= **Projekt mednarodnega kreditnega instituta za kmetijstvo.** V vprašanju kmetijskega kredita, ki se je te dni razpravljalo na svetovni gospodarski konferenci (komisija za kmetijstvo), je prodrlo francoskonemško stališče, da je treba najprej združiti in organizirati kmetijski kredit v posameznih državah potom osnovanja centralnih kreditnih zavodov za kmetijski kredit. Financijonalni zavodi naj bi potem v jeseni sklicali posebno konferenco, na kateri naj bi se osnoval mednarodni centralni institut za kmetijski kredit, ki bi na podlagi hipotek, eventualno tudi garancije posameznih držav izdal enotne zadolžnice. Na tej podlagi bi bilo mogoče dobiti za kmetijske hipotekarne kredite potrebni kapital po nizki obrestni meri. Za mednarodno organizacijo kmetijskega kredita se je v svojem govoru na svetovni gospodarski konferenci posebno zavzemal naš delegat gosp. dr. Slavko Šečerov.

= **Zanimiva spomenica svetovni gospodarski konferenci.** Mednarodni komite za evropsko carinsko unijo, kateremu pripadajo mednarodno priznani in odlični nacijonalni ekonomi, je predložil svetovni gospodarski konferenci spomenico glede olajšanja carinskih in gospodarskih ovir v Evropi. Spomenica povdarja, da je gospodarski razvoj Evrope mogoč le na temelju delitve dela in normiranja produkcije. Obrača se proti stari gospodarsko - imperijalistični politiki, ki povzroča, da se povečujejo stroški produkcije, manjša kupna moč prebivalstva, da se pojavljajo gospodarske krize, ki le še večajo obubožanje narodov. Edino evropska carinska unija more preprečiti nevarnost in brez posebnega pritiska omiliti ovire v evropskem gospodarskem prometu in v izmenjavi dobrin med posameznimi državami.

= **Kongres hmeljskih trgovcev v Žatcu.** Dne 8. septembra t. l. se bo vršil v Žatcu (ČSR) kongres trgovcev s hmeljem. Prihodnje leto pa se bo ta kongres vršil v Novem Sadu.

= **Konstantno nazadovanje cen v Zedinjenih državah Severne Amerike.** Profesor Irving Fisher je objavil indeks cen v veletrgovini za sredino maja, ki je nazadoval na 139.6 napram 152.3 v istem razdobju preteklega leta. Konkurenčni pritisk Zedinjenih držav postaja z znižanjem cen v Ameriki vedno usodepolnejši za evropsko gospodarstvo.

= **Stanje francoske zunanje trgovine in valute.** Stabilizacija francoskega franka je ugodno vplivala na razvoj gospodarske situacije in stanja na deviznem tržišču. Industrija se sicer še vedno bori s težkočami, vendar se je situacija v zadnjih mesecih znatno izboljšala, kar je pripisati likvidnosti denarnega trga in pritisku tujega kapitala, odkar je francoski frank dejansko stabiliziran. Trgovinska bilanca je bila za prve štiri mesece t. l. zopet aktivna, in sicer za 683 milijonov frankov. Izvoz se je v tej dobi dvignil na 18.2 milijarde frankov (lani 17.6), uvoz pa je padel na 17.6 milijarde frankov (lani 19.7). Ponudba tujih deviz je še vedno ogromna. Devizni portfelj Francoske banke je dosegel ogromno višino 16.1 milijarde frankov (700 milijonov dolarjev). Predzadnji teden je morala Francoska banka kupiti za skoro 2 milijardi frankov tujih deviz, da obdrži stabilnost franka. Vesti o ponovni revalorizaciji franka, ki se raznašajo na pariški borzi v zvezi z veliko ponudbo deviz, so po oficijelnih izjavah neosnovane.

= **Prenasičenost Zedinjenih držav Severne Amerike z zlatom.** Dotok zlata v Zedinjene države Severne Amerike se je v tekočem letu zopet znatno povečal. Zlati zaklad Zedinjenih držav je v pričetku maja dosegel rekordno višino 4609 milijonov dolarjev ali 23.9 milijarde zlatih frankov.

= **Fordova bilanca.** Bilanca družbe Ford Motor Company, katere delnice se nahajajo izključno v poseeti Fordove družine (oče, mati in sin), se v mnogem razlikuje od običajnih bilanc industrijskih družb. Od celokupnih aktiv koncem l. 1926. v znesku 784.2 milijona dolarjev, odpade nič manj kakor 413.7 milijona dolarjev na gotovino, odnosno nevezane vloge pri bankah. Dolžnikov Fordovo podjetje sploh ne pozna, ker prodaja svoje izdelke le proti gotovini, kupčije na obroke pa financirajo različni denarni zavodi. Pri tej ogromni bilančni vsoti znaša delniška glavnica le 17.3 milijona dolarjev. Za leto 1926. znaša čisti dobiček 89.9 milijona dolarjev (1925. 115.1, 1924. 115.1, 1923. 82.3 milijona dolarjev). Čisti dobiček je torej padel, vendar znaša dividenda 83 % nominala delnic. Ker so investicije večinoma že odpisane, cenijo newyorški finančni krogi vrednost podjetja na 1 milijardo dolarjev (56.8 milijarde Din).

= **Močno aktivna trgovinska bilanca Rusije.** V prvem četrtletju gospodarskega leta 1926./27. je Rusija izvozila za 405.6 milijona rubljev, uvozila pa le za 281.9 milijona rubljev. Zunanja trgovina Rusije je bila torej v tem četrtletju aktivna za 123.7 milijona rubljev, medtem ko je bila v istem razdobju preteklega gospodarskega leta še pasivna za 78.1 milijona rubljev.

Borze

18. maja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 84.50—85, Vojna škoda 339.50—340, zastavni in komun. Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 98—100 (98), Prištediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trbovlje 0 — 495, Vevče 130 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Blago: Tendenca za les čvrsta, za deželne pridelke neizpremenjena. Zaključeni 4 vagoni lesa.

ZAGREB. Zanimanje za državne papirje je pri neizpremenjenih tečajih popustilo. Vojna škoda kasa je bila trgovana po 340. Tudi v ostalih papirjih je bilo malo prometa. — Deviza na Italijo je malo popustila, v Curihu je notirala ob zaključku borze 28.36 denar, v Zagrebu pa je tekom borznega sestanka nazadovala od 310.50 na 309.50. Notirale so devize: Amsterdam 22.77—22.83, Dunaj 800 — 803, Berlin 1348.50 — 1351.50, Italija 308.94 — 310.94, London 276.20 do 277, Newyork 56.725 — 56.925, Pariz 222 do 224, Praga 168.20 — 169, Curih 1093.50 do 1096.50; efekti: bančni: Narodna 4650 do 4700, Eskomptna 96.50 — 96.75, Poljo 16 do 16.50, Kreditna Zagreb 93 — 95, Hipo 61.50 — 62, Jugo 93 — 95, Ljubljanska kreditna 150 — 152, Obrtna 40 — 43, Prištediona 850 — 860, Etno 160 — 195; industrijski: Drava 560—600, Dubrovačka 410—420, Šećerana Osijek 490 — 505, Isis 46—0, Narodna šumska 16 — 0, Gutmann 290 — 295, Slaveks 110 — 130, Slavonija 28.50 — 29.50, Trbovlje 485 — 495, Union 300 — 310, Vagon 40 — 51, Vevče 135 — 137.50, Danica 170 — 185; državni: investicijsko 84.75 do 85, agrarne 51 — 52, Vojna škoda promptna 339 — 341, kasa 339.50 — 340, za junij 341.50 — 343, za julij 343.50 — 344.50.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.22, New York 520, London 25.24, Pariz 20.36, Milan 28.35, Praga 15.39, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.25, Sofija 3.75, Varšava 58.10, Dunaj 73.15.

TRST. Devize: Beograd 31.90 — 32.40, Dunaj 252 — 262, Praga 53.90 — 54.40, Pariz 71.50 — 72, London 88.65 — 88.95, New York 18.205 — 18.305, Curih 350 — 354, Budimpešta 315 — 325, Bukarešta 11.25—11.75; valute: dinarji 32.33, dolarji 17.95 do 18.30.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4725 do 12.5125, Berlin 168.20 — 168.70, Budimpešta 123.80 — 124.10, Bukarešta 4.2775 — 4.2975, London 34.46875 — 34.56875, Milan 28.75 do 38.83, Newyork 709.60 — 712.10, Pariz 27.78 do 27.88, Praga 21.01875 — 21.09875, Sofija 5.1106 — 5.1506, Varšava 79.20 — 79.70, Curih 136.43 — 136.93; valute: dinarji 12.4525 — 12.5125, dolarji 706.50 — 710.50.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.15, v Berlinu 7.41, v Londonu (popoldne) 276, v Newyorku (po borzi 17. t. m.) 1.76.

Iz življenja in sveta

Kdo bo premagal Ocean?

Na rešitev «Bele ptice» ne upa nihče več. — Vreme na Atlantskem oceanu se jasni; Američanom rastejo peroti. — Trije tekmeci: Chamberlain-Berthaud, Byrd in Lindbergh. — Kdo bo zmagal?

Tudi poslednje šibke tolažilne vesti o usodi Nungesserja, Colija in «Bele ptice» so se izkazale za brezupne račune. Nemški parnik «Max Weidtmann», ki je javil, da je blizu Norfolka videl letalo s številko V. V. T. S 12324—04 m-8, je pogrešno smatral aeroplan za ostanke «Bele ptice». Odbor za polet Nungesserja in Colija pojasnjuje, da je bila «Bela ptica» brez napisa. Njen edini vidni znak je bil emblem smrti, krsta z dvema mrtvaškima svečama ob strani v srčasti podobi. «Bela ptica» ni pristala ne v Novi Fundlandiji ne na Labradorju; požrl jo je Atalantski ocean in Francozom ne preostane sedaj nič drugega nego postavitev spomenika hrabrima letalcema na tistem mestu, kjer sta Nungesser in Coli ostavila za vekomaj francoska tla.

Iz Newyorka v Pariz!

Polet iz Pariza v Newyork je torej končan. Treba bo najbrže precej časa, preden se bo našel nov Francoz, ki se bo upal izvršiti to, kar je Nungesserju in Coliju izpodletelo. Ker so se viharji na Atlantiku polegli in se je tudi francoska javnost pomirila s katastrofo «Bele ptice», so se začele v Ameriki nanovo priprave za polet iz Newyorka v Pariz. Na Francoze je zelo pomirjevalno vplivalo, da sta se našla v Ameriki kar dva človekoljuba, ki sta razpisala visoke nagrade za živa ali mrtva francoska letalca. Očitki neprijaznosti so ponehali. Francija se vedno bolj vdaja misli, da je prvenstvo izgubila in vidi, da ga bo treba prepustiti Američanom.

Chamberlain in Berthaud delata v sporazumu

Znano je, da so se pojavila takoj po startu Francozov v Parizu nesoglasja med ameriškima letalcema Chamberlainom in Berthaudom. Oba sta se bala, da se bo polet «Bele ptice» posrečil. V tem primeru bi bila šla njuna nagrada po vodi. Ko pa francosko letalo ni prišlo na cilj, sta se oddahnila. Nanovo je nastala možnost, da si priborita prvenstvo in zmago v borbi z Atlantikom, kar sedaj pač ni izključeno.

Troje letal — piloti vsi Američani

Videča pogin «Bele ptice» sta Chamberlain in Berthaud zavarovala svoji življenji za horendno visoke vsote. Pogodba je narejena tako, da prejmeta v slučaju nesreče zavarovalnino njuni ženi. Zavarovalno premijo je seveda plačal impresarij poleta iz Newyorka v Pariz.

Chamberlain in Berthaud pa sta si z zamudo naprtila dva huda konkurenta. Prvi je hrabri kapitan Lindbergh, drugi pa aeropilot Acosta. Slednji bo vodil monoplan Fokkerjevega tipa «Amerika». Byrd, oče te ekspedicije, pazi natančno na odhod «Miss Columbie» in govori se celo, da bo skušal na svoj znani način prehiteti Chamberlaina in Berthauda. Sicer ga še bolijo kosti, ker si še ni docela opomogel od zadnje nezgode v zraku, a tekma ga podžiga, da se mu rane celijo kar vidoma. Byrd pojde na pot s pilotom Acosto in s pomočnikom Novilejem; edino Lindbergh hoče leteti sam.

Odhod že v sredo?

Z ozirom na ugodna vremenska poročila se domneva, da pade odločitev prekomorskih letalcev že v sredo. Če ne nastopi nenadna izprememba, je računati, da se razvije strašna tekma med «Miss Columbio» — «Ameriko» in med letalom kapitana Lindbergha. Kakšni pa bodo uspehi te tekme, se bo pokazalo par dni po startu letalcev. Nobenega dvoma pa ni, da se bo človeku prej ali slej posrečilo odnesti zmago nad Atlantskim oceanom. Ko se to zgodi, bo človeštvo za eno spoznanje bogatejše in za eno stopnjo ponosnejše.

Senzacijonalne obtožbe generala Wrangla v Budimpešti

d. **Budimpešta,** 17. maja.

Vodja ruske protirevolucije general Wrangel je podal podpredsedniku madžarskega parlamenta Karlu Huszarju obširne podatke o svoji akciji proti boljševikom, ki je doživela popoln polom. V svojem poročilu navaja: Vzroki katastrofe, ki je zadela njegovo belo armado, so različni. Največja krivda zadene politične in vojaške voditelje, ki niso dovolj poznali psihe mas. Precenjevali so prve uspehe ter polagali premalo važnosti na organizacijo in ohranitev posesti osvobojenih pokrajin. Novincev niso dovolj vežbali ter tudi premalo skrbeli za dovoz živil. Drugi glavni vzrok leži v tem, da so množice verjele lažnivim obljubam bolševikov. Tretji vzrok pa je pripisovati tudi dejstvu, da so imeli boljševiki v zaledju neizčrpni kader pomožnih moči. Končni polom pa je pripisovati vsakemu pomanjkanju pomoči od zunaj.

Trdno smo pričakovali, je izjavil Wrangel, da nas bodo podpirali oni, s katerimi smo se v svetovni vojni borili ramo ob rami. Zapadne sile, Anglija in v mnogo manjši meri Francija sta sicer podpirali belo armado, vendar pa je bila njihova pomoč nezadostna in je prišla prepozno. Nenadno pa je sploh prenehala. Angleži so nam obljubili, da bodo pri Arhangelsku podpirali protirevolucijonarno organizacijo generala Millerja. Nenadoma pa so svoje čete umaknili in prepustili nesrečno belo armado njeni usodi. Posledica tega je bila, da je poginilo več tisoč naših najboljših ljudi. Na severu so obljubili Angleži generalu Judeniču pomoč, istočasno pa so se za našim hrbtom pogajali s sovražnikom in mu s tem omogočili popolno uničenje Judeničeve armade. Čete francoskega generala Anselma, ki so zasedle Odeso, so svoje postojanke takoj zapustile, ko so prispele vesti, da prihajajo boljševiki. Tudi postopanje francoskega generala Janina, ki je izročil Kolčaka boljševikom, je neopravičljivo.

Angleška vlada je podpirala nekaj časa Denikina z orožjem in municijo. Ko pa so začele rdeče čete napredovati, je iskala Anglija zbližanje s sovražnikom ter istočasno pozvala belo armado, naj ustavi vse sovražnosti. Lloyd Georges sam je prevzel nalogo, da uvede pogajanja z boljševiško vlado in izposluje amnestijo za pripadnike bele armade. Lloyd Georges pa se je končno odločil za boljševike in s tem je bila usoda naše akcije definitivno zapečatena.

Oktobra 1920. se je pričel naš umik. Pripadniki bele armade so bili razdeljeni na razna taborišča na Galipolu, Lemnosu, v Srbiji, Bolgariji, Rumuniji in Grčiji. Takrat sem izplačal francoski vladi 700 miljonov frankov za preskrbo beguncev. A kljub temu so postopali Francozi z menoj kot renitentnim generalom. Francoski general Brousseau, komandant taborišča na Lemnosu, je s silo izganjal naše ljudi na ladje, da bi jih transportiral v sovjetsko Rusijo, kjer jih je čakala gotova smrt. Končno je francoska vlada izdala proglas, s katerim je odvezala moje čete dolžne mi pokorščine. In to je bil konec moje akcije.

Snažni zobje

Dobro žvečenje je pol prebave. Za to so potrebni dobri snažni zobje. Kdor želi svoje zobe najbolje negovati, ta bo redno uporabljal «Pebeco» pasto za zobe. Okus je prijeten in osvežujoč.

PEBECO pasta za zobe.

Smrt jezikoslovca Thomsona

Danska je izgubila zopet enega svojih prvih, najboljših mož — jezikoslovca Viljema Thomsona. Če je bil pokojni G. Brandes bruhajoč vulkan, je treba reči, da je bil Thomson mirno sijoča zvezda. Visoko omikani svet ve dobro, kaj izgublja Danska v Thomsonu in kaj vesoljno človeštvo.

Thomson je že v rani mladosti pokazal izredno nadarjenost za tuje jezike. Učil se jih je z nepopisno lahkoto in je v tej smeri odkril presenetljive stvari. Mnogo se je pečal tudi s Slovani, imel je velike prijatelje v Rusih in Čehih, za katere je mnogo storil. Njegov fenomenalni talent ga je uvedel v krog učenjakov svetovnega slovesa in malo je bilo držav in vlad, ki ne bi ga bile odlikovale za njegove vsestranske neprecenljive zasluge.

Odkopavanje Herkulanuma

V pondeljek zjutraj ob pol 11. je zasadil italijanski kralj v navzočnosti rimskega naučnega ministra Fedeleja prvo lopato v zatrpani Herkulanum. S to simbolično gesto se je začela zadnja etapa odkopavanja Herkulanuma, katerega so svojčas pokrile plasti lave iz Vezuva.

Ceremonije so nudile zelo pestro sliko. Hiše v Herkulanumu so bile okrašene z zastavami, z balkonov so visele preproge, zelene trte in oljke pa so sliko krasno izpopolnjevale. Ko je kralj zasadil lopato v otrdelo lavo, je dal poseben delovodja delavcem znak za začetek dela. Zaropotali so stroji, delavci pa so jeli nakladati pepel in kamenje na vozičke. Doslej se je pokazal že tloris starega gledališča ter notanjščina neke hiše z divnimi freskami. Tudi so že našli smer dolge ulice.

Milijonarke iščejo ženinov

V Chicagu so našteli zadnjič 150 žensk, katerih premoženje presega nad en milijon dolarjev. Med temi bogatinkami je samo 40 omoženih, 95 je vdov, ostale pa so še samice. Mnogo milijonark je začelo karijero kot navadne delavke, prodajalke itd. Sčasoma so se povzdignile do vodilnih mest in so postale milijonarke.

Seveda je treba pomisliti, da en milijon dolarjev v Ameriki še ne pomeni bogve kakšnega premoženja. Vendar pa je vsotica prav lepa in čedna, da si človek z njo mehko postelje za stara leta. Ta sreča Američanom očividno ni naklonjena, zato bi morda bilo dobro, če bi začeli svojo srečo pri bogatih Američankah poskusiti evropski lepotci.

Šaljapin na Dunaju

Poročali smo že, da so Dunajčani naravnost ponoreli za Šaljapinom, ki gostuje te dni dvakrat v Državni operi. Ljudje so pokupili za njegovi predstavi »Borisa Godunova« in »Fausta« vse karte že pred par tedni in sedaj prodajajo vstopnice naprej z ogromnim dobičkom. Cene so dosegle že desetkratno višino, lov za kartami pa je kljub temu še vedno živahen.

Kakšni prizori so bili pred gledališko blagajno, je težko popisati. Ne gledališki sluge, ne policaji niso mogli vzdržati reda. Ob tej priliki si videl, kakšna zverina je človek, kadar se poganja za denarjem. Ljudje so se suvali, klofutali in pretepali, samo da so prišli na svoj račun in napolnili svoje žepe.

× **Tretja univerza Finske.** V finskem mestu Abo so te dni svečano otvorili tretjo finsko univerzo, ki nosi ime Turun Iliopisto. Univerza je privaten zavod s pravico javnosti, predavanja pa se vrše izključno v finskem jeziku. Do njene realizacije so pripomogli prispevki finskega prebivalstva, po številu 22.000 ljudi, v prvi vrsti kmetov.

Kako se je poročila Pola Negri

V soboto popoldne se je poročila v Parizu znana filmska diva Pola Negri, ki nosi od poroke naprej ime kneginje Medivani. Njen mož je gruzinski knez Sergej Medivani. Poroka se je vršila v mestecu Sercincourtu, kjer ima Pola Negri dvorec.

Ob 4. popoldne se je ustavila pred mestno hišo lepa limuzina, iz katere je stopila Pola Negri. Bila je zelo bleda. Glavo ji je krasil svilen pajčolan, okrašen z diamanti. V ušesih je imela dva dragocena bisera, vrat pa ji je pokrivala biserna ogrlica. Poročna obleka je bila prepletena z dragimi kamni. Nevesto je spremljala njena mati, gospa Chalupel. Za njima je šel ženin, s katerim je bil oče. Knez je bil oblečen v frak in je imel na glavi neizogibni cilinder. Poroka se je izvršila v veliki dvorani mestne hiše, kjer se navadno sklepajo take reči.

Točno ob pol 5. sta Pola Negri in Sergej Medivani izrekla usodni »da«. Priče, knez Demidov in Nulewitz, gospa Vert in Clifford Harmon, Američan, pa so podpisali poročne listine. Pred mestno hišo se je med tem zbrala skupina seljakov, ki so od veselja streljali s puškami. Po dovršeni formalnosti se je družba podala k skupnemu obedu, katerega se je udeležil le najožji krog. Pola Negri izjavlja, da je sedaj najsrečnejša ženska na svetu, ker je res našla moža, ki ji je dal občutiti pravo ljubezen.

Policijski ravnatelj — morilec lastne hčere

V Napolju se je te dni odigrala nenavadno krvava tragedija: 66 letni bivši policijski kvestor Borelli je umoril svojo hčerko Klorindo, ki je imela nedovoljeno razmerje s svojim svakom. Dogodek je tudi za južnjake vroče krvi senzacija prvega reda.

Oče, hčerki in zet

V ulici Parco Margherita št. 5 je stanovala družinica štirih ljudi: penzijonirani policijski kvestor Borelli, njegovi hčerki Klorinda in Erzilija ter Borellijev zet Vittoria, ki je imel za ženo starejšo kvestorjevo hčerko Erzilijo. Četvorica je živela mirno življenje v družinskem zatišju. Sosedje niso nikoli slišali prepirov: oče, hčerki in zet so se dobro razumeli, med vsemi štirimi je vladala iskrena harmonija.

Mir v hiši pa je bil samo navidezen. Borelli je nameč že pred časom opazil, da je vrgla neomožena Klorinda oko po možu svoje sestre. Armand je njeno ljubezen sprejel in da bi se izognil neprijetnostim, je pobegnil od tasta ter se nastanil v drugi ulici. Tja je hodila Klorinda k njemu na obiske. Očeta je silno bolelo, da je Klorinda otela moža lastni sestri; skušal je večkrat posredovati, da bi razmerje prenehalo in da bi se Vittoria vrnil k Erziliji; njegove intervencije pa so bile zaman. Ko je videl, da ne doseže nič, se je hotel izseliti iz Napolja, temu pa se je upirala Erzilija, ki je videla v očetu zadnjo oporo, s katero bi se stvar popravila. Borelli je kmalu prišel v mučno zadrego; pomagati ni mogel, a je moral, kajti sramota Klorinde je prikipela do vrhunca. To ni dalo možu miru ne podnevi ne ponoči.

«Zaklal te bom v spanju!»

Vendar, preden je segel po skrajnem sredstvu, je skušal oče pregovoriti Klorindo, naj napravi zapeljevanju svaka konec. Klorinda pa se ni dala ugnati. Vztrajala je trdovratno pri svojem in ko je oče videl, da ne more opraviti nič, ji je v nedeljo zagrozil: «Če greš nocoj k njemu, te bom v spanju zaklal!» Klorinda je na to grožnjo odgovorila s pomilovalnim posmehom.

Pozno zvečer se je vrnila Klorinda domov. Zaspala je. Borelli pa je vstal, šel v kuhinjo, poiskal oster nož za sekanje mesa in vdrl v Klorindino spalnico. Klorindo je ropot predramil, toda grozne namere očeta ni slutila. Spoznala je resnost položaja šele tedaj, ko je oče zamahnil z nožem po njej. Šinila je pokoncu in se vrgla na očeta, ki pa je ves besen sekal okrog sebe in zadal hčeri 40 težkih ran. Tako je Klorinda obležala mrtva na tleh v nočni košulji. Kri je vrela iz njenih ran in pokrila tla sobe.

Morilec piše pisma

Ko je Borelli videl, da se žrtev več ne gane, je zaklenil Klorindino spalnico in šel v svojo sobo. Tam se je preoblekel in napisal več pisem, v katerih je pojasnil motive svojega dejanja. Nato se je odpravil na ulico. Bilo je še mračno jutro, svetilke so mežikale v motnem vzduhu in vratar hiše, v kateri je stanoval kvestor, je brljavo pometal svojo sobico.

«Peljem se v Rim»

Hišnik se je začudil, kako je kvestor vstal tako rano, ko ga ni videl nikoli pred 9. uro. Toda gospodu se je zelo mudilo. Na vprašanje, kam kani tako zgodaj, je dal Borelli odgovor: «Mudi se mi v Rim». Po teh besedah se je odstranil.

Čez pol ure se je kvestor javil na policiji. Zahteval je dežurnega uradnika, kateremu se je predstavil v nervoznem tonu. Dejal je: «Sem bivši kvestor Borelli; pojte k meni na dom — tu imate ključe; v svoji spalnici leži moja hčerka Klorinda zaklana. Umoril sem jo, ker je omadeževala moje pošteno ime.»

Policijskemu uradniku se je na prvi mah zdelo, da se staremu možu blede. Prosil ga je zato, naj ga spremi na dom. Borelli je šel in tako je policijski uradnik v njegovi navzočnosti moral ugotoviti, da je starec govoril žalostno resnico. Klorinda je bila že mrzla; na tleh se je našel krvavi nož, s katerim je Borelli zaklal lastno hčer. Rana, ki je povzročila smrt radi izkrvavitve, je bila 50 cm dolga. Poleg kuhinjskega noža je policija zaplenila v stanovanju še dve brivni britvi in pet pisem, katere je naslovil morilec na policijskega ravnatelja, preiskovalnega sodnika, državnega pravdnika, hčer Erzilijo in svojega zagovornika advokata Papa.

Preiskava proti morilcu je že v teku.

× *Eden, ki je vedel za tajno Rudolfove smrti.* V soboto so na Dunaju pokopali upokojenega dvornega svetnika policijskega ravnateljstva Franc Sudowskega. S pokojnikom je legel v grob mož, ki mu je bila natančno znana mayerlinška tragedija. Sudowsky je bil dvorjanik baronice Marije Večere, toda ni o stvari nikoli govoril in tudi ni ostavil nobenih pisanih spominov.

× *Naraščanje kremacij na Dunaju.* Število vpepelitev v dunajskem krematoriju stalno narašča. Dočim se je dalo 1923. sežgati samo 58 ljudi, kaže statistika iz lanskega leta, da je število vpepelitev v pretečenem letu poskočilo na 2291. En sam krematorij Dunaju ne zadošča več in mestna občina se bavi z načrtom zidave novega krematorija v Döblingu.

Za binkoštne praznike

priporoča gospodom, posebno botrom, svojo zalogo najfinejšega češkega in angleškega lahnega sukna ter priznano najboljši krojni atelje tvrdka:

DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

BELA SESTRA

Monumentalno filmsko delo v 11 velikih dejanjih. — Prekrasna vsebina. — Lepi naravni posnetki. — Izbruh Vezuva in njegova strahovitost. — Skrivnostna ljubezen bele nune. — Krasni igralci. — Izvrstna igra. — Vsled ogromne dolžine filma (oba dela v enem sporedu) se vrše predstave ob:

4., četrt na 8. in četrt na 10.

ELITNI KINO MATICA, najlepši kino v Ljubljani. Tel. 2124

Cene nezvišane. Sredina mesta.

Rastlina, ki pomlaja ljudi

Listi poročajo, da se sedaj v Rusiji z vso resnostjo proučuje rastlina, katero je izročil indijski maharadža učenjaku Gagernu. Ta skrivnostna rastlina ima svojstva, ki pomlajajo ljudi in živali. V krajih, kjer raste, dosežejo ljudje visoko starost in tudi tipi so izredno lepi. Vse to priča, da vpliva ne le na dolgost življenja, ampak tudi na lepoto ljudi. Indijsko pleme, ki prebiva v krajih, kjer raste lukatata (tako je ime tej rastline), je krasno raščeno, ne pozna tolstih ljudi in tudi ne plešastih glav. Ljudje učakajo 130 do 140 let.

Lukatata je bila znana že davnim rodovom. Čaj iz njenega cvetja čisti kri in pomlaja človeka. Čudno pa je, da se zatekajo v predele lukatate celo sloni kadar ostarijo. Tudi živali torej čutijo življensko silo in pomlajevalno moč lukatate.

Porota

Ljubljana, 18. maja.

Posilstvo

Danes dopoldne se je zagovarjal pred porotniki posestnik Nace Brodar iz Dol pri Moravčah, obtožen posilstva. Razprava je bila tajna.

Nace je bledikast, dokaj prikupljiv fant, ki je zanikal vsako krivdo, češ, da se ničesar ne zaveda, ker je bil tisti velikonočni pondeljek pijan.

Priče so bile večinoma stare ženice, a par mlajših ni nič kaj ljubeznjivo zrlo na staro Franco, radi katere je bil Nace na zatožni klopi.

Porotniki so na stavljena 4 vprašanja glede krivde obtoženca potrdili. Ker so potrdil tudi vprašanje glede pijanosti, je bil 27letni Nace Brodar spoznan krivim, da je na velikonočni pondeljek ponoči v popolni pijanosti v Rjovici pri Moravčah 66letno Franco Močilnikar zagrabil čez pas jo vrgel na posteljo, držal z obema rokama za vrat, ji grozil, da jo bo umoril, če ne bo tiho in jo posilil, vsled česar je bil radi pijanosti obsojen na 2 meseca zapora.

Zagovarjal ga je dr. Švigelj.

Tatvina in poneverba

Uradnik J. L. iz Šiške je oženjen mož, ima enega otroka, a lani je bil tako nesrečen, da je zgubil službo. Najbrže je moža to zapeljalo, da je zašel na krivo pot.

Lani oktobra je prišel k svoji sestrični Pepci v Dravljah in ostal tam kakih 14 dni. Opazil je, da ima Pepca precej denarja, ki ga je dobila v bolnici za dobavljena živila. Dne 22. oktobra je vlomil v njeno škrinjo in ji vzel 10.300 Din. Oglasil se je tudi pri sestrični Ivani, ji dejal, da se je radi odprave plodu pri policiji nespretno zagovarjala in izvabil od nje 1000 Din, češ, da jih bo dal dr. Fakinu, da ji ne bo treba hoditi k sodniji.

Premeteno je znal priti pri tvrdki Jax do koles. Ker je vedel, da bo dobil na svoje ime kvečjemu eno kolo, je vzel še dve kolesi na druga imena.

Lani dne 3. aprila je prišel k tvrdki Jax in kupil kolo znamke «Kaiser» za 3500 Din na svoje ime. Takoj je plačal 500 Din, a na obrokih le 300 Din, potem je pa kolo prodal znancu Matiji za 1000 Din. Dne 8. maja lani je spet prišel k Jaxu rekoč, da bi rad v imenu svojega bratranca Petra v Kranju kupil kolo znamke «Styria» za dogovorjeno kupnino 3162 Din, na račun je dal 250 Din, a ostalo je obljubil plačati v obrokih. Tvrdka mu je res dala kolo, ki ga je prodal Joži Z. v Dravljah za 1850 dinarjev.

Tvrdka je poslala bratrancu račun, predno pa je pošta ta račun vrnila, češ, da je Peter neznan, je obtoženi vzel še eno kolo rekoč, da ga naroča posestnik Janez O. iz Ločnice. Predložil je tudi nekak naročilni listek. Opoldne je poslal po kolo znamke «Dürkopf» brata, ki ga je res dobil. Ko je tvrdka Jax poslala tudi Janezu račun, ga je pošta vrnila, češ, da je nepoznan.

To kolo je tvrdka pozneje dobila nazaj. Obtoženec je svojo krivdo deloma priznal, izgovarjal pa se je s stisko, v katero je zašel.

Porotniki so stavljena vprašanja z večino glasov potrdili in je bil obtoženi obsojen radi hudodelstva tatvine, goljufije in pregreška po § 104. kaz. zak.

na 18 mesecev težke ječe

s poostrenjem.

Senatu je predsedoval svetnik Janša, obtoženca je zagovarjal dr. Gruden, a državnop ravdništvo je zastopal drž. pravd. namestnik Lavrenčak.

Razprava je trajala do 19. ure. Jutri se vrši razprava proti Francetu Pernetu in tovarišem radi težke telesne poškodbe.

Koliko je Italijanov v Dalmaciji?

Borba za nettunske konvencije

Fašistični «Il Popolo di Trieste» je nedavno objavil dolg članek o razmerah Italijanov v Dalmaciji z nasvetom za vzdrževanje italijanske propagande ob dalmatinskem brežju. «Piccolo» ni smel zaostati za skrbjo v korist Dalmacije in zato je odpotoval eden njegovih najboljših sotrudnikov, znani novinar Mario Nordio, na naš morski breg, s katerega pošilja svojemu listu opise življenja in trpljenja Italijanov v jugoslovenski Dalmaciji. Priobčeni članki so sestavljeni tako, kakor si jih pač želi «Piccolo» v italijanskem razpoloženju napram naši Dalmaciji, katero smatrajo za svojo zemljo, dasi je na njej le peščica italijanskega življa. Mario Nordio gleda okoli sebe in izprašuje ter zaključuje s prav žalostnim dejstvom, da je Italijanov v Dalmaciji vedno manj, da je poitalijančevanje ponehalo in da v prihodnji generaciji ne bo več toliko znanja italijanščine, kakor ga je sedaj.

Iz njegovih izvajanj prinašamo le nekoliko posnetkov:

Tujci pri svoji lastni zibeli in ognjišču.

Danes se Italijani v Dalmaciji ne morejo več boriti. Tujci so pri svoji lastni zibeli in ognjišču. Nič drugega ne morejo, nego braniti se. Njihovo geslo je: vztrajati. Toda do kedaj? «Še smo živi, tudi če se že nekaj let ne govori več o nas, toda naše moči pojemajo. Bratje, ne pozabite nas!»

Ko so optirali za Italijo, gotovo niso mislili na ločitev od svoje rodne zemlje. Vsled izostalega odobrenja nettunskih konvencij in vsled aplikacije prejšnjih dogovorov s strani Jugoslavije se nahajajo v zelo nevarni situaciji, ki jih izroča vsaki samovoljnosti in zlorabi. To je nevzdržljiv položaj. Ne pride v poštev toliko politična persekucija, ampak ekonomska in ako se da tako reči, administrativna. Gospodarji v Beogradu so si nadeli za odstranitev Italijanov nalogo, da jih utrudijo, jim onemogočijo vsako delovanje, jim izpodmikajo tla izpod nog in jih mučijo z gospodarskimi in upravnim odredbami toliko časa, da sled njič odidejo.

V Šibeniku.

V dvoranah zgodovinskega poslopja nasproti katedrali se osredotočuje italijansko življenje v Šibeniku. To je sestajanje «preostalih». Pred pustom pa plešejo tam v prvem nadstropju na italijanskem konzulatu. Z odhodom italijanskih čet so odšle stotine italijanskih družin. Okoli tritisoč Italijonov je bilo v Šibeniku pred vojno, za časa okupacije še več. Sedaj jih je par stotin. V šoli, ki je nekdaj cvetela pod «Lego Nazionale» in v kateri je bilo 160 učencev, je sedaj 13 otrok. Otroci onih, ki niso italijanski državljani, morajo posečati slovanske šole. «Spominjajte se nas!»

Zader.

Zader, ki je najčistejši biser italijanstva, brez najmanjše primesi, zahtevajo Jugoslovani na ves glas. Izguba Zadra se razglaša kot narodna nesreča in kot najobčutnejši udarec glede teritorijalne in sentimentalne enotnosti Dalmacije. Ena izmed glavnih nalog bodočih generacij bo — tako je pisal neki jugoslovenski list — doseči, da se Zader vrne v naročje matere Dalmacije.

Vojaška oblast napram Italijanom.

Še leta 1924. in 1925. so Srbi simpatizirali z Italijani in na proteste Hrvatov in Slovencev so odgovarjali: «Pustite jih, naj govorijo. Ne v Zagrebu in ne v Ljubljani, ampak v Beogradu se dela politika. In mi smo prijatelji Italijanov.» Danes ni več tako. Prišlo je do radikalne izpremembe tudi v visokih srbskih vojaških sferah, ki pošiljajo v Dalmacijo na poveljstva Italijanom sovražne ljudi. Treba navesti le generala Daskalovića, ki je pustil v Splitu za seboj spomin, katerega ne bo mogoče kmalu izbrisati. Tam ni bilo še nikdar ljutejšega sovražnika Italijanov. On je hotel v dveh letih pregnati Italijane iz Dalmacije. (Daskalović je spisal knjigo o italijanskem porazu pri Kobaridu.)

Zveza Trsta z Dalmacijo.

«Kumanovo» plove proti Splitu... Eleganten brod, ki predstavlja najhitrejšo zvezo med Dalmacijo in Trstom. Trst ni več središče italijanskih pomorskih zvez z Dalmacijo. Najhitrejše in najboljše zvezne črte med Trstom in Dalmacijo so v jugoslovenskih rokah. Z bolestjo občutijo to italijanske skupine, ki so ostale, da branijo svojo pravico in svoj jezik v mestih in na otokih jugoslovenske Dalmacije.

Kdor potuje v Dalmacijo ali iz nje, se raje posluži jugoslovenskih črt, ki so tudi cenejše. Brzobrod dubrovniške družbe dovrši pot Trst-Gruž v 26 urah, italijanski «San Marco» pa vozi isto pot 31 ur. Enako so druge italijanske zveze neugodne. Obetajo se novi in hitrejši brodovi. Poslej bi bilo treba vsaj za velikonočne praznike izmenjati namizne prte v prvem razredu...

Predlaga se revizija italijanskih pomorskih zvez z Dalmacijo in italijanska zastava si mora priboriti primat na morski poti v Dalmacijo...

Okoli 7000 Italijanov. Nedostaja ene generacije.

Na vprašanje: koliko vas je sploh še v deželi? odgovarjajo Italijani: Bili smo... bilo nas je, ali vemo, koliko jih je bilo, toda mi vprašamo: koliko Vas je sedaj? — Sedem, osem tisoč, morda deset, ako vštejemo tudi one, ter niso optirali za italijansko državljanstvo. Morda je nas toliko, morda manj.

Po statistiki leta 1910. jih je bilo nekaj nad 16.000. Italijanski patriotje pa so si domišljali, da jih je okoli 50.000.

Problem opcije je težak. Optirati ali ne optirati? Sprejem jugoslovenskega državljanstva je pomenil izgubo vsake pravice do italijanstva in je mogel označiti končni odmik od velike italijanske družine. Po drugi strani je opcija za Italijo napovedovala odpoved od lastne zemlje in izjavo, da so tujci na rodni grudi. Slednjič se je opcija smatrala za narodno dolžnost. Danes lahko vprašamo: ali je bila v korist ali v škodo? Nekateri trdijo, da brez opcije za Italijo bi bili dalmatinski Italijani brez varstva izročeni samovolji večine, drugi pa sodijo, da bi dala skupina Italijanov, uvrščena med jugoslovensko maso z enakimi pravicami in dolžnostmi, naši manjšini več razmaha in moči, da bi se lažje uveljavljala. Preprečil bi se bil tudi odhod številnih družin.

Pretresljiva je konštatacija, da nedostaja ene cele generacije. Ni ljudi, starih okoli 30 let. Odšli so oni, ki so bili v dobi, da si ustanove družino.

Rešitev je v aplikaciji dogovorov, zlasti nettunskih konvencij, na kar bi si italijanski življ znova opomogel kvišku.

V Splitu.

Split je najvažnejše in najkompaktnejše središče Italijanov v Dalmaciji. Ali že dolgo časa ni Split italijansko mesto. Že pred vojno je prevladal hrvatski element. Okoli 8000 jih je optiralo za Italijo. Ali sedaj se je to število znatno znižalo. Iz mesta je odšlo zadnja leta 3000 Italijanov. Neznosen je gospodarski pritisk jugoslovenske oblasti. Onih, ki niso optirali, je tudi nekaj. V Splitu imajo čitalnico, delavsko društvo, zadrugo, ljudsko knjižnico, šolo poseča 150 otrok, imajo tudi svojo cerkev... Ni Spličana, ki bi ne znal italijanski; marsikateri noče govoriti ali razume. Toda otroci, »ki so prišli v mesto s hribov«, ne poznajo italijanščine. Tako je tudi drugod. Italijanske liste čitajo Hrvatje v velikem številu in jim morda verjamejo več kakor svojim(!)

Ne prikrivajmo si realnosti: nove generaci je naraščajo z neznanjem italijanskega jezika. Vsi poskusi, da bi se izkoreninilo italijanstvo v Splitu, so se doslej izjalovili. Italijanščina se še vedno govori. Kak namen pa naj bi sicer imeli pozivi: Govorite hrvatski!

*

Takrat, ko je šlo za opcijo, so italijanski listi razlagali, kake koristi bo italijansko državljanstvo za njihove ljudi v Dalmaciji. Sedaj pa tožijo, da so tujci pri svoji lastni zibeli in pri svojem lastnem zemljišču. Kar so si izvolili, to imajo. Tujci so hoteli postati sami in kot tujci so hoteli imeti velike privilegije v jugoslovenski Dalmaciji. Sedaj pravijo, da je njihov položaj nevzdržljiv, ali vse bi bilo bolje, ako bi se sprejele nettunske konvencije. Tukaj Italijane čevelj žuli. Odtod vse pritožbe. Zdravilo za nje tiči v nettunskih konvencijah. Za to pa se pohod novinarja Maria Nordia v Dalmacijo smatra lahko za pomožno borbo fašistični vladi, da bi toliko bolj pritisnila za ratifikacijo nettunskih konvencij. Tam so določbe, ki bi odprle nove poti za poitalijančevanje Dalmacije!

V Šibeniku je bilo po mnenju člankarja okoli tri tisoč Italijanov. To ni res. Po ljudskem štetju leta 1910. je bilo v celem političnem okraju Jugoslovenov 55.912 in samo 968 Italijanov. Mario Nordio jih je napravil pa kar tri tisoč.

Zader je po sodbi tržaškega novinarja »najčistejši biser italijanstva brez najmanjše primesi.« Resnica je ta, da je bilo v političnem okraju Zader pred vojno 70.888 Jugoslovenov in 11.768 Italijanov (več kot polovica poitalijančevcev). Kljub takemu dejstvu je Italijanom Zader — »Zara italianissima«. Kako, da se ti ljudje v svojem boju tako radi izogibajo resnice in delajo le s potvoro in lažjo?

Neresnične so trditve o sovražnosti visokih srbskih vojaških sfer proti Italijanom. Odpadlo pa je končno italijansko zanašanje na srbski del našega naroda, češ, Hrvatje in Slovenci ne veljajo nič, Srbe pa bodo Italijani z lahkoto pripravili do tega, da jim pripustijo Dalmacijo v eksploatacijo!

Žalostno poglavje je ono o zvezah Trsta z Dalmacijo. Jugoslovenska plovba je pripravna, cenena, elegantna, moderna je, italijanska pa ni nič. Taka nesnaga je na italijanskih parnikih, da je moral sam Mario Nordio javno pokarati prizadete kroge... Vsaj za praznike naj denejo čiste prte na mizo v prvem razredu! Zveze z Dalmacijo so Trstu odpadle, ima jih sedaj »Venezia benedetta« in Ankona se vmešava v nje. Trst ne bo nič več prispeval k poitalijančevanju Dalmacije. Trst ima danes druge skrbi po glavi.

Samo 7000 ali 8000 Italijanov je še v Dalmaciji. In radi te peščice tak boj! Leta 1910. so našteli v Dalmaciji Italijanov 18.028 (najmanj polovica poitalijančencev), sedaj jih je 7000 ali pa še manj. Člankar bi pri tem skoro rad rekel, da je bila opcija nekaj napačnega. Mario Nordio se zopet zateka k nettunskim konvencijam in išče pri njih poživljenje italijanskega razširjevanja po naši Dalmaciji.

V splitskem političnem okraju je bilo pred vojno Jugoslovenov 95.869 in Italijanov 2357. Nordio pa pravi, da jih je optiralo za Italijo 8000! V Splitu govorijo še vsi italijansko ali nova generacija v Dalmaciji raste z neznanjem italijanskega jezika. To pa hočejo Italijani preprečiti, v to svrho napenjajo svoje sile, ker sicer bodo morali prenehati, razlagati svetu, kako se razlega po Dalmaciji sladki »si«.

Neopravičene so vse italijanske pritožbe glede Dalmacije. Jugoslovenska vlada izvaja napram italijanski manjšini vse obveznosti. Italijansko kričanje o zatiranju kaže le zavojevalne namene fašistične stranke.

Italijanom v Dalmaciji se dobro godi, neznosen pa je v resnici položaj Jugoslovenov pod Italijo. Italijanska vlada naj kar začne tako zatirati naše brate v Julijski Krajini, kakor zatira Italijane v Dalmaciji, pa bodo peli slavo njej in njenemu načelniku Mussoliniju!

Sport

Zahtevamo red v naših sportnih organizacijah!

Verificirajte prvenstveno tekmo Ilirija : Hermes 3 : 0!

Zadeva prvenstvene tekme Ilirija : Hermes postaja vedno bolj jasna. Kakor znano, je LNP naknadno odgodil za 13. t. m. določeno prvenstveno tekmo Ilirija : Hermes na kasnejši termin, ker Hermes ni mogel dobiti svojih igračev, ki so pri vojakih. Ta sklep je bil brez ozira na to, ali odgovarja ta navedba resnici ali ne, docela napačen. Da prepreči z ozirom na stanje prvenstvene tabele sabotiranje prvenstvenih tekem, kakor se je to zgodilo 1. t. m., je LNP storil popolnoma pravilen sklep, da se morata vršiti obe tekmi *ob istem času* in na različnih igriščih. Z zopetno odgoditvijo tekme Ilirija : Hermes je postal ta sklep iluzoren in LNP daje sedaj zopetno možnost za sabotiranje.

Sedaj pa preidemo na drugo točko. Komanda 40. pp., kjer služijo trije igralci Hermesa, izjavlja, da ni nihče prosil za dopust teh igračev ter da bi se vojakom, ako bi se bila vložila tozadevna prošnja, kakor vedno bil dovolil dopust za odigranje gornje tekme. LNP. je torej storil svoj sklep očividno na podlagi napačnih informacij.

Končno pa treba opozoriti še na to: Ali LNPu ni znano, da se je tekma Ilirija : Hermes v zmislu pravil vendarle vršila? Sodnik g. Ahčan jo je pravilno 15 minut po določenem času odžvižgal z rezultatom 3 : 0 za Ilirijo. Niti sodnik, niti Hermes, niti Ilirija ni vedela o kaki odgoditvi. Kdaj se je torej sklenilo, da se tekma odgodi? Najbrže po dovršenem činu, ko je Hermes v zmislu pravil že izgubil tekmo, in še to ex praesidio!

Ne gre za to, kateri klub bo padel v II. razred, gre edinole za to, da se eliminirajo iz našega sportnega življenja metode, vsled katerih nimajo do naše vrhovne nogometne organizacije razven nekaterih oseb zaupanja niti naša javnost niti naši klubi.

Iz gornjih vzrokov moramo v interesu reda in morale v našem sportu odločno zahtevati, da LNP brez odlaganja verificira tekmo Ilirija : Hermes s 3 : 0. Ne bomo na tem mestu razpravljali, ali zasluži Hermes po svoji moči, da pade v drugi razred. Toda LNP nima pravice s svojimi sklepi *«korigirati srečo»* poedinih klubov, ki igra tudi v sportu veliko vlogo.

Službeno iz LNP. Seja upravnega odbora se vrši jutri, v petek ob 20.30 v posebni sobi kavarne «Evropa». — Tajnik I.

Službeno iz JHS. Danes zvečer ob 20. seja upravnega odbora jugoslov. hazena saveza v kavarni Emona. Naprošajo se vsi gg. odborniki, da sigurno prisostvujejo seji. Važno. — Tajnik.

Nogometni program prihodnje nedelje. Na igrišču ASK Primorja se odigra v nedeljo, 22. t. m. semifinale med Ilirijo in Primorjem za prehodni pokal LNPa. Zmagovalec igra na praznik 26. t. m. pokalni finale s celjskimi Atletiki. — V soboto, 21. t. m. absolvirata Ilirija in Hermes naknadno svojo ponovno prvenstveno tekmo; drugorazredno prvenstvo se nadaljuje v nedeljo s tekmo Panonija in Slavija, 26. t. m. pa igrata Krakovo : Svoboda.

Tekma KASK : ASK Primorje odpovedana. Celovški Amateur Sportklub, ki bi moral v soboto 21. in v nedeljo 22. t. m. odigrati z ASK Primorje revanžni nogom. tekmi, je včeraj brzojavno odpovedal gostovanje ter se bosta tekmi odigrali na poznejši termin. Vsled tega je stopil ASK Primorje v pogajanja z zagrebško Concordio, da bi odigrala v nedeljo prijateljsko tekmo v Ljubljani.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes, v četrtek ob 17.45 trening na dva gola med I in II. garnituro. Postava moštev je razvidna v članski knjigi in v garderobi. V garderobo pridite najkasneje ob 17.30. — Načelnik.

Uspeh Stanka Žgurja na Dunaju. V nedeljo se je vršilo na Dunaju mednarodno tekmovanje na 5500 m dolgi progi «Ring-Rund», katerega so se udeležili poleg 120 atletov iz Avstrije, Nemčije in Madžarske, tudi štirje Jugosloveni. Od Jugoslovenov je dosegel najboljši placement Stanko Žgur, član ISSK Maribora in si priboril srebrn pokal. Uspeh mladega atleta priča, da je v domačem sportu vsekakor nevaren konkurent in da v bodoče lahko doseže s primerno nego svojih sposobnosti še boljše rezultate.

Davis-cup. Prvo kolo je končano in tudi drugo se že nagiblje h koncu. V prvem kolu so zmagali Južna Afrika nad Irsko, Švica nad Avstrijo (3 : 2), Danska je porazila Holandsko (5 : 0), Anglija Švedsko (4 : 1) in Indija Španijo (3 : 2). Senzacija drugega kola je bila lahka zmaga Nemčije, ki je letos prvič po izbruhu vojne zopet nastopila, nad Portugalsko (5 : 0). Češi so eliminirali Grke (4 : 1), Italija Ogrsko (3 : 2) in Francija Rumunijo (4 : 1). Koncem tedna nastopi Indija proti Jugoslaviji. Tekme se vrše v Zagrebu. Istočasno se pomerijo Belgijci s Poljaki, Anglija z Dansko in Švica z Južno Afriko.

Najsigurnejše v porabi, torej najboljše.

REFORM steklenice

za konzerviranje sadja in povrtnin v vseh velikostih ter vse druge pritikline in Zupančevo knjigo: Konzerviranje sadja in povrtnin ima v zalogi tvrdka

LOVRO PETOVAR, Ivanjkovci.

Ceniki se pošljejo na zahtevo.

Nizke cene! Nizke cene!

PEKARNA

v Zagrebu, v sredini mesta, z lepim stanovanjem in lokalom s vsem inventarjem **ceno naprodaj.**

Ponudbe poslati „Za 12.106“ na Publicitas d. d., Zagreb, Gundulićeva 11.

Foto

aparati in potrebščine po nizkih cenah v zalogi

drogerija ANTON KANC, sinova, Ljubljana Židovska ulica štev. 1.

Aparati v trgovini na ogled. — Zahtevajte cenik za ostale potrebščine.

Malinovec

in 9 vrst najfinejših sokov nudi poceni «Brezalkoholna produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10-b. 15202

V Ptuju in okolici

so takoj na prodaj:

1. **Dvonadstropna stanovanjska hiša v Prešernovi ul. 27** z dvema stanovanjskim hišama na dvorišču (9 stanovanj, 13 sob) in drugimi manjšimi poslopji (drvarnica, pralnica in vrtna hišica) vsa zazidana ploskev 338 m². Poleg hiše stavbišče, zemljišče in vrt v izmeri 1043 m² ter lasten vodnjak.
2. **Enonadstropna vila v Vičavi**, hiš. št. 50/1, oddaljena od Ptuja 15 min. z zidano teraso, zazidana ploskev 198 m², poleg vile vile vrt in zemljišče 3224 m², 6 sob lasten vodnjak.
3. **Pritlična hiša v Vičavi**, štev. 24, štiri sobe, zazidana ploskev 51 m² z vrtom, vinogradom in njivo v izmeri 4554 m².
4. **Pritlična hiša na Zg. Bregu** (vložek št. 42) s parcelo 3213 m².

Zelo ugodni plačilni pogoji!

Del kupnine ostane lahko vknjižen. — Ponudbe sprejema in pojasnila daje odvetniška pisarna

dr. A. Remec, Ptuj, Minoritski trg.

Razpis.

Krajni šolski svet Grosuplje razpisuje oddajo

zidarskih in tesarskih del

štirirazredne osnovne šole v Grosupljem.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti zapečatene najpozneje do incl. **10. junija 1927** opoldne pri **„županstvu Grosuplje“**, kjer so na upogled ponudbeni pogoji in drugi podatki.

Krajni šolski svet Grosuplje,

dne 16. maja 1927. 5993

Naznanilo.

Tvrdka POK

NASLED.

Mirko Bogataj

LJUBLJANA

Stari trg štev. 14

naznanja cenjenemu občinstvu,

da otvori dne 1. junija

svojo popolnoma na novo preurejeno in bogato založeno specijelno trgovino vsakovrstnih najmodernejših

KLOBUKOV

ter se za cenjeni obisk najtopleje priporoča.

Cene zmerne! Postrežba točna!

Istotam se bodo sprejemali tudi klobuki v popravilo.

✝

Zapustil naju je najino vse, srčno ljubljeni soprog in oče, gospod

Matko Čop.

Prerano nama ga je vzela kruta zahrbna bolezen.

Na srečno svidenje tam, kjer vsahnejo vse solze in mine trpljenje.

CELJE, dne 17. maja 1927.

Žalujoči:

Jelka in Botena ter rodbini **Čop in Sket.**

OGLAS.

Na temelju rešitve sodišča beograjske občine se bodo oddala po ponudbi skrajšanim potom ta-le dela:

I.

Naprava voznega dela ulice od zbitega asfalta v debelosti 5 cm na betonski podlagi, debeli 20 cm, z vsemi zraven spadajočimi deli: odstranitev obstoječega pločnika iz lesenih prizem ali iz lomljenega kamna, prebiranje in deponiranje materijala na določeno mesto po navodilih nadzornih organov. Naprava vrhne plasti (postelice) kakor tudi njeno valjanje; odvoz odvečne ali dovoz potrebne zemlje. Naprava ivičnega (obrobnega) kamna na betonski podlagi.

Površina ulice, ki se ima asfaltirati, znaša okrog 56.400 kv. metrov in sicer:

Nove betonske podlage v debelosti 20 cm	24.500 m²
ojačanja stare betonske podlage z novo plastjo v debelosti 7 cm	31.900 m²
skupaj	56.400 m²

V ulicah, kjer se vrši tramvajski promet, je treba odstraniti staro betonsko podlago in izdelati novo.

Treba je 4390 m³ betona.

II.

Tlakovanje ulic s kamenitimi kockami, prizmami ali z drobnimi kockami na betonski podlagi v debelosti 15 in 20 cm in s plastjo peska v debelosti 3 cm med betonom in kamenitim materijalom. Zalivanje špranj z bitumenozno zmesjo za eno tretjino višine špranj z vsemi ostalimi predhodnimi deli kakor pod I.

Površina ulic, ki se imajo na ta način tlakovati, znaša okrog 92.700 m² — 92.900 m² in sicer:

z drobnimi kockami 8—10 cm m²	23.600 m²
s kockami 10—12 cm — m²	6.000 m²
s kockami 12—14 cm — m²	23.000 m²
s prizmami 14 in 16 cm — m²	23.400 m²
s prizmami od 16 cm m²	16.700 m²
vsega skupaj m²	92.700 m²

Materijal — vse kocke odnosno prizme in tvičnjake daje na razpolago občina na licu mesta.

III.

Naprava ali popravilo makadamskih cest z vsemi zraven spadajočimi deli kakor pod I. za nove, s potrebno dobavo gramoza za ceste, ki se naj popravijo, s potrebnim valjanjem vrhnje plasti in pločnika, samim valjanjem kolovoza za ceste, ki se imajo popraviti; naprava odvodnih kanalov ob strani in hodnikov za pešce.

Površina voznih delov cest znaša okrog 56.000 m².

Hodnikov za pešce okrog 20.800 m², kanalov za vodo 17.400 m v dolžini.

Pozivamo podjetnike da predlože svoje ponudbe Tehniški upravi (Jugovićeva ulica br. 1) do 11. dopoldne na dan 20. maja t. l. Ponudbe morajo biti opremljene s predpisano taksno marko v iznosu 100 Din in predložene v zatvorjeni kuverti z napisom: »Ponudba za tlakovanje ulic v Beogradu. Ponudnik N. N.«. Ponudbi je treba priložiti tudi vse potrebne dokumente, ki jih predpisuje zakon o državnem računovodstvu.

Varščino je treba položiti pri blagajni beograjske občine en dan pred dnevom, ko se je vložila ponudba. Reverz o položeni varščini je treba pridejati ponudbi sami. Varščina je 5 % za naše in 10 % za inozemske podjetnike, ako je položena v gotovem novcu, ako pa je v državnih vrednostnih papirjih, po borznem kurzu; a z ozirom na vrednost prevzetega dela. Ta vrednost se izračuna na temelju ponudb samih podjetnikov, ako se količine del pomnože z danimi cenami po kvadratnem metru.

Ponudbe lahko obsegajo cene z ozirom 1. na vsa dela: asfaltiranje in tlakovanje s kamenitimi kockami ali prizmami z dvema alternativama:

a) kot prevzemnik vseh del,

b) kot delo v režiji na račun občine s pogojenim ponudenim odstotkom pod naslovom nagrade za organizacijo posla, potrebno orodje režijske stroške itd., razen zaslužka pri materijalu, ki ga daje občina (kamen in pesek).

V tem drugem slučaju morajo ponudniki vendarle staviti poedine cene za vsako delo posebe z izjavo, da je to maksimalna cena za dela v režiji, ki se v nobenem slučaju ne sme prekoračiti.

2. Ponudbo za vsako delo posebe za dela pod I., II. in III. ako ne morejo prevzeti vseh del.

V tem slučaju je poleg predloženih cen po kubičnem, kvadratnem ali dolžinskem metru predložiti tudi analizo vsake cene za dela pod I., II. in III.

3. Z ozirom na asfaltiranje za vozni del ulic se lahko razen cene za zbiti asfalt predlože alternative n. pr. za tako zvani »Hartgussasphalt«, ali kako drugo metodo.

V tem slučaju, za drugo vrsto asfaltiranja namreč, mora ponudnik izrecno navesti, za kateri čas prevzema jamstvo za solidnost in trpežnost, t. j. da se te ulice brezplačno vzdržujejo v dobrem stanju. Ta rok ne sme biti v nobenem slučaju manjši od pet (5) let. Razen tega je treba v ponudbi tudi navesti, za kateri čas po preteku prvega roka brezplačnega vzdrževanja bo prevzel zopetno vzdrževanje od kvadratnega metra. Ta drugi rok ne sme biti manjši kakor 10 let.

Za dela pod II. je garancija 5 let, a za dela pod III. dve leti. Ponudniki lahko navedejo glede vzdrževanja tudi teh del po preteku garantiranih let, za katero ceno so voljni vzdrževati kvadratni meter in za kateri čas.

4. V ponudbah naj ponudnik navede, kdaj namerava započeti z deli, z ozirom na raznovrstnost del pa, za koliko jamči, da bo povprečno izvršil od gotove vrste del v enem delovnem dnevu.

Vsak ponudnik dobi v Tehnični upravi spisek del (formular za ponudbo), ki se v zvezi s posli imajo izvršiti. V tem formularju je treba z besedo in s številkami navesti poedine cene za vsako delo.

Splošni in tehnični pogoji se lahko pregledajo vsak dan od 10. do 12. dopoldne in od 5. do 6. popoldne v prometnem oddelku Tehnične uprave. (Saobračajno Odelenje Tehničke uprave).

Iz kancelarije Tehničke uprave Opštine beogradske

T. U. br. 2400, 14. maja 1927

M. Zévaco 149

Papežinja Favsta

Roman

Toda kdor bi se bil ozrl skozi okno kraljevega kabineta na notranje dvorišče, bi bil zagledal tri sto vojnikov, oboroženih z arkebuzami, ki so nepremično stali v vrstah. V prostorni pritlični sobani tik zraven stražnice bi bil našel štiri lahke topove, nabasane in pripravljene. Pri vsaki cevi so stali strežniki na svojih mestih in po osem mož je čakalo, da z vrvmi potegnejo top na dvorišče, kakor hitro bi dobili takšno povelje.

Po velikem dvorišču je hodil Crillon sem ter tja, grizoč si brke in zamolklo preklinjaje sam pri sebi. Kod pa kod so postopali brezdelni oficirji, straže so se malomarno naslanjale ob zidovih in plemiči so ustavljali drug drugega ter govorili o ženskah in o lovu. Po velikih stopnicah so prihajali in odhajali dvorjani kakor vsako jutro. V sobani ni bilo nikogar, kvečjemu da je prizehal mimo tebe zaspan lakej. Vsa okolica kraljevega stanovanja je imela kar najbolj običajno lice.

V kraljevem predsobju je čakala tridesetorica plemičev — izmed tistih, s katerimi se je Henrik III. navadno obdajal. Bili so oblečeni kakor vsak dan, le s to razliko, da so pod svilenimi in baršunastimi telovniki vsi nosili usnjene oklepe in verižne košulje...

Stopimo zdaj v kraljevo sobo. Henrik III. je sedel pri ognju in grel svoje blede roke. Katarina de Medicis je stala poleg njega, vsa v črnini, zlovešča kakor pošast, z obrazom razoranim od smrtne bolezni in skrčenim od neupogljive odločnosti. Hotela je vztrajati vzlic vsemu, boriti se do poslednjega diha!

Katarina de Medicis in kralj sta se tiho razgovarjala. Že glas besed je pričal, da so nepreklicne.

»Svita se,« je rekla Katarina. »Dan se dela...«

»Dan umora,« je zamolklo odvrnil kralj.

»Dan odrešenja, sinko. Drevi ob desetih bi guisevci kakor volkovi vdrli v tvoj stan. Poklali, karkoli bi našli živega, pred vsem pa tebe, otrok moj!...«

Henrik III. se je zdrznil in z grozo pogledal materi v obraz.

»Drevi ob desetih,« je nadaljevala Katarina de Medicis, »bi bil kralj francoski krvavo truplo... ako ne bi mati čula nad njim... Toda Katarina bedi!... Le pridite, morilci, da vidite, česa je zmožna starka!...«

Udarila je v smeh, v pošasten smeh, ki se je zdel na njenem mrliškem obrazu še tem strašnejši.

»Henrik, sinko moj,« je povzela, »ali si pripravljen?...«

»Da, mati, pripravljen sem!« je s turobnim glasom odgovoril kralj.

»Tedaj me objemi! Molčiva zdaj: posihdob naj ima Bog besedo!...«

Z divjo strastjo ga je prižela nase.

»Ne gani se od tod,« je zamrmrala nato. »Slišiš?«

»Slišim, mati,« je zajecljal Henrik III.

»Dovolj bo, da rečeš plemičem, ki čakajo zunaj, besedico... vse ostalo je moja skrb!...«

Počasi se je približala vratom in jih je odprla. Tridesetorico, ki je čakala v predsobju, je izpreletelo kakor iskra. Tedaj je stopil Henrik Valoiški na prag in je velel:

»Ukazujem vam, gospoda, da poslušate kraljico mater v vsem, karkoli vam poreče...«

S temi besedami se je umaknil k oknu in se je srepo zazrl na dvorišče. Katarina de Medicis je naglo obletela plemiče z očmi. Nato je iztegnila roko in jih je odbrala deset, dotikaje se drugega za drugim.

»Vaše mesto je v kraljevi sobi,« je izpregovorila. »Meč in bodalo v roke, gospoda!«

Desetorica je izdrla meče in bodala.

»V sobi se utrdite,« je nadaljevala Katarina. »Ne ganite se, karkoli bi slišali. In če se zgodi nesreča, poginite do zadnjega, preden se kdo dotakne kralja. Prisezite mi to!...«

»Prisežemo!« so zamolklo odgovorili plemiči.

»Vstopite!... In Bog naj bo z vami!...«

Desetorica je stopila v kraljevo sobo. Trenutek nato se je že slišalo, kako so od znotraj zaslanjali vrata. Katarina je globoko vzdihnila in odbrala deset drugih.

»Vi pojdite v sobano,« je ukazala. »Kakor hitro bo on v predsobju, zapahnite vrata in postavite se prednje z golimi meči v rokah. Ako bi nasprotniki izkušali vdreti v sobano, poginite do zadnjega, preden jih spustite naprej... Prisezite!...«

»Prisežemo!...«

»Na mesto!... Bog bodi z vami!...«

Nato se je obrnila k trem izmed plemičev, ki so še ostali v predsobju. Bili so Chalabre, Sainte-Maline in Montsery.

»Stopite v kabinet in počakajte me tam!«

Trojica je odhitela v veliki kabinet. V predsobju je ostalo samo še sedem plemičev, med njimi grof de Loignes.

»Poslušajte,« jih je ogovorila Katarina. »On pojde najprej v sobano. Ko ne najde tam kralja, pride semkaj in vas vpraša: ‚Kje je njegovo Veličanstvo?'... Recite mu, da je kralj v svojem kabinetu. Tedaj pojde v kabinet. Ako bi vas klical na pomoč, skočite za njim in pomagajte ga ubiti. Če vas nihče ne pokliče, ostanite tu. Ako bi bili oni v sobani napadeni, zagradite vrata in poginite do zadnjega, preden daste nasprotnikom, da prestopijo kraljev prag... Prisezite!...«

»Prisežemo!« je odgovorilo vseh sedem.

»Bog z vami!...«

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je pošiljati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Vse pristojbine je vposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11.842.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—.

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—. Pristojbina za šifro Din 5·—.

Naslovi »Malih oglasov« se dobivajo tudi v podružnicah »Jutra« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13 ter v Celju, Aleksandrova cesta.

Kam pa kam?

Rimske Toplice
Slovenija
Radioaktivno termalno kopališče, izvrstno proti revmi, išiasu, ženskim in živčnim boleznim. Pension predsezone 60, glavne 80 Din. Pojasnila daje direkcija. 140

Obrt

Anton Fuchs, klepar
Ljubljana, Križevniška 6 izvršuje lesnocementne strehe, kritje z lepljenim papirjem, napeljuje strelovode itd. Kleparska dela pri novih zgradbah, kakor tudi razna popravila izvršuje solidno ter najceneje. Zahtevajte proračun. 141

Dvokolesa
popravlja najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Nunska ulica 3. 82

Vulkaniziram
vse vrste avtogume, kakor tudi
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. P. Štefar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Žimnice
predeluje po Din 37.50 Franc Slavič, tapetnik — delavnica: Žabjak štev. 14. 15954

Motorna vozila

Auto
šestsedežen »Spa Dorino«, trpežen in močan, vse še v originalnem stanju, prodam ali zamenjam za 2—4sedežen »Fiat Dorino« 503 ali 510. — Rajhenburg št. 23. 15880

Peugeot auto
5/12 HP, praktičen potniški voz, takse prost, radi nabave večjega poceni proda O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. 15835

Knjige

Italijansko vadnico
Campostrini II. del, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Knjiga 30«. 15926

Lesni adresar Italije
z 5000 naslovi lesnih tvrdk, proti vposlatvi 30 lir naprej pošlje Pubblicita Cehovin, Trieste, XX Settembre 65. 15689

Službo dobi

Klepar. pomočnika
sprejme takoj Tobačna tovarna v Ljubljani. Ponudbe je predložiti tobačni tovarni do 22. maja t. l. 15912

Služinčad
V Newyork agenciji, Beograd, Kolarčeva ulica št. 4 (telefon 44-14) dobe službo kuharice, sobarice, blagajničarke, natakarice, služkinje itd. Plača od 400—1500 Din mesečno, stanovanje in hrana. 15723

Dobro kuharico
ki govori hrvatski, sprejmem. Ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Puharica«. 15765

Plačilno natakarico
zmožno nemščine in serviranja, sprejme Ivan Zrimec, Bled I. 15767

Kurjača
treznega in zanesljivega — za apnenico (Ringofen), z dobrimi spričevali, takoj sprejmem. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Apnenica«. 15831

Gostiln. vajenca
(picolo) sprejme restavracija hotel Štrukelj. 15947

Livarja za železo
in kovine, samostojnega in izurjenega sprejme Metaloindustrija Andić i drug — Sarajevo. Ponudbi je priložiti prepis spričeval. 15948

Akviziterje
in zastopnike za življenski oddelek, proti visoki proviziji sprejme večja zavarovalna družba za Ljubljano. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Eksistenca«. 15907

Slaščičarja
sprejmem takoj. Prednost imajo samostojni delavci. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Samostojen delavec«. 15900

Šiviljo
ki je zmožna izdelave damskega in moškega perila, otroških oblek in moških gornjih hlač, sprejmem. — Samo izurjene šivilje pridejo v poštev. Nastop takoj. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15910

Kovaškega učenca
zdravega in močnega, iz poštene hiše, sprejmem. — Prednost imajo oni, ki so se že učili. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop takoj. Uratnik Ivan, kovaški mojster, Braslovče št. 26. 15875

2 prazni sobi
lepi, z električno razsvetljavo — vsaka s posebnim vhodom, oddam po zmerni ceni. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15868

Gospodično
k otrokom (Kinderfräulein) z znanjem nemškega in hrvatskega jezika, iščem k dvema otrokoma. Ponudbe s prepisi spričeval in sliko poslati na naslov: Jakov Berger, električni mlin, Subotica (Bačka). 15916

Prvovrstno šiviljo
takoj sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15937

Zaslužek

Potnike
zanesljive, delavne ter poštene, sprejme proti dobri proviziji tvornica pijač. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pijače«. 15925

Izurjena šivilja
s finim okusom, gre šivat na dom. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Delo 15«. 15915

Kot tekač
za vsakovrstno dostavo bi šel za popoldanske ure. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« pod značko »Zanesljiv 19«. 15919

Več natakaric
sprejmem za prihodnje nedelje in praznike. Predstaviti se v hotelu »Tivoli«. 15922

Potnikom
nudim lep postranski zaslužek. — J. Otrin, Rovte-Logatec. 15941

Službe išče

Službo skladiščnika
portirja ali kaj sličnega iščem. Zmožen sem do Din 15.000 kavcije. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15852

Gospod
vsestransko izobražen, ki govori več svetovnih jezikov, išče primerno službo. Ponudbe pod »Iniciativa« na oglasni oddelek »Jutra«. 15855

Čevljar. pomočnik
za vsako delo, želi premeniti službo. Martin Cerinjak — Vevče. 15790

Brivski pomočnik
ki striže tudi na »Bubi«, želi premeniti službo. — Jožko Bevčič — Vevče 15791

Strojepiska
in stenografinja, dobro izurjena in z večletno odvetniško prakso, želi službe. Ponudbe na upravo »Jutra« v Mariboru pod šifro »Strojepiska«. 15952

Trg. pomočnik
s prvovrstnimi referencami in prakso v mešani stroki, želi premeniti službo s 15. julijem 1927. Cenj. dopise pod šifro »Zanesljiva moč« na oglasni oddelek »Jutra«. 15946

Starejša oseba
boljša, išče primerne službe k fini starejši obitelji. Gre tudi k samostojni dami. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Značajna 8«. 15908

Deklica
stara 15 let, išče službe k otrokom ali kot pomagalka v kuhinji. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« pod šifro »Poštena 98«. 15898

Učenec
iz boljše hiše, ki je dovršil dvorazredno meščansko šolo v Šoštanju, 15 let star, zdrav in močan, bi se rad učil trgovine mešanega blaga. — Franc Goriup, pri Mehu, Plešivec, pošta Škale pri Velenju. 15896

Deklica
s 5 razr. ljudske in 2 razr. meščanske šole, želi vstopiti kot učenka v trgovino z mešanim blagom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 15901

Fotograf. pomočnik
dobro izurjen v svojem poklicu, posebno dober retušer, išče službe. Ne reflektira na visoko plačo. Pismene ponudbe na naslov: M. Tukak, Zagreb, Ciglana br. 20. 15905

Vpokojenec
38 let star, specialist za eksplozivne motorje, išče službo kot motorni čuvaj (Motorwärter). Dopise pod »Vpokojenec« na oglasni oddelek »Jutra«. 15906

Železniški uradnik
III. kat., vpokojen, 42 let star, poročen, dobro verziran v železniško-komercijelni službi, išče primerno službo. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vestnost 1885«. 15924

Trg. poslovodja
želi premeniti službo s 1. julijem 1927, event. za I. pomočnika v mešano trgovino. Kot poslovodja položi kavcijo. Večletna spričevala na razpolago. Cenjene ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zvišanje prometa«. 15944

Poslovodja
podružnice večje tvrdke na deželi, želi premeniti službo s 15. julijem 1927. Prevzame tudi službo potnika špecerije, ali kakšen drugi dober idoč predmet. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zasiguran uspeh 45«. 15945

Bivši orožnik
vpokojenec, 45 let star, priden in zanesljiv, želi službe v pisarni, ali kot skladiščnik, inkasant, oskrbnik, vratar, paznik, oziroma kaj sličnega. Reflektira predvsem na Ljubljano ter gre event. tudi na deželo. Službo lahko nastopi takoj. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vpokojen orožnik«. 15928

Pridelki

Lečo, luščen grah in fižol za kuho
nudi po izredno nizki ceni Sever & Komp., Ljubljana. 15416

Prodam

Omaro
2 m visoko in 180 cm dolgo, z marmornato ploščo in lijakom, skoraj novo, iz trdega lesa, prodam. Pripravna za gostilničarje. — Istotam naprodaj
2 ogledali
z brivskimi mizami. — Na ogled vsaki dan. M. Kirinič, Gosposvetska cesta — Sp. Šiška. 15455

Fotoaparate
luksuzni izdelek, s prvovrstno optiko ter dragocene
Radioaparate
najnovejše konstrukcije, z zraven pripadajočimi predmeti, prodaja po zelo solidni ceni Kino Nadišar — Tržič. Nadaljna pojasnila na razpolago. 15608

Drva
hrastove parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. 86

Steklene omare
pult in železno peč prodam po nizki ceni. Na ogled v skladišču »Balkan«, naslov in cena pa v Rožni ul. 21. 15536

Več pisalnih miz
črnih, orehovih, politiranih, po nizki ceni naprodaj na Sv. Petra nasipu štev. 45. 15951

Telefonski material
aparate etc. proda hotel Štrukelj. 15945

Kolo
za 7—15letnega dečka, zelo dobro ohranjeno, poceni proda Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica. 15936

Kočija, dira
slamoreznica in plin. motor 6 KS, ugodno naprodaj. — Pojasnila: Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra c. 31. 15643

Pohištvo
Po zelo nizki ceni prodam dobro ohranjeno — skoraj novo spalnico z žimnicami in kuhinjsko opravo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15914

Elegantna spalnica
masivna, nova, naprodaj. — Istotako tudi
preproge za salon.
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15917

Kopalno banjo
veliko, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15923

Pohištvo
spalnico in gospodsko sobo, popolnoma novo, radi pomanjkanja prostora poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15930

Kupim

200 drogov
najraje kostanjevih — za električno napeljavo, 8½ m dolgih, ravnih, vsaj 12 cm na tanjšem koncu, takoj kupi Radio Indukt, Sv. Petra cesta 24. 15776

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 88

Vreče od soli
kupujem. Ponudbe prosim na naslov: Makso Heinrich, veletrgovina kolonijalne robe, Čakovec. 15819

Preprogo
perzijsko, približno 2.60/3 m veliko, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Preproga«. 15929

3 elektromotorje
vrtilni tok, 1½—2 HP, kupi O. Klein, Vodovodna c. 1. 15931

Žensko kolo
malo rabljeno, ugodno kupim. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15940

Posest

Dvodružinsko hišo
z vrtom kupim v Ljubljani. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »150«. 15842

Parcele
v Sp. Šiški ob Vodnikovi cesti, na malo vzvišenem prostoru prodam. Zdrava in solnčna lega. Cene bajno nizke — m² od 5 Din naprej. Pojasnila daje Hinko Privšek, Gosposvetska c. 8 15677

Stavbne parcele
ob cesti v Rožno dolino po nizki ceni naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Parcele 9«. 15909

Hišo
eno ali dvodružinsko, v mestu ali na periferiji kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ljubljana«. 15880

V najem

Autogaražo z mehanično delavnico
oddam s 1. junijem v najem v hotelu Stara pošta v Kranju. — Na razpolago tudi stanovanje. Ponudbe na naslov: Franc Gorjanc, Kranj. 15616

Za zobotehnični atelje v Mur. Soboti
oddam v najem prostore s pohištvom, v katerih se že 30 let izvrševalo zobarstvo, radi preselitve zobozdravnika v drug kraj. — Dr. Geiger, Murska Sobota. 15761

Pekarijo
vzamem v najem v kakem trgu ali mestu. Eventuelno plačam tudi primeren odstop. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15902

Manjšo trgovino
oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15796

Lokali

Delikates. trgovino
in zajtrkovalnico — lepo opremljeno, s stanovanjem, kuhinjo, shrambo in kletjo oddam v Ljubljani na prometni cesti. Pojasnila daje portir hotela »Slon«. 15807

Veliko sobo
za pisarno ali skladišče oddam takoj ali s 1. junijem. Električna razsvetljava, 5 minut od gl. kolodvora. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15905

Veliko skladišče
v sredini mesta, 5 minut od glavnega kolodvora oddam s 1. avgustom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15904

Stanovanja

Stanovanje
3 sob s pritiklinami iščem s 1. julijem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Lepo stanovanje 9«. 15659

2 krasni stanovanji
blizu Ljubljane bi se dali napraviti z malimi stroški, ako stranke same napravijo, po dogovoru za več let. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15853

Brezplačno
prijavite oddajo stanovanja, sobe, lokala, gostilne, trgovine, delavnice itd. — Posredovanje za oddajalca popolnoma brezplačno. — »Posredovalec«. Sv. Petra cesta 15. 14727

Stanovanje v vili
z uporabo vrta odda v najem Lotspach. Pesnica — pri postaji. 15958

Stanovanje
1—2 sob, kuhinje in pritiklin išče v stari ali novi hiši mirna stranka. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »R. O.« 15950

V vili
pravkar zgrajeni, na najlepšem kraju v Ljubljani, se po željah interesentov v par mesecih pripravi za oddajo manjše komplet. stanovanje in separirana samska soba s pritiklinami, tistemu, ki ponudi primerno posojilo proti vknjižbi. Ponudbe s podatki: stan. število družine, posojilo na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stanovanje po želji interesenta.« 15768

Sobe

Pisarniško sobo
v visokem pritličju odda takoj Pokojninski zavod v Ljubljani, Aleksandrova c. 14974

Opremljeno sobo
z razgledom na cesto, parketirano, oddam na Gosposvetski cesti 12/I. 15949

Majhno sobico
v sredini mesta išče miren gospod. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Miren 36«. 15936

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, električno in postrežbo oddam za 350 Din mesečno, 10 minut od glavne pošte. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15978

Sobo
oddam v centru. Za istotam iščem boljšo
sostanovalko
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15913

Opremljeno sobo
z električno lučjo takoj oddam v Gosposki ul. 10/I. 15890

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam v Novem Vodmatu št. 62. 15983

Sobico
v sredini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 15927

Kapital

Kot družabnik
z 40.000 Din pristopim v specerijo ali kakršnokoli dobičkanosno podjetje. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Družabnik 61«. 15881

Velik kapital
nudim za financiranje solidnim akcijskim podjetjem. — Jelčič, Milano, Via Croce rossa 4. 15911

2400 Din posojila
išče gospa proti visokim obrestim in garanciji. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gotovo 802«. 15902

Dopisi

Mlada gospa
brez otrok, želi v svrho enomesečnega bivanja v kakem letovišču na hrv. primorju, se pridružiti enaki dami. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Morje 23«. 15939

Glasba

Gramofonisti!
Vsa popravila gramofonov, vstavitev novih delov, ev. celega koleslja, čiščenje in mazanje, izvršim strogo solidno, ceno in pod jamstvom v moji delavnici za precizno mehaniko. — A. Rasberger, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 5. Tvorniška zaloga modernih gramofonov, plošč in posameznih delov. 15494

Pianino
dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe z navedbo izdelka in cene pod šifro »Dober pianino« na oglasni oddelek »Jutra«. 15894

Izgubljeno

Nemški ovčar
se je zatekel v Zg. Gameljne št. 41. 15906

Razno

Slamnike
v snaženje sprejema P. Magdič, modna in športna trgovina, Ljubljana — le še do 29. maja. 15918

Grafolog Egipčan
pove iz rokopisa značaj, usodo za ljubezen in družinske zadeve, trgovske in druge posle. Hotel Loyd, soba 8. 15934

Licitacija betonskega opornega zidu.
Cestni okrajni odbor Tržič razpisuje (po predhodnem odobrenju Gradbene direkcije od 2. maja 1927 štev. 3017) oddajo del za napravo betonskega opornega zidu na deželni cesti Tržič—Bistrica (Podnart) v km 0.880, pod takozvano vilo »Gorilo«, kjer se je udrla cesta. Novi zid bo treba izvršiti v dolžini 40 m, v sredi mora zid imeti okoli 4 m višine (po potrebi), od sredine na levo in desno bo zid vedno bolj nizek, tako da se na obeh koncih izravna s cesto. Debelina zidu pri temelju mora znašati 1.35 m, zgoraj ob cesti pa 70 cm. Oddala bi se tudi dela za napravo traverzne ograje. Notranjo stran zidu bo nagoditi z večjimi kamni in vmes nasuti zemlje, vso cesto do škarpe, kolikor se jo je udrlo, bo treba nasuti in jo izravnati. Pesek in kamenje je dobiti v bližini. Pismene, pravilno opremljene ponudbe je vložiti do ponedeljka 23. maja na cestni odbor, do 14. ure, ob isti uri se vrši ustna licitacija v pisarni cestnega odbora Tržič 177. Ponudbe je staviti od kub. metra zidu, vštevši pri tem izkop in nasutje, event. tudi samo na pavšalno vsoto. Za ograjo je staviti ponudbe od dolžinskega metra. Zidati bo treba po načrtu odbora, ki je vsakomur na vpogled do dneva licitacije — istotam se izve stavbne in dražbene pogoje. Cestni okrajni odbor. Tržič. 15899

Čeveljarska zadruga
v Ljubljani naznanja interesentom, da se vrši pomočniška preizkušnja dne 29. maja t. l. Tozadevne prijave, katerim je predložiti učno spričevalo in spričevalo o obrtno nadaljevalni šoli, je poslati najkasneje do 25. t. m. v zadružno pisarno v Hrenovi ul. 4. Načelstvo. 15925

Zahvala.
G. lekarnar Blum, Subotica.
Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše larucin kapsule zelo dobro pomagale proti spolni bolezni in da je kapanje popolnoma prestalo. Spoštovanjem M. L., Leskovac. — Larucin kapsule dobite po 29 Din v vseh lekarnah. — Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica. 5846-a

---

FRANJO KOSIČ
živinozdravnik
TALIKA KOSIČ roj. WEISS
poročena
dne 16. maja 1927.
ČRNOMELJ METLIKA

Špecerijska trgovina
proti odkupu inventarja in manjše zaloge s mestu odstopim
Povprašati pri K. Troha, Maribor, Slovenska ulica 2.

Pohištvo
elegantno — prvovrstno iz tovarne pohištva
A. Amann, Tržič
zaloga 144 a
Ljubljana, Dvorni trg 1.

St. 13.306/ref. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

steklarskih, slikarskih in pleskarskih del

pri zgradbi mestne 80 - stanovanjske hiše na Ahacljevi cesti v Ljubljani.

Vse tozadevne podatke daje mestni gradbeni urad Šolski drevored št. 2/II., med uradnimi urami od 21. maja 1927, dalje.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 16. maja 1927.
Dr. Zarnik l. r.

Priznano najboljše **zidake** in **zarezani strešnik** se zopet dobi v opekarni
Jože Oražem, ml.
Srednje Gameljne, p. St. Vid nad Ljubljano.
Najnižje dnevne cene! 5596

---

†

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, tast, stric in svak gospod

Ivan Stegú
zasebnik

v sredo dne 18. t. m. po kratkem trpljenju s tolažili sv. vere, v 75. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb ljubega pokojnika se bo vršil v **petek 20. t. m. popoldne iz hiše žalosti, Postojna št. 108,** na tamkajšnje pokopališče.

LJUBLJANA-POSTOJNA, dne 18. maja 1927.

Ana Stegu, roj. **Vičič,** soproga.
Olga Jordan, roj. **Stegu, Milan Stegu,** otroci. — **Franc Jordan,** zet. — **Zora Stegu,** roj. **Kaučič,** sinaha. — **Franc** in **Marlen Jordan, Milena** in **Anita Stegu,** vnuki in ostalo sorodstvo.

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.